

311857

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ నవంబరు నెల 25-వ తేది శుక్ర వారము } No. 198
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభ వనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ స్రవణము. } సంచిక ౧౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావల్ల ములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మూన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచీవివరించిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బా

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తెప్పించి, ఒకడభా వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిపెండెదరని మా సిక్కితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబునిదర్శనము.

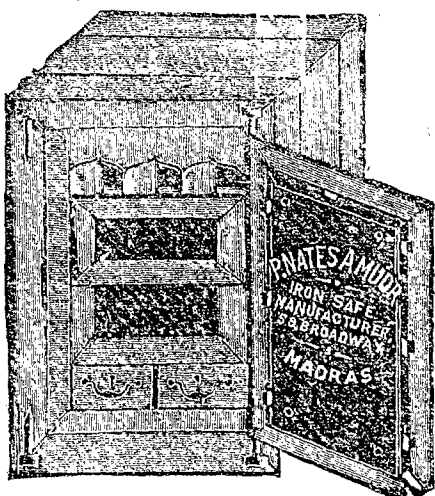
ఇవి మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, అపూర్వమైనపిండులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమంగా తయారు
చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము
అజీర్ణము, క్షేగ్గ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బహిషత మొదలగు వాటికి వైజ్రాయాధములై పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి
అన్యతానాశము. 210-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు ౯-4-0 6 పాన్డు ఖర్చు ౯-4-0 జి. పోస్టుఖర్చు
తో సహా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-8-0, 25 కి రు. 5-8-0. 594

భిషగ్గర్తన పాశ్యపు మెకటాచల పండితులు, పొప్రైటరు.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్య శాల, మైసూరు.

నర నము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటికొస్తదప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
పెట్టెలు ఈడినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
యున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)
పి. న తే శ మొ ద లి యా ర్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
(ప్రొప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు
ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
సవిరి చేయబడుటయందును తగలవారు, రై నుమిల్లుకుకావలసిన
సిలండర్లు, సోఫ్టింగు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్ప శైలిపిఠి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి
నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినకయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రైములు వ్రాసిన బదులు
వ్రాయబడును.

ఆంధ్ర దేశమునకు పంటి వైద్యుడు

సరియైన పంటివైద్యులు ఆంధ్రదేశమునకు లేరనునను,
డెంటల్ క్రిమినల్ గలగు హాని తొలగించుటకును, రెజి
వాడయందు, విన్నకోలువారి మేనయందు పూర్ణానందము
విలాసమునందు మాత్రాంచీని ఒక ఘనవైద్యుని ఆశిష్యులగున
వీర్యవంశుడెను.

Dr. H. VENKATA RAU., L. M. S.
Dental Surgeon, 250, China Bazaar, Madras.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భాగ్యవస్తువును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలను బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రు. 5-0-0 కి. పి. ఖర్చులు జేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకవచము రు. 2-8-0
శ్రీ విశ్వబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము,
8860 తిరు క్కణి, చిత్తూరుజిల్లా.

1927-28 సం॥రము

మద్రాసు పందెములు

గిం డి

మొదటి ఎక్ స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము

3-12-1927

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్ర భాషా నిలయము

గౌరవీయ శ్రీమంతుల నాథులు
(పాఠ్యంపదసంస్థానము-నిజాంరాష్ట్రము)

ద్వితీయవార్షిక కోర్సెవము

శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారి

యధ్యక్షి పదాధిపతి

పాఠ్యసమితి! తమకు ఈ ఆతిథికిచ్చిన ఆతిథ్యము
అంగ్రహింపవలయును, సరస్వతికి.

(గీ) ఆతిథి కడునల్లుడైన నన్యధికరడైన

నింటికేరేరెత్తియమందు నెవ్వడేరి

వానిగౌరవ మది గౌరవముగాని

కాదుగౌరవ మాకార గౌరవము. శ్రీ నాథుడు.

నన్నయమొదలుకొని శ్రీ తిరుపతి నెంకటకవులవరకు
ఆంధ్రభాష 'ఇదిమాదా ఒకభాష' అని అనిపించుకొంది.
కవిత్వము సోమనాథద్యయము శ్రీ నాథుడు పోతన పెద్ద
నలు రామరాజభూషణుడు తుదకు శేరిలింగంపల్లి నెంక
టాచార్యులవారు దేవులపల్లివారు వీరేశలింగం పంతులుగారు
శ్రీ తిరుపతి నెంకటకవుల వారివారి ప్రోవలలో వారు
మిక్కిలి కొశల్యంపూరించారు. వీరందఱూ ఒకరికంటె మరి
యొకరు కొత్తకొత్త దారులలో నడిచి నడిపించినవారే. వీరం
డరికి 'నవీ' ప్రతి.

పల్లి దేవవాణి తన తెలుగుమాతృభాష అతనివారికి
పంపుతూ చాలా ఆరణం ఇచ్చింది. నాటినుంచి శేరిలింగంపల్లి
ఈవిడె పుట్టింటికి వెళ్లి నవపూర్ణా ఏవో కొత్తసామ్యము తెచ్చు
కుంటూనేవుంది. ఇంకా మూడుకాలాలూ తెచ్చుకుంటూనే
వుంటుంది.

నన్నయదులలో ఒకవైచిత్ర ఉన్నది. వారు అనేక
భాషలలో మహాపండితులు. వారు తమ పాండిత్యానికి కవి
త్వానికి ఒక గాఢమైన మైత్రిని కలిపారు. ఆసలు కవిత్వా
నికి పాండిత్యానికి మక్కువ. 'నమఃప్రామాణ్యవాదాయ
మర్త్య విత్వా పహరి శో అని శత దాంత దేశ
కులు వేద న ప ద్ధారు. అట్లా అయిన పుట్టి శి
ఆ పాండిత్య నూతనాకే వారు కవిత్వమును కట్టారు. శేరి
లింగంపల్లి ఆసామ్యతెచ్చును ఏ కొండలో ఆవిచ్చిన్నంగా ఈ
ద్భుతాని ఎన్నూనేవున్నారు.

మూడు నాలుగు శతాబ్దాలనుంచి ఆంధ్రుల జీవిత ప్ర
వాహము కొంతకాలం మిట్టపల్లెల్లోను, కొంతకాలం ఎడారుల
లోను ప్రవహించి ఇంటిపోవడం మొదలు పెట్టింది. అట్లా
అయినప్పటికీ ఎక్కడో ఒకమూల ఏదో కవిత్వజం ఆం
ధ్రులూనేవుంది. ఆ అంతురమనా లేకపోతే మనం ఈపాటికి
ఏకోయలలోనో కోడులలోనో కలిసిపోయేవాళ్ళమే.

శేరిలింగంపల్లి చిన్నయనూరి మొదలుకొని తిరు
పతి నెంకట కవులవరకు ఒకతెగ అని చెప్పవచ్చు. ఈ తెగ
వారందఱూ వెనుకాటిపోవడానికి వారసులే. నూరిగారు కాస్త్రు
మేకాకుండా వచనమునూడా కాస్త్రు తెలిలో వ్రాశారు.
దేవులపల్లివారు ప్రాచీన ప్రబంధ సంప్రదాయమును సంత
క్షించారు. వేదం నెంకటరాయ శాస్త్రిగారు నాటకాలు నడిపి
వ్యాఖ్యలు వ్రాశారు. అలంకారానికి అంటుకట్టారు. వీరేశ
లింగంపల్లి వునాదిలో పడ్డారు. లక్ష్మీ నృసింహంగారు తమ
కన్నులలో కిక్కిరిస్తూ కవిత్వంలోకి లాగుతున్నారు. శ్రీ
పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు సింగారం చూపేదురున్నా
రు. శ్రీ తిరుపతి నెంకట కవులు తీర్చిదిద్ది కవిత్వాన్ని నల్లక
వైపునకు తీసుకువచ్చారు. ఇట్టి వారింకా చాలామంది వున్నాడు.
వీరందఱూ విశిష్టభావులు. ఆంధ్ర భాషలోనూ ఆంధ్ర దేశ
లోనూ మనం ఏదో ఒకటి చేయవలసింది. వీరికిర్ని పతాకం సరస్వతి సా
గరము ఎల పుమా ఎలకునూవుంటుంది.

అయితే మనకు నన్నయోడెట్టి భాష ఒకటి మనం
గొన్నాళ్ళలోనూ కాలేజీలలోనూ చదివేభాష మహాకటి. మనం
చేసే ఉద్యోగాలు వేటొకటి. 'తెండి మధ్యాహ్నం తనయూడా
రాధ్యంతు తల్లి రామాను (జ) మతసులాలు' ఇప్పటి మనజీ
వితం చాలా తమాషా. మన జీవితానికి మనదేశానికి మన భా
షాకి సంబంధంలేదు. 'యస్యకస్యతేకోర్యాం'.

మనది తెలుగుదేశం అనేబుద్ధి మనకులేదు. మనది ఏ
ఇంగ్లాండ్లో ఏ అరాచకా అనిపిస్తుంది. మనభాష ఏ ఇంగ్లీ
షో ఏతరకమా అనిపిస్తుంది. మనం తెలుగుదేశంలోవుండి
ల. మనలో మక్కువలో నడుస్తున్నాం. మనం తెలుగునాడున
పుండ్రుల కుటుంబమేమిటామనా, మనకు బళ్ళోలో అక్షరాభ్యా
సం ఏ. వి. సి. కోనో ఆరీఫ్. జి. పి. తోనో ఒంపమళ్ళ
నామం 'ఒం పంపి నామం'.

సి. కన్నయ్య కంవెని (శ్రీకృష్ణ వి నో ద న భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వివాహము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవము,

శ్రీ ప్రభవనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరియైన 4-11-1927 తే
దినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము—ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము
5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంట
లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, ల. 8.

మొదటి 5 తరగతులందును నీట్లను రిజర్వు చేయుటకు నీటు 1 కి అ. 8 లు చార్జి ప్ర
త్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

రాజా జ్యోతి లలి వర్మ

219, గోవిందప్పనాయక-వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

టూర్న మెంటు ప్రైజాకప్పు, ఫోర్టింగ్ ట్రావిలింగ్ టుంబ్లర్లు, టీ సెట్లు,
స్పింగ్ పన్నీరు చెంబులు, బిడ్డల కువయోగకరమైన తొండపు చెంబులు వగైరా
పలురకముల స్వాన్ని వెండిసామానులు సైజులవారి మిక్కిలి పనితనముగా స్వల్ప
తూకములో మిషన్ పాలిష్ తో అందముగా ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ మిషన్లతో

తయారుచేయబడును. ప్రతియింట నుండతగినవి!
నీమనెండికి గ్యారెంటీ!

క్యాటలాగు ఉచితము!

హోల్ సేల్ మర్చెంటుకు ప్రత్యేకధరలు!

నీమకమలముల కట్టడపు పనులకు ప్రసిద్ధిజెందిన ఎక్స్ పర్ట్ కలరు!

నూసామాను లాకసారి తెప్పించి చూచినచో పనితనమును గుఱించి మీరే ఆశ్చర్యపడెదరు!

పూర్వపు తెలుగుభట్ల నశించినవి. ఇప్పుడు ఆంధ్ర
నామ సం॥ గ్రహం చదివే పిల్లవాడేడే! క్రమమతితరకం చదివే
కుర్రవాడేడే! విశ్వదాభిరామ వివరణమే మన చేపులలో పడు
తుందా?

ఏటాపడుతుంది? మన జీవితకూ మనభాషకూ శృతి
లేదు. పరభాషతోగాని మనకడుపు గడవదు. మన ప్రా
ణాలకు పరభాషకావాలి. కేవలం మనస్సుకూత్రం యోగినివలె
స్వభాషమీద కళ్లు పెట్టుకొని మామంటుంది.

మన దేశంలో ఇప్పుడు నడుస్తున్న క్రమం ఏమిటంటే
లేనివాళ్లు సంస్కృతం చదువుకోడం కలవాళ్లా లేనివాళ్ళలో
కూడా కొందఱు ఇంగ్లీషు ఉర్దూలు చదువుకోడం. తెలుగు
దేశంలో సంస్కృత విద్యాంశులున్నారు. ఇంగ్లీషు పండితు
లున్నారు. మాల్యూలున్నారు. కాని తెలుగు పండితులను
వేళ్ళమీద లేకించవచ్చు. మనకిప్పుడు పరభాష తప్పని పరి.
నీ తెలుగు నీవు చదువుకుంటూ కూచుంటావుంటే నీ కెవరూ
అన్నంపెట్టటానికిరారు. కాబట్టి పరభాషే మనకుగతి. ఇది
మూడు బంతులూ మన మొహంమీద రాశివుంది. కాబట్టి
తెలుగు తెలుగుగొంటు అయిపోయింది. మనలో తీరికగలదా
కర్నూ ప్లేడర్లు లేక పోతే తెలుగు ఈ పాటికి పడుకొనేదే.
నూర్శల్లూనూ కాలేజీలలోనూ తెలుగునేది పూర్వం ఉం
టూ ఉండేదట. నేనెటేగో సరికి తెలుగునేది నేర్చుకొనేది
నీలిచింది.

ఇది ఇట్లావుండగా వ్యావహారికభాష అంటూ ఒకటి
వచ్చి తెలుగుకు కొంత ఊతే ఇచ్చింది. అది ఒక జబ్బు
అనుకొని ప్రాచీనాచారపరాయణులు దాన్ని అడుక్కుం
టా ఆపలేక చేసిందాకా ఊరుకొన్నారురారు. దాని
తో నూర్శల్లూనూ కాలేజీలలోనూ తెలుగుమేల సోకకుం
డాపోయింది. వ్యావహారిక భాషనుగూర్చి ముందు కొంచెం
విచులం చెయ్యవలెనాను. కాబట్టి ఇంక ప్రకృతానికెవరూ
తెలుగుకు ఈగతిపట్టినదని మనపెదలు ౧౫, ౧౬, ఏళ్ళ
క్రిందటనే కనుక్కున్నాడు. ఆంగ్లోవ్యక్తిమును దాని ఫలమే.
అప్పటినుండే జరిగిన అంధోళనకు ఫలితముగా ఆంధ్ర విశ్వవి
ద్యాలయ మొకటి నిడిచింది. ఇంక మనకు భాషాముఖా

వాలంటే అదే ద్వారము. తెలుగు పెద్దలందఱూ తెలుగును
సర్వాంగరమణీయంగా చెయ్యాలి. దాని గుండా ఒక నూతన
సంస్కారం జరగటమనేది నిమిషాతోటి నెలలతోటికాదు.
అది యేండ్లమీద పని. అందుకు ప్రతి వాడూ దానిని అపే
క్షిస్తూ దానికోసమే పాటుపడాలి. రాయి రత్నంకావాలంటే
గహనాలలో ఎన్నేళ్లు తపస్సుచేసివుంటుందో!

భాండగా రోద్యమము

ఇది ఇట్లావుండగా, నూరి నరసింహశాస్త్రిగారు (తెజ
వాడలోవకీలు) ఆంధ్ర దేశములో గ్రంథాలయముల నెలకొల్పి
టానికి నూరు పదిహేనేండ్లక్రింద ఒక మహోద్యమం చే
శారు. అటు విమ్మట బయలుదేరిన గ్రంథాలయాలపేర్లు ఆ
చొత్తించడానికి కొన్నిదస్తాల కాకతాలు ఖర్చయేటంతగా
ఆ ఉద్యమం ఆభివృద్ధి పొందింది. కొత్తగా పుస్తకాలు అమ్మ
వేయించుకొన్నవాళ్లు ఆ కొత్త గ్రంథాలయములకు అడ్డుబైజా
మెంటు పంపడానికి కార్డుకానికోజాలలో ఇరవైరూపాయ
లు చాలేవికావు. గ్రంథాలయాలు వివాహమంటపాలులాగా
వుండేవి. ఇవి ఒకరకపు ఉపద్రవంకూడా తెచ్చిపెట్టినవి. ఈ
విజం ఒక్కసారే వటవృత్తం అవడంవల్ల గవర్న మెంటువారికి
కూడా కన్నుకుట్టింది. మహా ఘనత విధించిన వైజామగారి
గ్రామాదులలోకూడా ఆరాచకమనే భ్రమతో సభలు ఆపు
చేయబడ్డవి. కాని క్రమంగా పద్దుపాటు అయిపోతున్నవి.

అయితే గ్రంథాలయాలమోజా చాలామట్టుకు అణి
గింది. ఇంధుమిండు గ్రంథాలయాలు మనీదుల్లాగా తయారవు
తున్నవి. ఎందుచేత? తెలుగు భాష మనకురారు. తెలుగు
పుస్తకాలు కొని చీరువాలలోపెట్టి గ్రంథ సాహెబులాగా మా
నవుండెన్నాళ్లు పూజింపగలదా? మన మనస్సుకూ పుస్తకాని
కి సాక్షాత్సంబంధంలేనప్పుడు దానియందు భక్తిలేకుండా నం
బిదేనే విగ్రహపూజవంటిది. పుస్తకం నెత్తిమీద ఎక్కించు
కుంటే ఏ మాత్రమైనా జ్ఞానం మనస్సులోకి ఇరుకుతుందా! నూ
నైతే మే ద డు లో కి ది గ మ్మ. నేటి కాల పు
స్తక పాఠకు పుస్తకాలపై తేల్చే వాబ్బయ

అటువంటివికప్పు అంగ్రవాజ్యము అనిపించుకొనే పుస్తకాలు సామాన్యంగా భాషలో కొంత కృషిచేయనిదే. అర్థం అవలంబితకాదు. అన్నిభాషలలోను అన్నిదేశాలలోను అంతే. ఇంగ్లండులో షేక్స్పియరు నాటకాలు వేస్తే వచ్చే సహృదయుల కన్న చులకరకం సాంఘికనాటకాలు అవ్వలే వచ్చే సహృదయులు ఒకవందరెట్లు ఎక్కువ ఉంటారట! కేవలం సంస్కృతం చదువుకొన్న వాళ్ళకూ కేవలం ఇంగ్లీషు చదువుకొన్నవారికీ తెలుగు అర్థంకాదు. పూర్వపుమనదేశాన్ని కాలాన్ని పట్టి పుస్తకాలు కఠినంగావుంటే వాట్లకు వలసినన్ని వ్యాఖ్యానాలులేవు. విజయవిలాసానికి వేటం వెంకటరాయశాస్త్రిగారు తాళపుచెవి ఇచ్చిపోతే ఇంతమంది ఆతంజావూరి మూలలోని ప్రతిగద లోక పెట్టివుండరు. ఆముక్తమాల్యదవ్యాఖ్యానంకోసం ఎంతో మంది నోరు తెరిచుకున్నామన్నారు.

పిల్లవాళ్ళదగ్గి అమంచి పెద్దలవాడకా వారువారు సొంతం గా చదువుకోగల సులభగ్రంథాలు మనభాషలోలేవు. ఇప్పటికీలేవు. ఇంగ్లీషు మొదలయిన రాజభాషలలో అట్లా కాదు. వీరివయస్లో పడితే ఆవిషయంలో ఎవనిబోధకు తెగినపుస్తకాలూ వ్యాఖ్యానాలూ తామరతంపర రాజభాషలో అభాగ్యం వుంది. వానతెలుగులో నుబోధమైన వచనంకూడా లేదు. గొంతుకు ఆర్పివేసేదప్పకే ఎండమావులు ఆధారం.

మనచదువుకూ ఇంగ్లీషుచదువుకూ ఒకభేదం వుంది. ఇంగ్లీషులో ఒక మంచిపుస్తకం పుట్టిందిరా అంటే దానిని అతి విపులంచేసి వ్యాఖ్యమీదవ్యాఖ్య, విమర్శమీదవిమర్శ ప్రాసి ఊరూసాడూ మోగించేస్తారు. మన అలవాటేమిటంటే మూలకం పై వ్యాఖ్యానం బిగించెయ్యటం చెవిమెలిపెట్టినా అంతబాధ వుండదు. ఆ వ్యాఖ్యానంతో మూలానికి బిరదాకొట్టినట్లువుతుంది. ఆ వ్యాఖ్యానానికి ఇంకోవ్యాఖ్యానంపుట్టిందంటే మూలం మూకం అయిపోయిందన్నమాటే. ఇహ దానికి దీక్షి తాళంచెవి గురువుగారే. దాన్ని గురువుగారిముఖతః చదువుకోవలసిందే ముద్రాదానికొక్కర్యం లేని ప్రాచీనకాలంలో ఒక రకంగా దాన్ని అంగీకరించాల్సివస్తుంది. "అందుకేనే పుస్తకేమదయావిద్యా పరమాస్తేషు యద్యదేవ సంగ్రామేచ గృహేనైవ్యం త్రయంపుం సాంవిదంబనమ్" అని వాడుక వుంది. బిలహణ్ణి వెళ్ళ కొట్టింతర్వాత్ "భాండాగార మఖండమేవ హృదయే జాగరి సారస్వతమ్" అని అన్నట్లొకములో ఈ భావచ్చాయయే ప్రసరించి ఉన్నది.

ఈ రెండుపద్ధతుల భాగోగులూ నిర్ధారించడం మనకు విషయంకాదు. ఇప్పుడు ప్రకటితమయిన వీరేశలింగం పంతులు గారి వాల్యాములూ చిలకమర్తివారివాల్యాములు పాసగంటి వారివి మొదలైనవి ఒక గ్రంథాలయమును చేస్తున్నవి. శ్రీ తిరుపతివెంకటకవుల శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారివి మొదలైనవిన్నీ, కృష్ణా, ఆంధ్ర, ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్ప్రతిక, భారతసభి జయంతిమొదలైనవిన్నీ గ్రంథాలయములను మంచివానిన్ను అయితే ఇప్పుడు మనమునుకొనేటంత కార్యం ఇంకమందు ఉండదు. ఎందుచేతనంటే కాలసితీ మాటింది. అందరికీ ఆందు బాటులో వుండే గ్రంథాలు కొద్దికొద్దిగా బయలుదేరుతున్నవి. ఇంక చాలావృద్ధి అవుతుంది.

వెనుకాటికాలం ముందెన్నడూరాదు. అట్లా రాసక్కల లేదు కూడాను. ఈ కాలానికి ఇంక గ్రంథాలయమే ఇంచు మించు ఆచార్యుడు. చిన్న దగ్గరనుంచీ పెద్దదాకా గ్రంథాలయాలు ఉపయోగించాలి. అట్లా ఉపయోగించే గ్రంథాలు ప్రతిభావంతులు రాయాలి. అప్పుడు గ్రంథాలయం బాణ్ణి నృద్ధి పోక భూమిలోకి తెస్తుంది. అట్టిపుణ్యం తెలుగుకు వీ నాడు పుట్టగలదో కదా.

వ్యావహారికభాష

సుమారు ౧౫, ౧౬ ఏండ్ల క్రిందట గిడుగు రామమూర్తి గారును గుజాడ అప్పారావుగారును డాక్టరు బుర్రా శేషగిరి రావుగారును ఈవ్యావహారికభాషనుగుర్తించినారు. వీరు భాషా తత్వజ్ఞులే. దూరదర్శులు. వీరిలో గుజాడ అప్పారావు గారు లక్షణమునేకాక లక్ష్యమునుకూడా చూపారు.

శ్రీ గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు తమ డబ్బా డ వాళ్ళతో ఉపన్యాసయాత్ర బందరులో సాగించినపుడు అందరికంటే ఎక్కువగానే నాయనను కలవరపోయాను. ఆయన తార్కికముగా చూపిన ప్రతియుక్తి ఖండించటానికి వీలులేక పోయినప్పటికీ వాసనావశంకల్ల మనస్సు ఒప్పుకొనేది కాదు. ఎంచేతనంటే నాకు మటుక్కు నాకు భాష అంటే కవిత్వమే అనిన్నీ శాస్త్రమే అనేకాని మరోటి కాదని, కృష్ణాపత్రిక ఆంగ్లపత్రిక చూస్తే కడుపుమండేది. లోకవార్తలు సమేతం పద్యాలలో నడపాలని వుండేది. ఇప్పటికీకూడా ఇటువంటి వాళ్ళను చూసి నేను సిగ్గుపడడం మానుకున్నా.

రామమూర్తిగారితో ఇట్లు తర్జనభర్జనపడ్డాక నాలో ఒకతీవ్రవిమర్శనం కలిగింది. రెండోస్థానము మూడోస్థానము చదవేట్లువాళ్ళకు గ్రాంథికభాష తెలుస్తుందనే నా ఊహ. కాని ఒక్కసారి తరిచిచూతును గదా ఒట్టిదొల్ల. ఆపుస్తకాలు పిల్లలకని ప్రశ్నేకంగా కృషిచేసి గొప్పగొప్పపంతుళ్ళు ప్రాసి నది. ఎంతప్రయత్నం చేసినా అవి వాళ్ళబుర్రలోకి ఎక్కువ కేయమందులాగా బయటికి వచ్చేసేవి. ఇప్పటికీ దిగువబళ్ళలో

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు శ్రమింపము పరిశుభ్రపరచ వలెయ్యిందువో, నల్లే నీకరస్సుగూడ మురికిగాకుండ పరి శుభ్రపరచ వలెయ్యి. కవలసి

ందును. నీ కిరస్సుపైగల రంగ్రమలందు చుందు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడా యుండిన నీవెండుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండను. ఈమందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవు ఏ వహించిన అతిశయలో నీతలయంతయు కురుపుల మయము గాగలదు. మున్నెట్టి వాటికి తోడుగాకుండ కాపాడుకొన వలచినవో వ్రతనిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిష్టరు)

సువయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రశంసించి యుండిన రెండుమాడుసారు లీమానెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుర్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెదల రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయఁగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని సువయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

తాపసి యున్నాడు. ఏ మించినది మరొకటి లేదని పోగొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా డ 1-0-0 రహితార్థ 0-6-0 కి సీసా ఖరీదు ర. 2-10-0 ల రహితార్థ 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వా న న ద్రవ్య ము ల కు రా జు

ఓ లొ ది ల్ బ హా రు (రిజిష్టరు)

అతిచతురయ, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు అజాత నందుగలవు. ఓల్ డిల్ అజాత సువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్యమును, మంచి నువాస నక అచ్చవందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్మరం కేవిధముగను తీసిపోడు. నీదే ఆత్మరము వంపుడు.

1 కొన్న ఓల్ డిల్ అజాత	రు. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 డ్రామ్ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవారి పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును తాపనకాట్టలు. డబ్బు 0-10-0 తపోభిక్షు ప్రత్యేకము

సోలు ఏకంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 126, హమ్మమనేడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

జరుగుతున్న పని అంతే. ఇంకా పెద్దలకు చూపు మాటలేదు. ఆ పెద్దలంటారు కదా-చిన్నప్పటినుంచీ గ్రాంథికభాష మేము చదువుకో లేదా! ఇప్పుడది మానేస్తే పెద్దలయ్యాక అసలే రాదు! అని అయ్యయ్యా! వాళ్ళకు రావలసింది. 'వాడువచ్చు చున్నవాడు, వాని నాచుము, కృష్ణుడు సాంధ్యపురతో చది వెను' మొదలగునవా లేక విషయమా? చాలా నుతుమారమైన ఈబాలరమనన్ను గ్రాంథికభాషతో బలాత్కరింపఁబడి పో తూంది. సంవత్సరం చెప్పేది రెండుసంవత్సరములు పడుతూంది. గ్రాంథికపాఠాల్లనే విజ్ఞానం కలుగుతుందని కొందఱంటూ న్నారు. ఇది అసత్యం.

ఈవిషయంలో లోగడ అనేకవాదప్రతివాదాలు జరి గాయి. ఇప్పటికీ జరుగుతున్న వున్నాయి. ప్రాచీనపెద్దలెవ్వ రూ దీని ఉపయోగం కించితైనా తెలుసుకోక పోవడం ఒక విధంగా ఏమంటాము దాన్ని - వారికి కోపమురానిమాట- మనదరుదృష్టం మనపిల్లలరుదృష్టం ప్రేమిరుదృష్టం సామాన్య జనలరుదృష్టం గ్రంథాలయములరుదృష్టం.

వారు దీన్ని ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకున్నా జనల్లో రచ నాశక్తి ఏమన్నావుంటే వారిని ఒప్పించి తీరుతుంది. కన్యా శుల్కం ఒకవిధంగా కొండటిని అక్కించలేదా?

ఈమధ్య ఒకప్రాచీనపండితుడు ఒకసాహసం చేశారు. వారిపేరు శివకృష్ణమందు వారిసాహసంచెప్పడం భావ్యంకాదు. వారు మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. వారు తమపేర ఒక వ్యాకరణం వ్రాశారు. అదిలోగడ వైయాకరణము అంగీకరింపని ప్రాబంధికభాషను కొంతవరకు సమ్మతించింది. ఇంకా వ్యావహారికభాషను స్వీకరించింది.

నీపల్లా మాట్లాడతావో అట్లారాయి అనేమాట అక్ష రాల పాళంగా ఏకవీ ఎన్నడూ అంగీకరించలేదు. కాని కొంత దానికి దగ్గింగా 'స్పాక్' I wright as I speak అని అన్నాడు. ఈ వ్యాకరణం అటువంటి మోతాదులోనేవుంది.

దీనిమీద ప్రాచీనపండితులు సవారే వేస్తున్నారు. నవీయు ఇది ఇంకా సంచుచితంగానే వుందని గుసుస్తున్నారు. ఇది చిన్నయమూర్తిగా వ్యాకరణంకంటే చాలాతేలిక. చిన్నయమూర్తిగా వ్యాకరణం తెలుసుకోవానికి ప్రాచా యమానికి చేసినంతప్రయత్నం చెయ్యాలి. జీవచ్ఛానలోవుండే

వ్యాకరణం ఇంకోండిగ్లెట్ పుస్తకం | పట్టకుండా ఉండేటంత తేలికగా వుండాలి. ఆవిషయంలోనూ ఇది చాలాసఫలప్రయ త్నంకలది అయింది. పుస్తకరచనాశక్తి అస్తమించిపోయిన ఈ కాలంలో దీనిపల్ల ప్రకృతం అట్టే ఉపయోగం కనిపించక పో యినా ముందు ముందు ఇది పతన పాతనాల్లోకి వచ్చి ఇంకా వ్యావహారికభాషా వ్యాకరణాలకు తోవతీస్తుంది.

మనుష్యులలో కొత్త ఆచారం కొత్తది ఏదైనాసరే వస్తే దాన్ని అనుష్ఠించక పోవడం అట్లా వుండగా దాని బా గోగులై నా తెలుసుకోలేని ఒకకోగం వుంది. ఇది బహుశా మనుష్యులందరిలో లేదు. ముఖ్యంగా మన హిందూదేశస్థులది జబ్బు. దానికి కారణం లేకపోలేదు. దేశరాజులు నశించి విజ్ఞానం పతనోన్మృఖం అయ్యాక పరరాజులు ఆక్రమించిన ఆ అస్వ్యక్తకాలములో ఏదేవోలా ఏ ప్రజలైనా ఈతీరుగనే వుం టారు. మిగతా దేశాలవారి మంచి ఆచారాలు మంచిమరలు కొత్త కొత్త విషయాలు మనం అనుభవంచేసుకోలేక పోవడం అట్లుండగా వాళ్ళను చూసి మన దురాచారాలైనా విడిచి పెట్టలేము. మొన్నటిదాకా మనపెద్దలు కాళి వెళ్ళడానికి రైలెక్కారు కారు. భోజనాలు చేసేటప్పుడు ఇంగ్లీషుమాట రానిచ్చారుకారు. "నో చ్చరే ద్యావనీం భాషాం ప్రాణైః కంఠగతైరపి" అని. నేటికినీ సమద్రయానం నిషిద్ధముకదా! ఇది చాలాభాగం వాసనలో వుంటుంది.

ప్రాచీనాచారాలను మనకు అనర్థకం వివచనాని ప్రాచీ నాచారాలు కదా అని అనుకోక వాటిని అతిక్రమించడం బలెముకా. నాకు బాల్యంలో నడుచుచేశారు. దాని అర్థం నాకు తెలియలేదు. అనర్థకమైన ఒక జంటెం నా బుజంమీదకి కెక్కింది. అది కొత్తలో చిక్కిలిగింతపెట్టేది. ఏవో ఒకబాధతెచ్చిపెట్టుకున్నట్లు ఉండేది. ఆభారం ఇంతవఱకూ పోలేదు. 'ఈజంటెంట్లే ఏమవుతుందేమిటని నేను వసిష్ఠు నడిగాను. ఆమ్యా అని ఆయన ముక్కుమీద వేలు వేసుకొన్నాడు. అది ముక్కుమీదవేలే కాని పరలోకంలోనుంచి ఒకానొక భీకరాకారం పొంచి చూస్తూ అమంగళాల దొంతరలు నామీదకి తోసెయ్యడానికి వెనకాల చేతు లానించినట్లు అర్థం అయింది. ఇట్లాగే అన్నం తిన్నాక కాళ్ళు కడుక్కోక

హా తే ఏమాతమందేమిటి? అని అవస్థ పడితే పూర్వం నలకు హా జా అన్నం తిని కాళ్ళు కడుక్కుంటే బుప్పుకు నూది మొన పేరవనకపోతే అందుకే అది కలిగిపోయిందా? అయిన చెప్పండి. నా అల్లుడుగారి నీ గాళ్ళ మీద మెరుగులు మట్టి పో దని చెప్పి సరిపోయేదానికి ఇంతకంత చెప్పగానే ఆకలి ఎట్లా ప్రవేశిస్తుందో చూడమని మనస్సుకు వచ్చాను. కలిగింది. మొదట జంతువు తీసి చిలక కర్రకు తగిలించాడు. ఒప్పు జలదరించి పోయింది. నాకప్పుకు పరమాకభీతికంటే వసిష్ఠచేరికి నా కంటికి ఎక్కువ సంతోషం కలుగుతుందో అని భయపడినమాట నిజం. అంతే జంతువు ఇంకా వస్తూ తీసెయ్యలేదు. ఇహరెం దోడి. కలిగిపోయిందని తాను నీవంత అవకాశం ఇచ్చాను. గోరకాలూ చెటిలూకూడా. కాని ఆకలి ప్రవేశించినట్లు నా కంటివరంకాలేదు. కాళ్ళ మీద పేరుకునే మట్టికే కలి అంటే ఏమీ తగదా ఉండేకాదు. కాళ్ళ మరీకాస్త తోముకునే చాట్టి. అప్పు తెలియని ఎనిమిదే నాడికి వకును! కర్తవ్యం కర్రవాడిమీద తేసి ఇంకొక కర్తవ్యేస్తుంది. ఈ మర్రాడి మీద కర్తవ్యం ఆకలిపించి ఇంకొక వకును చేసుకుంటే కానుంటుంది. నా న గా జాలం లో వున్నవారికి కోపం తెప్పించుకుంటూ గృహస్థర్కతో వేసుకుంటాను- ఒకసారి ఈ ముద్రాచిత్రము చూడండి.

పండితులకు ఈ వ్యావహారిక భాషతో అట్టే పని లేదు. దీనివల్ల చుట్టూగా లాభంసాంపమననాదు బాలురు స్త్రీలు సామాన్యులు. భాషంటే కేలం కవిత్వం కాదని మనప్రాచీన పెద్దలు ఒకసారి దృష్టి సారించాలి. కావాలింటి కేవల చదువు కాదు విజ్ఞానం అని మనం గమనించాలి.

చదువు నేను. విజ్ఞానం నేను. అక్కడకు చదువురాదు. కాని విజ్ఞానంకర్త. వేరున్న చదువుకోలేదుకాని కవి. రామ కృష్ణ పరమహంస చదువుకోలేదుకాని కాని అయిన విజ్ఞాన మూర్తి కాదని ఎవ్వరైనా అనగలరా?

తేదీ కలగడానికి గ్రాంథిక భాష వ్యవహారిక భాష నియమ మంటూ ఉండదు. బుద్ధచేత్రం అనే గ్రంథములను వ్యావహారిక భాష లో వ్రాసాడు. వ్యావహారిక భాషతో : కయ ప్రవేశం కులభంగా కలుగుతుంది. ఇటువంటి కలభోపాయమును విడిచిపెట్టి గిరిగీడుకొని మాచోడం ఏమి న్యాయం?

ప్రతీది వ్యవహారిక భాషలోనే వుండాలి కాని గ్రాం థిక భాషలోనే వుండాలి కాని నియమం ఉండకపోదు. వ్యావహారిక పదాలు ఎట్లా ఉపయోగించాలో కవులకు తెలుసు. నీ పెట్టా మాట్లాడతావో అట్లా రాయి అనేమాట అక్ష రాల పాఠంగా ఎన్నడూ ఏ కవి అంగీకరించి పద్యం వ్రాయ లేడు. I wright as I speak అని సాఫ్ట్ అన్నమాట పెద్దవానికి చెప్పుతుంది.

ఇక కవిత్వేతరవిషయం లున్నాయి. వాల్మీకి రచ యింకల అభిప్రాయాన్ని విషయార్థి పాఠకులకుబట్టి వ్యావహారిక భాషయొక్క గాని గ్రాంథిక భాషయొక్క గాని అవశ్యకత ఉంటుంది. ఇంతా విచారించి ఎక్కడా స్వతంత్రరచన కనం బకదు. ఆయితే చూడలేదు కొడుకపేరు సోమకం' ఏ స్వల్పమో లేకపోలేదు కాని దానితో కడుపు నిండదు ఇంకా కొన్నాళ్ళ ముగం కనిపెట్టే కొనివుండాలి. ఉండాలి. ఇక్కడ ఈ స్వల్పాన్ని కొం పం వ్యాఖ్యానం చెయ్యాలి. సాహిత్య ప్రబుద్ధాంధలలో ముఖ్యంగా ను భారతి కారవ మొదలయిన వాల్మీకి అనుభవంగా ప్రకటి పలుకుతూ ఉన్న (వ్యావహారిక భా షా) (వాచక) కవులు చాలాస్వతంత్రరచన నిదర్శ నాలు. వ్యావహారిక భాష అంటూ వీనిని పెద్దలుకూడా విదర్శిం పకు. కీట్లలో భాషకు అసరాధంగాని భావాన్ని విధానం చెయ్యటంగాని ప్రబంధంలో వ్యవహరించుకొన్నా కాని చెయ్యటం లేకపోవడంవల్ల స్వపాధారంగా చదవబడుతూ ఉన్నవి.

భావకవిత్వము

సందర్భో సహాయ్యా అని భావకవిత్వం ఒకటి వచ్చింది. ఈ భావకవిత్వం అనేకమాటలతో అనేకానికి తగ్గుతుంది. ఇది సరి యగు తగ్గుకాదని అందరూ అంటున్నారు. పోండి. అదో దూరప్రపంచం అని అనుకుంటాం. ఈ భావకవిత్వాన్ని పెద్దలంద రూ వికలంగా చిరుకూపున్నారు. ఎంతో భావకవిత్వ ముకేసుగోరి బహుదేరే ఈ కవిత్వము ఇంటికి పాదీ ఎవరికి తెలియకపోయేదు. కాని తెలిసే ఉన్నది కాని అని తెలియ దండరు. ఇది గ్రాంథిక భాష అయినప్పటికీ ప్రాచీనులకు సమీపముగా నే తెలుస్తున్నది. ఈ గ్రాంథిక భాష

GRAND CLEARANCE SALE.

అహలచౌక! అయితే దొరకవు! త్వరపడండి!

లైబ్రరీలకు మంచిలాభము. ఇదివరలో పుస్తకా లెక్కడా ఎప్పుడూ యిలా అమ్మలేదు.

మొత్తము రూ 60 లు పుస్తకాలు రూ 16 లు మాత్రమే.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి నక్షీనరసింహముగారి పుస్తకాలు,

1, 2. సుధాకర్ శృంగార 2 భాగములు	2 0	13. నవ్యులగని	1 4
3. అపాలకావాయి	0 12	14. భారతకథామంజరి	0 8
4, 5. గణపతి 2 భాగములు	1 8	15. విశేషములు 2 భాగములు	0 8
6, 7. రాజనానకభాకలి 2 భాగములు	2 0	16. సందర్భిత్ర	0 4
8. రాజరత్నము	0 12	17. పారిజాతావహరము	0 8
9. రఘువలచరిత్ర	0 10	18. పార్వతీపరిణయము	0 6
10. నానక్ చరిత్ర	0 12	19. చతురచంద్రహాసము	0 8
11. గరుగోవిందచరిత్ర	0 12	20. కృష్ణవేణి	0 6
12. కిర్దార్ చరిత్ర	0 12		
		మొత్తము	11 4

ఈ వైసెట్టు ప్రత్యేకము రూ 6 లు మాత్రమే.

రోషనార—కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు

రసపుత్రవిజయము—ఇ. యజ్ఞనారాయణగారు

రాజప్రతాపసింగ—శతావధాని సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు

భీష్మరత్న—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు

భద్రాచలరామచరిత్ర—శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు

కర్ణామృతము—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు

భాగవతరత్నము, మొల్ల రామాయణము, మహాపతివ్రతకథలు, సంపూర్ణ భారతము, సంపూర్ణ రామాయణము,

శ్రీరామచంద్రీయము, ప్రహ్లాద, అగ్నిరామడు, లంకాదహనము, కన్నపునంగ, పగటిమక్క, సంగీతకృష్ణలీల, కనకాక, లక్ష్మణ, వ్యవహారచంద్రిక, సుగీతజగన్మోహిని, పీష్వనారాయణరావు మొదలైనవి రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల పుస్తకాలు

ఈ రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల సెట్టు ప్రత్యేకము రూ 12 లు మాత్రమే

THE SUN LIGHT BOOK DEPOT,

Rajahmundry.

మరా:—ప్రతి ఆర్డరుతోను సగము సొమ్ము అడ్వాన్సుగా సంపాదించు.

దగ్గర లైబ్రరీస్ ను తెలుపవలెను. విశిషిగా ఏవి కావలసినా సగం ధరకే యిమ్మటమను.

లో విచిత్రమైన అప్రయోగజాతులని. ముచ్చట- ప్రశ్నిస్తే, వజ్రోపకము, నాయకి (నాయకార్థంలో). ఇంకా అర్ధానస్తూర కల్పన. కలకరేఫకల్పనలు ఇవి తీసిపోతేనే ఇబ్బందిలేదు.

కాని సృష్టి ప్రేమాత్రం విశ్వామిత్రసృష్టి. వైయాకరణాగతమైన నా వ్యవహారంలో వుండేమాట వేస్తే అట్టే తొందరలేదు. కొత్త ప్రత్యయాలు కొత్త అర్థాలు సృజిస్తే ఆసృష్టికి వెంటనే సప్తక స్తుంది. వ్యావహారిక భాష కోరేపండితులైనా ఆనాసనకు తప్పు కోలేరు.

అయితే ఒక్కటి. వాసనమూడా అతిక్రమింపలేనే టంత కవిత్వం అందులో వుంటే అది ఆదరణీయ మవుతుంది. ఉపనిషద్భాషలోని వ్యత్యయాలను (నేటికి వ్యత్యయాల) అతిక్రమించి మనం చదువుకోవడంలేదా? వేరన్నను తొలగించామా? మేష్టియనున ఎవరైనా అన అనగలరా?

ఇంకా ఈ భాషాపులకు తమ భావాలకు సరిపోయిన భాష లేదు మనకు బోధనదని ఆభావముగో గణానుకూల ను మనము ఎట్లా గ్రహించగలము? వారు రచించే భాష అంతా సాంకేతికంగా కనిపిస్తుంది చిన్నప్పుడుపిల్లవాళ్ళు ఇతరులకు తెలియకుండా ఉండేటందుకు కొత్తకొత్త సాంకేతిక-అక్షరాలు, సాంకేతి భాషా కల్పించుకొని ఉత్తరాలు రాసు కొనేటం దుకు తమలో తాము మాట్లాడేటందుకు ఉపయోగిస్తారు. అట్లాగే ఇవినిన్నీ వారివారి కహలో వారికిమాత్రమే ఉపయోగిస్తుంది కావలయు. అంద టికే ఇది తెలిసేదే అని ఎవ్వరైనా ఒకవేళ వాదిస్తారా నిజం గ్రహించడానికి లోకం వది ఉంటుంది.

ఇందులో ఖండింపడగినవిషయం మరోటివుంది. ఈ భా వకవుల్లో ఎప్పుడూ తనగొప్పదనాన్నే రాసకొడం, ఎప్పు డూపదాలతోలేనియేడుపు ఏడవకం, ఎప్పుడూ దుఃఖాన్ని నిశ్చయించడం. ఈ యే దు పూ ఈ దుఃఖ మూ Perennial melancholia ఇటువంటి Hypo-chondria ఎంతవడిగా కడుక్కుకుంటే అంతమంది. మనస్సైనా బాగుపడకుండా ఎప్పుడూ తనగొప్పదనాన్నే రాసుకుంటే లోకాని కేమిమొ ప్పలేదు కాని లోకం చెప్పకోవలసిన గొప్పదనాన్ని తామే చెప్పుకుంటున్నార.

ఉపనంహరము

శ్రీమదపరి వెంకటకవులతో ప్రాచీన కవిత్వం ఆగి

పోతుంది. అందులకు మనం విచారించకక్కాలేదు. ఇక ఇంకీ ఘ ప్రధానంగా చదువుకొని తెలుగులో కృషిచేసినవారే కవు లు కాబోతారు. ఇక దేశదేశాలూ తిరిగి పట్నాలలో గ్రా మాలలో కవిత్వానాసనను సాక్షాత్తు అనుభవించకేసే సర్వక కొంతకొంతమంది కవులను సృష్టించే ప్రాచీన కవులు ఆగిపో తారు. ఇకముందు ఏవో ఉద్యోగ, జవానాలూ ఉండి ఏవో పత్రికలకు సరియైన భావకవిత్వము వ్రాసేవారో, లేక ప్ర యరణకర్తలకు పుస్తకములు రచించి అమ్ముకొనేవారో మనకు కవులు కాబోతారు. దీనికి మనం విచారించవలసినపనిలేదు.

కవులపుస్తకాలు వారిముఖా వివి రాసుకొని యాజ్ఞీకం దాచుకోవాలిసినకాలం ఆగిపోయింది. పండితులవద్ద అట్టే మెట్టికాయలు తినవలసినకాలం తీటిపోయింది. అప్పు మాటలు డిక్షరీలు భాండగారాలు వెలసినవి.

ద్వితీయవార్ది కోత్సవనభాధ్యక్షత వహించిన శతావధాని బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి శివరామశాస్త్రిగా రింటికి వెళ్లి సవిదవ కంపిత సందేశము.

ఉ. కొందలు నీటిరేవుమఃకుః మనీ మానవరంబుదాక నిం కొందలు రాజమంత్రివంకజ జనుదెంచి నన్ను బంప మీ యందఃవల్లః డెల్లముగ వారనిసాడను "ప్రేమతంత్రువే సంది డా బోని పేరినుపసంకెలకంటె దృఢం బంటెనెక." కా భాండాగారముకొడినవ్రతుములో భాషావభూషణుకా బాండిత్యప్రియులైన సజ్జనులతో బాంధవ్యపుకాది స్నేహకా నిండంబెట్టి, తదుత్తరక్షణమునకా భేరింతే? గోదావరీ! కొండలో కోనెడునట్టిరీతుక గల దొడ్లో బాలియకా నాలియకా.

(ఒకవిలేఖరి)

నవ్యులగని

గ్రంథకర్త

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి నక్షీనరసింహముగారు.

పోస్టేజిగాక మొదటిభాగము వెల 1-4-0

2. రెండవభాగము వెల 0-12-0

మొదలువారు:—

హాన్స్వల్లర్తి గ్రంథమాల, రాజమండ్రి.

ఖర్గపురం రైల్వేపనివాండ్రు సమ్మె

నాయకుల ఆందోళనము

తెంగాలు నాగపూరు రైల్వే లేబరుయూనియను (సె సిడెంటు వి. వి. గిరిగారు ఖర్గపురం సమ్మెయొక్క స్థానిక గూర్చి యాక్రింది తిలకిస్తారు రైల్వేస్టాండ్లను సైనాన్వయము టీమెంబరు జమ్నా దాసు మెహతాగారికి పంపియున్నారు.

“రైల్వేయధికారులకు ప్రభుత్వమువారు సలహా నొస గిన తరువాతగూడ యిప్పటినితీ ఆట్లనేయున్నది. సర్ జార్జి రెయినీగారు (కామెన్సుమెంబరు) తాము ఆలస్యమునకు చాల విచారపడుచున్నామనియు, సాధ్యమగు సంతృప్తికర పరిష్కారం చేయమనియు జోషీ గారికి తిలకిస్తారు నంపియున్నారు. రైల్వేబోర్డువారి సలహా ఆవరణలో బెట్టబడినదొడల కొంతవరకు శాంతి చేపరగలదని విన్నవించుచున్నాను. అట్లుగానిపక్షమన ఆధికారులకును పని వాండ్రుకను అన్యోన్యమనస్ఫుర్త లింకను వృద్ధియగును.

ఎస్ ఎస్. జోషీగారు కామెన్సు మెంబరుగారికి యీ క్రింది తిలకిస్తారు 16-వ తేదిన పంపియుండి.

“మాము బోర్డువారి జవాబు 10-వ తేదిన చేరువని తెంగాలు నాగపూరు రైల్వే యే జంటు గారు 9-వ తేదిన గిరిగారికి చెలియ తేసిరి. జవాబు 11-వ తేదిన చేరువని మరల 10-వ తేదిన తెలియతేసిరి. సోమవారమునాడు హోము బోర్డువారు తిలకియాలముగా జవాబునంపెదనని మరల 11 వ తేదిన తెలియతేసిరి. కొద్దిదిన ములవరకు జవాబురాదని మరల నిన్నటిదినమున తెలియతేసిరి. జవాబునిచ్చుటకు యింతకాలయాపనము గావించుట యసం దర్భముగా నున్నదని నే నభిప్రాయపడుచున్నాను. జవాబు త్వరగా తెప్పించుటకు తగుచర్య దీనికో నెవరుగాక యని విన్న వించుచున్నాను. 18 వ తేదీ నెలతీతులు పుచ్చుకొనుదినము గనుక నెంబనే చర్యదీనికొనెదరు గాక.”

సర్ జార్జి రెయినీగారు యాక్రింది ప్రత్యుత్తరమును తిలకియాలముగా నిచ్చిరి.

“ఆలస్యమునకు చాలా విచారపడుచున్నాను. నెంబనే పరిష్కరించుటకు నాకేత కాగలదంతయు చేయుచున్నాను.”

హోమ్స్ మహమ్మదుముఖులు, జమ్నా దాసు మెహతా, ఎస్. ఎన్. ఏ. నే, వి. వి. జోగయ్య, మహమ్మదుయస్సాలుఖాన్, ఘాజిలు యిబ్రహీం రహిమాన్, ఎస్. కె. ఆచార్య, విద్యా సాగర పాండా, ఎ. రంగస్వామి, అయ్యంగారు గార్లు యీ క్రిందతిలకిస్తారు కామెన్సు మెంబరుగారికి 28 వ తేదీన పంపిరి.

ఖర్గపురం పనివాండ్రు విషయమున సమాధాన కరమున సలహాలను మీరు నూచించినట్లుగా తెలిసినది. సవరణ నూచనలను గూర్చి గిరిగారు నోజంటుగారిని సంబర్ధించిరి: ఏజంటుగారు ప్రత్యుత్తరమునకు కాలపారణము చేయుచున్నారు. పనివాండ్రు చాలా ఆతురకపడుచున్నారు. పండగసీతి యేర్పడుచున్నది. ఇంకను ఆలస్యముచేయుట తేను కరముగాదు. మీ నూచనన ఆమోదించునట్లుగా యేజంటుగా రికి సలహా నొసగెదరుగాక యని విన్నవించుచున్నాము.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు

రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూర ఘని కేయునదియు నగు యావీర్యమున కుష్టువ్యాధిని కాల నియమము కఠినపత్త్యము వగయిరా నిర్మంఛనలు లేక స్వల్ప మూల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చేషము గావించు నీయోగ రాజమే ప్రప్రథమమునని మాప్రాంతములవాడుకనలన ప్రఖ్యా తివడసి ప్రకటనావసరములేకున్నను పరివయ్యోగుల ప్రోద్బల మున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యా యుకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు (వాయుడు.

“మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రొప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 3450 శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు. (తూర్పు గోదావరి.)

31-12-1927 తేదివరకు మాత్రమే

కొంగ్రెస్ బహుమానము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్యయనిధానము 4024

ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనంద సందానము

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు ఆమూల్యప్రధానము

నవలల రు 53-6-0 నలువగలవి 25-0-0 లకు మాత్రమే

0-4-0 ప్రతేరుము చెప్పించి చందా దారులుగా చేరినవారికే రు. 25 లకు నెట్లు పుచ్చును. చందాదారులుగా చేరిన వారు నెటు 1-కి రు. 80 చెల్లించవలెను.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, విరాపురము.

నెలయువారు 0-1-0 బిళ్ల పంపినచో లెట్లు పంపుదుము.

రాయలుకమిషను బహిష్కారము

వివిధరాష్ట్రములందు యేర్పాటులు

డా॥ బి సెంటుగారి అభిప్రాయములు

మధ్య, నవంబరు 28:—దక్షిణాంధ్రీయ సంచారము గూర్చి డా॥ బి సెంటుగారు ప్రీతమే ప్రతినిధిలో నిట్లు చెలిపిరి:—

“బహిష్కారోద్యమము అత్యున్నతమగ వ్యాపించుచు న్నుది. హోముయూ(ప్రచారమునాటివంకి నేటివరకు యంతటి ఏకీభావి మివరకు గాంచలేదు బహిష్కారముతోబాటు, స్వరాజ్యనిర్మాణము నేర్పరచవలెను. కాంగ్రెసులో కామను నెట్లుబిట్లు, ఫెన్సురు బ్రాక్వే రి బిట్లు తదితరములు కొన్నింటిని చర్చింపవలెను.

ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారు బర్కినుహెడుగా రికి లొంగిబొయ్యిని వినుటకు విచారముచున్నది. కార్మిక పక్షమువారయిన ఇండియా కనుకూలముగనుండు రుకొ:టిని. ఇంగ్లాండులో రాజకీయపక్ష మేదియు ఇండియాతరపున పా టు బడకున్నచో బ్రిటను సహాయము లేకుండనే సాధించు భారతీయపక్షమునకు బల మధికమగును.”

బి సెంటుగారు తిరుచనాపల్లికి బోయిరి. డిశంబరు 1 వ తేదీన కాలికటుబోయి హోలాపూయమీదుగా పూనా బొంబాయి చేరుకు.

అస్సామునాయకుల అభిప్రాయము

జోరహట్టు, నవంబరు 21:—రాయలుకమిషను గూర్చి అస్సామునాయకు లేమిజేయునున్నారని ప్రశ్నింపగా టి. ఆర్. పూకను ఎం. ఎల్. ఎ., ఎం. సి. బార్దోని, కె. చాలియాగార్లు ఏకగ్రీవముగ రాయలకమిషనుపై నిరసనభావము నెల్ల డించిరి. భారతీయులులేని విచారణసంఘమును నియమించుట జాతీయాశ్రయముల నణచివేసి, అవసానసమయమున భారతీ యుల సహాయము కావలనపుడు పక్షిని స్వయంనిర్ణయనా త్రవాగ్నానమునకు కేలము విడుదము. సంఘమును బహిష్కరించుట తప్ప అర్హగౌరవముతో చెయ్యగల పని వేరొకటిలేదు. కన్వేషను పార్లమెంటుద్వారా లేదా రాండులేబిలు సభద్వారా మన రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుకొనుటకు హక్కు గలము. విదేశపు సభద్వారా నిర్ణయించుట కంగీకరింప మనిరి. చిట్టగాంసు పొగులు బహిరంగపథకేసి రాయలు కమిషను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించిరి.

హిందూసభ తీర్మానము

లక్నో, నవంబరు 28:—ఆర్యోద్యరాష్ట్ర హిందూసభ వారు 20 వ తేదీన (ప్రత్యేకపథకేసి రాయలుకమిషను నియమము భారతదేశమునకు అవమానకరముగనున్నదనియు, పూర్తిగ బహిష్కరింపవలెనని యు తీర్మానించిరి. మూడవరాష్ట్ర సమ్మేళనము జనవరి 28, 29 తేదీలందు అయోధ్యలో జరుపు టకు తీర్మానించిరి. (ప్రీతమేను.)

కరాచి కాంగ్రెసుసంఘము

కరాచి, నవంబరు 28:—కరాచి రాజకీయప్రచారములు నిన్న నొక బహిరంగసభజరిపిరి. శాసనసభ్యులు రాయలుసంఘ ముపనిలో పాల్గొనరాదనియు వివిధసంఘములవారు లేకువైష మ్యులల మరచిపోయి జాతీయకేతుముకొరకు పాటుపడవలె ననియు తీర్మానించిరి.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు స్వామి గోవిందచందు గారి అధ్యక్షత క్రింద సభకేసి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము నంగీకరించుచు, సింధులోని కాంగ్రెసు సంఘములు నెంబనే బహిష్కారము కొనసాగింప చురుకుగ పనిచేయవలె నని తీర్మానించిరి.

బొంబాయి కార్మికసంఘమువారు (ఆ. భా. ప్రేడు యూనియనుకాపు) రాయలుకమిషను బహిష్కారమును బలచర యుచు ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారు తమసభ్యులకు సంఘమునండి విరమింపజేసి భారతీయ కార్మికులను వారిసాసే నియమింప గోరవలెనని తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషువస్తువులను చూడ బహిష్కరింపవలెను

కలకత్తా, నవంబరు 28:—కాంగ్రెసు కార్మికసంఘము వారు సభకేసి రాయలు కమిషను బహిష్కారముతోబాటు బ్రిటిషువస్తువులనుగూడ బహిష్కరించినగాని విజయము చేపూ రదని తీర్మానించిరి. (ప్రీతమేను)

కర్నలు క్రాఫర్డుగారు

కరాచి, నవంబరు 28:—కర్నలు క్రాఫర్డు గారు సానిక యూరోపియనుసంఘమునం దుపన్యసించుచు ప్రస్తుత రాయలుకమిషను విధానమే ఇండియా కెంతయు మేలుచేపూర్పు గలదనియు, కేంద్ర శాసనసభల సంఘమువారు ఏమిజేయవలసిన దియు యింకను నిర్వచింపలేదు. కావున బహిష్కారమునకు గడంగరాదు. యూరోపియను సంఘమువారు యూనియనును భారతదేశమునకు మేలుజేయు అభిలాషతోనే పనిజేయుదు రనిరి. (ఆ. ప్రే.)

శాసనసభలో తీర్మానము

నాగపూరు, నవంబరు 28:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసన సభయందు కేడరుగారు రాయలు కమిషనునందు విశ్వాసము లే దనియు భారతశాసనసభయందు చెలిపినట్లు జాతీయాశ్రయమును మన్నించి కాండులేబిలు సభ సమావేశకరచుచు నున్నది ననియు లేకున్నచో నెలెత్తుకమిటిని ఎన్నుకొని సంఘమువారికి యెట్టి సహాయము చేయరాదనియు వైప్రాయిగారికి శిఫార్సుజేయుచు తీర్మానించుచున్నారు.

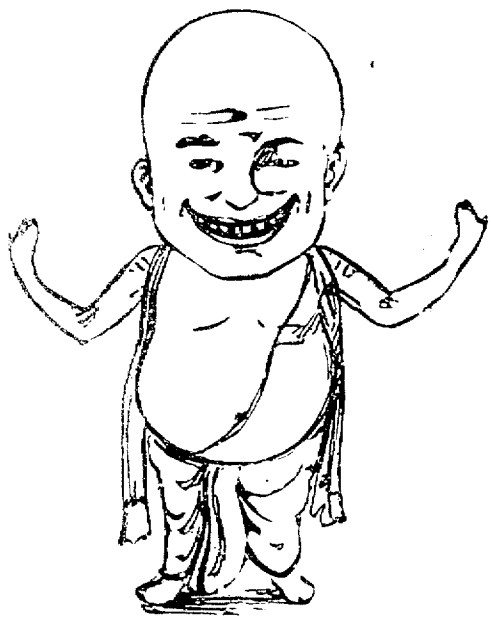
మదరాసు శాసనసభలో తీర్మానము

రాజమండ్రి, నవంబరు 24:—కె. వి. ఆర్. స్వామి గారు స్వరాజ్యపక్షము చీఫ్విపు రానున్న శాసనసభలో యీ దిగున తీర్మానమును గావించునున్నారు:—కాండులేబిలుసభను నియమించుటకు బరులు భారతీయులులేని రాయలుకమిషను నియమించి భారతీయుల నవమానపరచించుచు యీ సభవారు ఆకాభంగమును నిరసనమును వైప్రాయిగారికి చెలుపవలసినదిగ గవర్నరుగారిని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రే.)

నోటీసు

నెంట్రల్ ప్రావిన్సులో గల బాప్టర్ సగస్థానపు అడ విలో ఉత్పత్తియగు కేకు ఇతరకలపమున్ననాటి సాంవత్సరిక అమ్యుకములు 11-12-1927, 8-1-1928, 11-1-28 తేదీలందు భోపాలపట్టము, జగ్ చత్ పూరు, కొంటములకు స్థలములందు బహిరంగవేలము వేసి విక్రియించబడును.

W. V. GRIGSON I. C. S. Administrator, Bastar State, Jagdalpur

తామోషాలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

పథ్యం

భార్య:—మలభంగా ఆరిగే వస్త్రపులనే తినవలె నని, వైద్యుడు నాతో చెప్పాడు.

భర్త:—మంచిదే.

భార్య:—కాఫీగాని, టీగాని తాగనూడ దన్నాడు.

భర్త:—వైద్యుడు చాలా తెలివితగ్గవాడే.

భార్య:—నీలగిరిలో రెండునెలలుండి విశ్రాంతిదీసుకో నున్నాడు.

భర్త:—వైద్యుడు బుద్ధితేలివాడల్లే ఉన్నాడే.

మనవర్తి

ప్రశ్న:—మనవర్తివ్యాజ్యాలకు సుఖ్యకారణ మేమిటి?

జవాబు:—కెల్లిక్కు.

పోలిక

బాలుడు:—నేను నీవలె ఉంటానని, తీవ్రత చెప్పాడు.

తండ్రి:—నువ్వు ఏమన్నావు?

బాలుడు:—అబద్ధం. మానాన్న నాకంటే చాలా పెద్ద వాడని చెప్పాడు.

స్టాంపు

అప్పులవాడు:—బాకీవయమై ఉత్తరం (వాస్తూ, అందులో స్టాంపుకూడా పెట్టి పంపించాను. జవాబయినా వ్రాయలేదే!

బాకీబాధుడు:—మీ స్టాంపుతోనే ఉత్తరం వ్రాసి, మీతో ఆశాభంగం కలిగించడం, వ్యాయంగా ఉంటుందా?

మార్పు

ఒకడు—నిమ్మకు ధనికు లయితరువారే చూడలేదు. అయినా మీలో మాన్య ఏమీ కనిపించలేదు.

ఇంకొకడు—ఒకమాన్య మాత్రం కలిగింది. డబ్బు లేక తునుపు నామాటలు మోటుగా వుండేవి. ఇప్పుడు ఎగతాళిగా వుంటున్నాయి.

గోల

ఉపన్యాసకుడు—పభికులలో గోల ఎక్కువయింది. నామాట నాకే వినిపించడంలేదు.

పభికుడు—దిగులుపడబోకండి. అమాటలలో వివదగింది ఏమీ లేదులేండి.

చెక్కు

క్యాషియరు—ఈచెక్కు మంచిదేగాని చెక్కుసామ్మ్యు ఫ్రమ్మకోవలసినవారు మీరే అని గుర్తు ఎట్లా?

పెద్దమనిషి—నాకు కంట్లో పుట్టుముచ్చ ఉందండి.

నిద్ర

ఒకడు—నీవు నిద్రలో మాట్లాడుతావా?

ఇంకొకడు—నుట్లాడనుగాని నివృతానని నాభార్య చెప్పుతుంటుంది.

వృత్తి

ఉపాధ్యాయుడు—మీనాయన ఏం వృత్తి చేస్తున్నాడు?

బాలుడు—నేను చెప్పగూడదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—చెప్పవచ్చు. చెప్పు.

బాలకు—సర్కుసులో చూపిస్తున్న మత్స్యవతారం వేమం వేస్తాడండి.

లాభం

ఒకడు:—నీచికిత్సనల్ల ఎల్లయ్యకు లాభించిందా?

వైద్యుడు:—ఎల్లయ్యకు లాభం కలగలేదుగాని, నాకు మాత్రం రెండవండు రూపాయలలాభం వచ్చింది.

బుట్టలు

వకిలు:—ఇటువంటి కేసులో, జడ్జిగారికి నచ్చేటట్టు ఏమయినా చెయ్యాలి.

క్లయంటు:—అట్లాగే చేస్తాను. రోజూ కొత్తబట్టలు కట్టుకున్నాను.

బొగ్గులకొండ

ఒకడు:—ఈకొండపేరు బొగ్గులకొండని ఎట్లావచ్చిందయ్య?

ఇంకొకడు:—ఈమధ్యకొందరు కొండపైకి ఎక్కారు. మర్రితిరిగి రాలేదండి.

ఒకడు:—అయితే ఏమయినా చేమిటి?

ఇంకొకడు:—అవతలవైపు దిగారు.

పటాలు

చిత్రకారుడు:—నెయ్యిమందిలో ఒక్కరికయినా మంచిపట మేమిటో, చెడ్డపట మేమిటో భేదమే తెలియదు.

విమర్శకుడు:—అంతుకనే, మీకు కొంత డబ్బు దొరుకుతున్నది.

జీతం

ఎల్లయ్య:—రామమ్మచేతుల్లో ఎప్పుడూ రూపాయలు గలగల లాడుతుంటాయి.

పుల్లయ్య:—అదిదే డబ్బు ఎట్లా పంపాదిస్తుంది? ఎల్లయ్య:—అదిదే పంపాదించదు. మొగుడు సంపాదించే, అదిదే జుర్రుచెట్టుతుంటుంది.

రాజ్యతంత్రప్రవీణుడు

ఇన్స్పెక్టరు:—రాజ్యతంత్రప్రవీణు డంటే ఎవరు? విద్యార్థి:—ఉపన్యాసాలు చేసేవాడు.

ఇన్స్పెక్టరు:—నేను ఉపన్యాసా లిస్తాను. అయినా నన్ను రాజ్యతంత్రప్రవీణు డని పిలవరే?

విద్యార్థి:—మంచి ఉపన్యాసాలు ఇచ్చేవారైనాగాని, రాజ్యతంత్రప్రవీణు అవుతాడు.

పట్టుదల

ఉపాధ్యాయుడు:—పట్టుదల అంటే ఏమిటో చెప్పుదామని ప్రయత్నం చేస్తుండెను.

ఉపాధ్యాయుడు:—మనుష్యులను అడవులలోనుంచి, వదులలోనుంచి, శర్యతాలమీదనుంచి, తీసుకు పోగలిగిం దే మిటి?

విద్యార్థి:—అటువంటిబండి ఏమీ లేదండి.

దానం

పెద్దమనిషి:—మీది ఏమీరాదు? చిచ్చగాడు:—మీది కాకే అండి.

పెద్దమనిషి:—ఈరూపాయి తీసుకో. అయితే మర్రికాకే ఎట్లా పోదామనుకున్నావు?

చిచ్చగాడు:—ఇంతకంటే ఎవరూయియ్యకపోలే, నడిచి పోదామనుకున్నాను.

శుద్ధమొద్దు

ఒకడు:—నన్ను శుద్ధమొద్దు అనుకున్నావా ఏమిటి? ఇంకొకడు:—అనుకోలేదు. ఎవరినీ శుద్ధం అనుకోడానికి పిలువలేదు.

సంబంధం

ఒకడు:—తనకు అనేకమందితో సంబంధ ముం దంటాడు, నిజమేనా?

ఇంకొకడు:—నిజమే. వాడు మంగలిపని చేస్తాడు.

బోట్లు

ప్రభుదేవయ్య:—ఇటువంటిబోట్లు తరుచుగా మణిగి పోతవంటారు, నిజమేనా?

పరంకు:—నిజం గాదండి. ఒక్కసారే ముణుగురవండి.

చిలక

ఒకడు:—నీవు అమ్మిన రామచిలక మాట్లాడుతుం దన్నావు లక్షల పెడితేగాని మాట్లాడలేదే?

ఇంకొకడు:—అది విండులు జరిగేటప్పుడు గాని మాట్లాడెను.

జ్ఞాపకం

రామయ్య:—నాపెల్లానికి బొత్తిగా జ్ఞాపకం తక్కువ.

సోమయ్య:—నాపెల్లానికి అట్లాగే తక్కువగా ఉం డేది. చికిత్సచేస్తే నయమయింది.

రామయ్య:—ఏం చికిత్స చేసావేమిటి?

సోమయ్య:—ఏమయినా జ్ఞాపకం ఉంచుకోలసినసం గతి ఉంటే, వ్రాసి నాకోటుజేబులో పెట్టుతుంది.

నడత

మేజిస్ట్రేట్టు:—నీనడతనుగురించి ఎవరయినా సాక్ష్య మిచ్చేవా ర్లున్నారా?

ముద్దయ:—ఈపోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగా రొకరండి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు:—ఈముద్దయని నేను ఎప్పుడూచూడ నే లేదండి. నేను ఎట్లా సాక్ష్యం చెప్పగలను?

ముద్దయ:—పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు గారు నన్ను చూడక పోబట్టి, నేను ఎంతపెద్దమనిషినియింది, తమకు గ్రహించుకోవచ్చునండి.

వాగ్దానం

ఒకడు:—ఈగడియారాన్ని ఎప్పుడు బాగుచేసిఇస్తావు?

అంగడివాడు:—నాలుగోరోజున.

ఒకడు:—ఇది వాగ్దానమేనా?

అంగడివాడు:—వాగ్దానమే.

ఒకడు:—ఆరోజు ఇయ్యకపోతే, వాగ్దానభంగంకింద కేసుచేస్తాను. జాగ్రత్త.

భేదం

ఉపాధ్యాయుడు:—సిద్ధాంతానికి ఆచరణకూ భేద మేమిటి?

విద్యార్థి:—నూఅమ్మ రొట్టెచేసి పెడుతానంటే, అది సిద్ధాంతం అంటారు. రొట్టెచేసిపెట్టితే, అది ఆచరణ అవు తుంది.

అనుమానం

ఎల్లయ్య:—నేను చక్కనిదానినని, నామొగుడి ఉద్దేశ్యం. అందుచేత నన్ను వదలిపెట్టి సాధారణంగా ఎక్కడికీ పోదు.

పుల్లయ్య:—అందువల్ల యిబ్బందిగాదా?

ఎల్లయ్య:—నీమొగుడు ఎట్లావుంటాడు?

పుల్లయ్య:—నేను చక్కనిదానిని అని నామొగుడు అనుకోడు. నేను ఎక్కడ తిరిగినా ఏమనడు.

ఎల్లయ్య:—అందువల్ల నీకు అవమానంగాదా?

పొట్లకాయలు

యజమాని:—అర్థరాత్రివేళ, దొడ్లో ఎందుకుతిరుగు తున్నావు?

నాకరు:—వైద్యుడు చెప్పినప్రకారం చేస్తున్నానండి.

యజమాని:—రాత్రిల్లా దొడ్లో తిరగమన్నాదా?

నాకరు:—పథ్యానికి పొట్లకాయలకుర తినమన్నా డండి. అందుచేత, పొట్లకాయలు కోసుకుంటున్నానండి.

బుద్ధి

ఒకడు:—బుద్ధిగలవా డెవ్వడూ, నీప్రవర్తనపహింపదు.

ఇంకొకడు:—బుద్ధిగలవాళ్లసంగతి నీకెట్లా తెలుసు?

ఎలుకలు

ఒకడు:—ఇంతమందిఎల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళి గా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

శ్రీకృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతవ్యా వంతములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వగవగా నులభ తైలినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. పంశయములు తొలంగు నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లట్లే ముద్రింపబడును. 250 పుటలకుఁ దక్కువ గాకుండఁ జక్కని పైండుచేయించి 3 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు లకు వీపీగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 6 వఱకు పంపులుములు నిర్ధమగా నున్నవి. 2208-1228

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

గాంధీ మహాత్ముడు వెంటనే సింహాళమును వదలవలెను

మూడు సాంఘికసంఘమువారు

పంపిన తంతివార్త

“సింహాళమున రాజకీయ స్థితి చాలనివముగా నున్నది. ఇట్టిసమయమున మీరు రాజీనామాచేసి, ఇది ఆనందముగా నుండి, కొన్ని సంఘములకు మీరాకవలన అపకారమునాడ కలిగినది. భారతదేశమునందే మీ రాజకీయాభిప్రాయములకు మీ ఉపన్యాసములను ఆమోదించువారిసంఖ్య తీవ్రముగా నున్నది. సింహాళములోగూడ కొద్దిమంది మీభావముల నామోదించుచున్నవారు. నిజమేగాని చెప్పుచుంది నాని ఇంగ్లండునందు. ఇంతకును అవి మీతలతిక్కనలన కలిగినవే చివరకు లాహిరీ కళాకాలకు వచ్చుటలన సంఘములో నున్నవారు విభేదము కలిగినది. ఎవరోకొందరు మీపట్ల గాఢాభిమానము గలవారు కళాకాలలో మీకు స్వాగత్యోత్సవము నేర్పించిలేకొని మూడు సంఘమువారందరు నేర్పించలేదు. కాన కొద్దిమంది యొసంగిన ఆతిథ్యముకాజాలదు. మూడు సంఘమువారు ఖద్దరు ఉద్యమము నామోదించిరని గూడ భావించరాదు. ఇటువంటి సంచి విషయములలోనే మూడు సంఘమువారు ధనపరాముము కోరి ప్రకటించినపుడెల్ల భారతీయులు విముఖత్వమున కప్పగియునే చూపియున్నారు. సింహాళమునందున్న భారతీయులను మాత్రమే మీరు ఖద్దరునిధికి ధనసహాయము కోరవలెను. వారిచేత స్వార్థపరులుగా భావించబడుచున్నారని. వారు సింహాళమునందలి ధనమును కొల్లగొట్టుచున్నారు. కావున మీకియ్యబడిన స్వాగతముతో మూడు సాంఘిక సంఘమున కెట్టిపరిబంధమునలేదని మేము మీకు తెలియజేయుచున్నాము. మీరు వెంటనే సింహాళమునుండి వెడలిపోవలెను. మర్యాదగా తెలుపుచున్నాము” అని తంతివార్తలోనున్నది.

ఈ నెల 22 వ తేదీ మంగళవారమునాడు మహాత్ముడు లాహిరీ కళాకాలకు వెళ్లెను. అప్పుడు మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగత మియ్యబడెను. (ఆ. ప్రె.)

“ఖద్దరు-చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముట”

ఒకపార్టీ మిత్రునిసూచన

“మనమిప్పుడు ఖద్దరు-చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముచున్నట్లులే ఖద్దరుచొక్కాలను కొట్టిన వర్జులను విష్టులను భారతీయపద్ధతిని పాల్పాక్యపద్ధతిగూడ కుట్టించి యేల అమ్మురాదు? ఏయే రకముల చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముచోట్లగా ఖద్దరుచొక్కాలరకములే దుకాణదారులు కుట్టించవలెను” అని ఒకపార్టీ మిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

ఖద్దరు దుకాణములవారు దీనినిగూర్చి ఆలోచించవలెను. ఇందువలన ఖద్దరు ధర చువకయగును. పట్టణములలోనివారికి కొందరికి పని లభించును. ఇతర కట్టుపరివారకు పున్నుకొను నట్టి కట్టుపరికరములే ఖద్దరుకట్టుపరివారము దేశభక్తితోకట్టుకూర్చి, కొద్దిగాతగ్గించినచో ఖద్దరుధరతగ్గును. మినుమెదలజేయ కన్యగారు సలంకముల బట్టలను బాతికలచే కుట్టించి అమ్ముచున్నది. ఆమె నిర్ణయించిన ధరలనిచ్చి కాతాదారులు నానిని కొనుచున్నారు. ఇందువలన చాలమంది బాతికలకు గౌరవనీయమును జీవనాధార మేర్పడినది ఈపనిలేనిచో వారి కీఆదాయము క్షిప్రమైనది దేశీయులలో చాలమందికి తెలియదు. నాన నాకు సంతోషపూర్వముగా వాటినికొనుచున్నారు. వీరూరు ప్రవిదరాష్ట్రములలో కట్టు పరివారిలో కొందరు ప్రత్యేకముగ ఖద్దరుబట్టలే కట్టుచున్నారు. వారిని నేను చూచియున్నాను. విద్యాధికులుగూడ కట్టుపరి వేళ్ళుకొని ఇటుల ఖద్దరు చొక్కాలు మున్నగునానిని కట్టుచున్నచో ఖద్దరుతన రిమమును గూడ మేలుచేయగలిగినవారగుదురు. (మో. కె. గాంధీ ఎంసె యండియా 17-11-27)

దినాపూరు బక్రీదు కేసు

ఇరువురు మహమ్మదీయుల హత్య

పాట్నా, నవంబరు 24—బాబా గోవిందా లుగు ప్రసాదుగారిపైనను రిగురు హిందువులపైనను ఇరువురు మహమ్మదీయులను హత్యగానించినటుల ఆరోపించబడిన కేసు విచారణకు వచ్చెను. కేసు శేషటికి వాయిదావేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

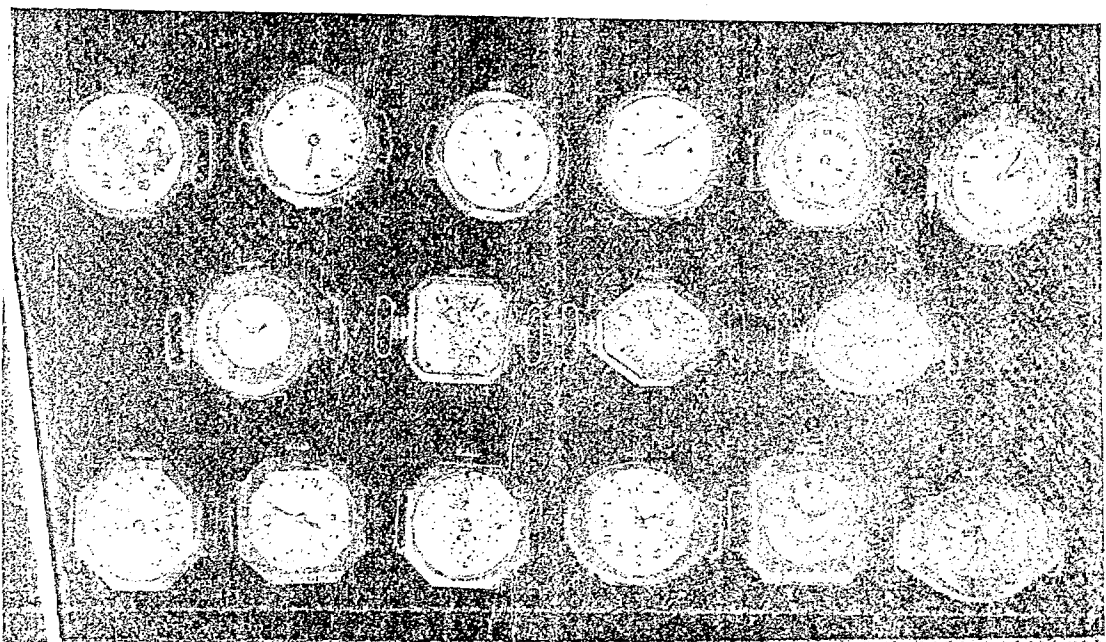
క్రిస్మస్, నూతన సం॥ ఆమృతము.

ప్రత్యేకముగా తగ్గించబడిన ధరలు.

కొద్దిరోజులవరకు మాత్రమే! కారుచౌక!! త్వరపడుడు!!!

స్వీట్జర్లండునుండి క్రిష్టమస్కు ప్రత్యేకంగా దిగుమతిచేసిన యీబంగారుగడియారము అను స్వల్పకాలమువరకు మాత్రమే తగ్గింపుధరలకు అమ్ము నిశ్చయించినాము.

ఆ డ్యేడియా—సాఫ్యులర్—మొహకా—ఎలెక్ట్రా—ఎలిజా—మొదలగు ముక్రశిల్పములైన గడియారములు

అందుమగు అకృతి - యిచ్చైన హైజా

అన్నియు సుప్రసిద్ధముగు లీవరుగడియారములు. 15 కేసులతో నమకూర్చబడిన యీ ప్రముఖతో రాజిల్లినవి.

వెల:—	9 వ వన్నె బంగారు	రు. 30
	14 వ	, 35
	18 వ	, 40

ప్రతి గడియారముతోను మూడు సంవత్సరములవరకు నుచితముగ యరమృతము చేసి, సరియైన ఆర్డరులో పెట్టి మీకు పంపువరకు గల గ్యారంటీవ్రతము పంపబడును.

వలయువారు:—

వైండ్సు అండు కో,
సేల్స్ డిపార్టుమెంటు, బెజినాడ.

అని వ్రాయవలయును:—

Telegrams:—
“Friends Company”

Phone
No. 5.

ధర్వాడ జ్యోతిశ్శాస్త్ర సభ

(నిన్నటి 24-11-27 గురవారమున రెండవ సేజి మూడవ కాలము జరుగెను)

అయినాది సంస్కృత గ్రంథములకు కర్తవ్య శిష్యాదులయిన గ్రహింపరాదు. అనుటకు ఋష్యదమందలి ఋష్యశ్రమను నాటి పేరి. అదివిని మర్యాదపడుటన్న ఇతర పండితులన్న చాలా ఆశ్చర్యము నొందిరి.

తీర్మానమును స్వామలవారు కొద్ది కాలములో అన్ని వాదముల ఉపన్యాస గ్రంథములను పరిశీలించి వెలుపురకు. ఇటుల నాలుగుదినములు జరిగిన పథకు నుచుచేసి నా రెండవ భోజన ముజ్జనపరతులు చాలా సౌకర్యముగ చేర్చబడినది ఈ వాల్మ దినముల నుండి సెంటర్ నెలకొని చరిత్రోపాటు లు లో కాలముగడిచినది. ఆదేశములోగూడ నిరుడు యాము. దిగ్గల అధ్యక్షతనలోనైనదిగనుక భోజనవిషయ వర్ణనము సర్వ జనవిదితము. వారు ఇచ్చి వస్తువులను భరింపు కడుపుగడగక నోవుల తినువారిలోపమే. చాలా కొనినూడవని స్థితిలో సభ సమాప్తి నొందినది. ఈ కేటవులంతయు ముగియలేనిది యియున్నది. ఇట్లు ప్రవృత్తిగ్గు మనస్రమమున దహించి లో కోపకారముచేసి శాస్త్రప్రామాణ్య నిర్ధారణచేయునలయునా నలంపులవారలలో ఈ స్వామలవారు ముఖ్యులుగ నెన్నదగిన వారై యున్నారు. ఇంకను నీరు ఇట్టిలోకోపకారములకు ఆసే

క కార్యములచే జకల కైహి కాముష్టిగ సామ్యులంగలంగ జేయునటుల ఓపికగలగనటుల భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నా రము.

వి. రామచంద్రాచార్యులు.

నాగపూరు కొట్లాట

ఇరువురు హిందువుల హత్య

నాగపూరు, నవంబరు 24—నాగపూరునందు జరిగిన కొట్లాటలో ఇరువురు హిందువుల హత్యగానించినవారిపైన ఇరువురు మహమ్మదీయులపై కేర మాకోరించబడి విచారణకు మున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మొగ కొకే

లాహోరు, నవం 24—మొగదినముగ కోకేకు తిరువ ద్ద సందుకొనినవలన మరీపు బాధిస్తామని, వీధిలోకి దిను గాడ్లకు తీవ్రుల విధింపబడెను. చాలా మోడికొనినవిచ్చిన బండి నిల్పము వైచా ప్రభోవ్యధనాడ నుంది. (శ్రీ ప్రె.)

శ్రీనివాస విశ్వ విద్యాలయమున విద్యార్థులకు ప్రుట్టడలందు పాట్నానుండినున్న విద్యార్థులకు అర్పణము. ఇందినకల అప్రద్యయనహులు, అందు విద్యార్థులకు గానయ్యను. (శ్రీ ప్రె.)

కార్పొరేషను అధ్యక్షక సానవివాదము

“శ్రీ సత్యమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల చర్యల ఖండించుట”

“ఈ కుట్రలను, అవమానములను కాంగ్రెసు గడచి బ్రతుకజాలును”

“అనూయ, స్వార్థపరత్వము, లే మూలతారములు”

శ్రీ మణ్ణుగంచెట్టి, సాంబమూర్తి, ఏ. రామస్వామి ప్రభృతుల ఉపన్యాసములు

చన్నపురి కార్పొరేషను అధ్యక్ష పదవికి కాంగ్రెసు తరఫున అభ్యర్థిని నిలుపక కాంగ్రెసు పక్షమువారు గాంధీ చిన్మయమునకు చన్నపురి రేవుపేరుకు ఈసభవారు వారిచర్యను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు” అను తీర్మానము నిన్నటి సాయంత్రము చక్షూర్ వ్యాసాను సంఘమువారి ఆన రణముడు జరిగిన బ్రహ్మావేశమును పొరపథయం దేకగీనముగ ఆమోదించబడెను.

సభ ప్రభువును విక్టోరియా పురమందిరముందు సమావేశమయిన కానిస్టేబుల్ సమయమున కుముందు గనే సభాధననంతయు నింపిపోయి వెళ్ళుట నింకను అధికముగ ప్రజలు సేచియుండుటచే బహిరంగముందు సభ జరుపబడవలసివచ్చెను. యస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగా రధ్యక్షత వహించిరి. బ్రాహ్మణేతర నాయకులు పలువురు ఆరుదెంచిరి. సభయం చతుర్థతాహము కోలాహలము ఉండెను చెలరేగెను.

ఆర్. కె. మణ్ణుగంచెట్టిగారు ఉపన్యసించుచు ఈయనమానముల నెల్ల కాంగ్రెసు గడచి బ్రతుకగలను. కాంగ్రెసు అనుచుటమని చెప్పుకొనువా రవలంబించిన ఈ విచిత్రముల భిన్నభిన్నములను కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగము వాటిలు నని భీతికొంద పని లేదు. కాంగ్రెసు తన్ను దాను సంరక్షించుకొన గలదు. అని గంభీరముగ పల్కినపుడు సభ్యులు ఆహ్లాదముతో నాలకించి తమ ఉత్సాహమును, హర్షమును ప్రకటించిరి

అధ్యక్షులు

శ్రీ యస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు ప్రభువును సగౌరవించి, సదాశయ్యులుగారి ఆకస్మికమరణమునకు సంతాపమును ప్రకటించిరి. కార్పొరేషనులోని కాంగ్రెసుసభ్యులు కొందరు గావించినచర్యలను ఖండించుటకై నేటిది సమావేశమునకు విచారకరము. ఈవిషయమై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను డిప్యూటీనాయకులను సత్యమూర్తిగారును ప్రతికలలో ప్రకటనల గావించియుండిరి. (అవమానము, అవమానము అను కేకలు) అవమానమున కేకలువేయుటవలన ఉపయోగమేమియును లేదు. సమయ మురుదించినపుడు తగినకార్యవిధాన మవలంబింపవలెను. (చారినీ తొలగింపును అని కేకలు.)

ముత్తయ్య మొదలియారు గారు:—సత్యమూర్తి గారు ప్రతికలలోగావించిన ప్రకటనయందు “ఈసంవత్సరము బహుళముగ్గినిపిపతపస్సులను హెచ్చించవలసియుండును. కాంగ్రెసు పక్ష మిందులకు బాధ్యతవహించి పౌరుల యసంతృప్తి చూర గొనరాదు.” అని వ్రాసియుండిరి. ఎట్టి బాధ్యతగల రాజ్యాంగ వేత్తగాని ఇట్టిప్రకటనను గావించునా? స్వరాజ్యపక్షమువారు పురపాలకసంఘములు, కాసనసంఘములు ప్రవేశించినది కేవల హింసలను కొరకనియే సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయమా? కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించి తమవిధులను నిర్వహించక బాధ్యతను తప్పించుకొనవలసినవారే అట్టివారు కాంగ్రెసుపక్షమునుండియు, కార్పొరేషనునుండియు, ఎంతతరలో తొలగిన అంత మంచిది. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్ల డి సెంబరు 25 తేదినరకు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులుగ నుండునంతవరకు వారికి విశ్రాంతి యుండవలెను. (నవ్వు) శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్ల గావించిన ప్రకటననుగూర్చి ఇచ్చట తలచెట్టుకుండు యుక్తము. కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషను అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థిని నిలుపువయము సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారికి స్యయముగ సంబంధించినవిషయమే గాని ప్రజలకును, కాంగ్రెసునకును సంబంధించినవిషయము గాదు! కార్పొరేషనులోను కాసనసభయందును కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులైన వెంకటాచలంశెట్టిగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగనుండుట వ్యాధ్యమును, హామీకునము గాదా? జప్తుపక్షమువారి సహాయము నంగీకరించినచో తిరిగి వారికి ప్రత్యుపకారముచేయవలసిన బాధ్యత గలవార మయ్యెదమని శ్రీ అయ్యంగార్ల తాపియుండిరి. మణ్ణుగంచెట్టిగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని కార్పొరేషను అధ్యక్ష

యమగునా? అనిరి. పిదప అధ్యక్షులు శ్రీ యస్. కె. ఆచార్యగారు తమకంపిన లేఖను చదివినిపించిరి. లేఖను చదువవలదని ప్రభువును కొందరు కేకలువైచిరి. కాని సభ్యులలో అధికభాగము చదువవలసినదని కోరినందున ఆలేఖను చదువుచు రాష్ట్రముందలి బ్రాహ్మణులందరికీ సంతకములు తమతో కేరీ భవించుచున్నారని పల్కిరి. ఆలేఖయందు శ్రీ యస్. కె. ఆచార్యగారు కార్పొరేషనులోని కాంగ్రెసుపక్షమువారి నిర్ణయము నీవరకే స్వరాజ్యపత్రికయందు ఖండించుచుంటిమనియు, సత్యమూర్తిగారును, శ్రీనివాసయ్యంగార్లను గావించిన ప్రకటనలకు తాము విచారించుటయేగాక, అవమానముకొందితిమనియు, ఈవిషయమును సాంఘికవిషయముగ జేయకుండురని బ్రాహ్మణేతర సోదరుల నెల్లరను ప్రార్థించుచున్నామనియు వ్రాసిరి.

శ్రీ ఆర్. కె. మణ్ణుగంచెట్టిగారు

ఉపన్యసించుచు తాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్లకి తమపరమ్యుసంగినది నిశ్చయమేనాయని సభ్యులందొకరు ప్రశ్న వ్రాసియుంపినదియు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఇంగ్లండుదేశమునకు పయనమగుటకు పూర్వము దెంగళూరునకు విచ్చేసి తమకు పిలిపించినదియు, దెంగళూరునకు గాంధీమహాత్మునిసమక్షమున కాంగ్రెసు విషయమునుగూర్చి సంభాషణజరుగగ ఆపందర్భములో నెహ్రూపండితుడు తాను దేశమునువిడి ఇంగ్లండునకు కరగనను యమందు తాత్కాలికముగ భారతకాసనసభయందు నాయకుడగు శ్రీనివాసయ్యంగార్లను, ప్రధాన విప్రు ఆగు నేనున్న, ప ర స్ప ర ము క ల హిం సు ట యు క్త ము గ నుం డ ద ని యు, అందుచే యిరువురు సామరస్యముందు టావశ్యకమని తెలుపగ నావిమర్శనలు శ్రీనివాసయ్యంగార్లపై ఎట్టిద్యేషముచే గాంధీజీ యుండలేదనియు, కాంగ్రెసుపక్షమును యోచించి నేనావిమర్శనల గావించియుంటి ననియు చెప్పినదియు, వివరము నాయకులందు గల ఆపోహలకు పోద్రోలుటకు తానును కుతూహలజనయి యున్నాననియు, అందుచే శ్రీనివాసయ్యంగార్లని కలసికొని నారిని గూర్చి ఆవేశమునం దొకంతకఠిరములుగ పల్కిన పలుకులకు ఉదారచితుని వలె తమపరమ దెర్పియుంటిని అనిరి. దీర్ఘయుడు కాంగ్రెసు పక్షపమావేశములో నెహ్రూపండితుడు శ్రీనివాసయ్యంగార్లను, మణ్ణుగంచెట్టిగారును తమ విభేదముల సమయజేసికొనిరియు, చీఫ్విప్రు (మణ్ణుగంచెట్టిగారు) భీరునివలె తాముపయోగించిన కఠినపదములకు విచారమును దెర్పినియు ప్రకటించిరి. అంతటితో నీవిషయ మంతరించెనని జేదలంచిరి. కాని మూడుదిగములకు పిమ్మట సొంపూ స్వదేశమిత్రుల ప్రతికల దీర్ఘ ప్రత్యేక విలేఖు నేను శ్రీనివాసయ్యంగార్లకి తమపరమ్యుసంగియుంటిని వ్రాసెను. ఈప్రత్యేక విలేఖరి ఎవరో నేను తెలుపకలసిన పనిలేదు.

(ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అని పద్యలోకేకలు)

ఇది నా తమపరమ్యుసంగి. ఈ రాష్ట్రములోను, ఇతర రాష్ట్రములందును నామిత్రు లీవిషయములో నాస్పృహనునకు నన్నభినందితురని నమ్ముచున్నాను. కార్పొరేషను అధ్యక్ష పద విని గూర్చి యు, కార్పొరేషను లోని కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణయమును గూర్చి ప్రసంగించుచు కాంగ్రెసు విధానమునుగూర్చి సత్యమూర్తిగారు కల్పించిన అర్థముపై తమ నిరసనమును ప్రకటించుటకును, కాంగ్రెసుతో ఈనిర్ణయమున కెట్టి సంబంధములేకుండ జేయుటకును కాంగ్రెసు అనుచరులకు తాము దినమున మాట్లాడుచుంటి మనిరి కాంగ్రెసువారు కాసనసభలు, పురపాలక సంఘములందు ప్రవేశించి ప్రజాయత్నపరపు నాక్రమించు కొనవలయునను విషయము ప్రస్తుతము వివాదాంశముగాదు. కాంగ్రెసు అందుల కవకూలముగ నిర్ణయించినది. కాంగ్రెసు ఆగరిని తలదాల్చుట కాంగ్రెసు సభ్యుల విధి. కార్పొరేషనులో గల కాంగ్రెసు, జప్తిను తదితరపక్షములందేదక్షమగుగాని తమంత్ర తాము అభ్యర్థిని నిలిపి రెండవ పక్షముయొక్క సహాయము లేనిచే జయమును సాధింప జాలరనుట నిత్యవము. ఇట్టిను పక్షమువారు తమ పక్షము

తరఫున అభ్యర్థిని నిలుపక కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కాంగ్రెసు, జప్తిను పక్షములకు జెందని కొందరుసభ్యులు తమకు అధ్యక్షపదవి చక్రవర్తము ఆకలితో కృషిసలుపుచుండిరి. ఇకకాంగ్రెసు పక్షమువారి వయఖరినీమి? కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ పక్షముతరఫున అభ్యర్థిని నిలుపరాదని నిర్ణయించిరి. ఈనిర్ణయము ఈరాష్ట్రమునందేగాక దేశము నందంతటను ఆశ్చర్యమును జనింపజేసెను. ఈ విషయము కడుదుర్మోహ్య మయియుండెను. ఇంతకంటెను ఆశ్చర్యకరముగ విషయమేమనెన తమచర్యను సమర్థించుకొనుచు సత్యమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్లలు గావించిన ప్రకటనలు అత్యద్భుతములు. రాజోపు సంవత్సరముందు మృణిపిపతపస్సులు విధిగ హెచ్చించబడవలసియుండుటవలన కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధ్యక్షపదవికి పోటిజేయ నిశ్చయించలేదని వారుతెల్పిరి. ఇంతకంటెను కాంగ్రెసుకు అవమానకరముగ విషయము వేరొందులేదు. కార్పొరేషను సక్రమపరిపాలనకై పన్నులను హెచ్చించుటావశ్యకమైనచో, తమబాధ్యతను తప్పించుకొని ప్రజలకు విహితముమని బూటకముగ జెప్పికొనుచు ప్రజల మోసగింపవలయునని వారియుద్దేశమా? కాంగ్రెసు మృణిపిపతపస్సు పక్షము వారిట్టి సిద్ధాంతముల గలిగియుండిన అట్టి వారెంత త్వరలో కార్పొరేషను పదవులను వదలిన మదరాసు పౌరులకేగాక, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకును భావ్యమైయుండును. (వినుదు వినుదు) అందులో కాంగ్రెసు పక్ష డిప్యూటీనాయకు డిట్టి విషయమును ముద్రించి ప్రకటించుటకంటెను అసంగత మింకొకటి యుండజోదు.

ఇట్టియవమానముల కాంగ్రెసు గడచి

బ్రతుకగలదు

ఇట్టి కాంగ్రెసు అనుచరులవలన చేపారెడి యవమానమును కాంగ్రెసుగడచి బ్రతుక గలదు. చన్నపురికార్పొరేషనులోని కాంగ్రెసు పక్షమువారి ఈభిన్న దృక్పథమువలన కాంగ్రెసు సంస్థయొక్క ప్రతిష్ఠకే భంగము గలుగునని కాంగ్రెసు వారు భీతికొందవలసిన పనిలేదు. కాంగ్రెసు తన్నుదాను సంరక్షించుకొనవలసి యుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు సాంఘికాభిమాన జంఝామారతమునకు కొట్టుకొనిపోక నిరముగ నిలువబడిరి సత్యమూర్తిగారుబలికిరి. ఈసానికాభిమాన జంఝానిల మేవయిపునుండి పీడుమన్నునో ఎల్లరకు తెలిసియే యున్నది. కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడే ఈగాలితాడుకు తాళజాలని యపుడు అల్పకై సంపన్నులను నాబోంట్లుట ఏమి? కార్పొరేషను కాంగ్రెసుసభ్యుల ఈచర్యవలన కాంగ్రెసులో పెక్కుమంది ముందు వెనుకల బాగుగ మరొకతూరి పరికించవలసినసిరి ఏర్పడినది. ఐనను కాంగ్రెసునందు విశేషబుద్ధి, యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానములు ఇకముందయినను వ్యాపించునని నమ్మినను. బ్రాహ్మణేతర లొదరును జాతీయ సంస్థయగు కాంగ్రెసులోజేరి ఈసాంఘికాభిమానవిశాసమును నిర్మూలింప గోరుచున్నాను. అని పల్కిరి.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు

ఉపన్యసించుచు చన్నపురి కార్పొరేషను కాంగ్రెసు పక్షములవారు అధ్యక్షుని ఎన్నిక సంబంధము నందలంబించిన విధానమువలన ఈరాష్ట్రమునందే గాక దేశమునందలి కాంగ్రెసు సంస్థయొక్క ప్రతిష్ఠకంతయును భంగము వాటిల్లవలసిపల్కిరి. “ఈవిషయమునందలి సత్యమింతవరకును బయల్పడి లేదు. శ్రీ స్వామివెంకటాచలం శెట్టిగారిని కార్పొరేషను అధ్యక్షపదవికి పోటిజేయుటకు నిశ్చయించిన విధానమును నిర్ణయించుటకు నిజముగు హేతువు లే స్వయం సత్యమూర్తి గారు గాని శ్రీనివాసయ్యంగార్ల గాని వెంటాచలం శెట్టిగారుగాని ప్రజలకు తెలిపియుండలేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారిట్టి విధానము నవలంబించుటకు కారణాంతరములు గలవని శ్రీనివాసయ్యంగార్లను వెంటాచలం శెట్టిగారును చెప్పియుండినది నిశ్చయమే. కాంగ్రెసుపక్షమువారు రసలంబించిన విధానమునకు ప్రామాణ్యమును కారణమును గలవని సత్యమూర్తిగారి కనుప్రకటనయందు తెల్పియుండిరి.

“అయ్యంగార్లే అంతకును బాధ్యులు”

సామివెంకటాచలంశెట్టి ఈవివాదములోనికి తమములొక ప్రయత్నించిన శ్రీశ్రీనివాసయ్యంగార్ల వ్రాసియుండిరి. అయ్యంగార్లని ఈవాదప్రతివాదములలోనికి లాగుట రెవరి ప్రయత్నింపబడెను? శ్రీనివాసయ్యంగార్ల ఈచర్యకంతటికిని ప్రధానముగ బాధ్యుడైయున్నాడు. శ్రీనివారసమునకును విమర్శలకును గురియైన సత్యమూర్తిగారు వారిచెప్పచేతలకు లోబను అయ్యంగార్ల హస్తగతమున కేమిబొమ్మ (నవ్వు) సత్యమూర్తిగారిచే నొసంగబడిన ఆహుబద్ధములగు సాసమర్థియము

నాదితిరపు పీఠము.

కృష్ణదాస స్వామి

శాస్త్రవారము

కృష్ణదాస నామాంతరము గల సర్వ తి. సదాశివయ్యగారు నిన్నటిదినము ఇ హ లో క యాత్ర చాలించినందుల కెంతయు చింతించెదము. రాజకీయోద్యమమునందు పాల్గొనకున్నను, సదా శివయ్యగారి నామమేదియో యొక సందర్భమున ప్రజలకు వినుపించుచు నేయుండెను. సదాశివయ్యగారు కర్మయోగి యగుటచే, సంతతము లోక జైషముకొరకై పాటుపడుచుండిరి. పత్రికలకు వ్రాయుచు, ఉపన్యాసముల నొసగుచు, జ్ఞానబోధ జేయుటకు 'రాష్ట్రోద్యమ' దంతటను పర్యటనము నలుపుచు, మత సభలలో పాల్గొనుచు, సదా శివయ్యగారు తిరికెకాలము సంతను సంఘసేవను తద్వారా భగవత్సేవ నొనర్చుచుండిరి. వీరు అతి సులభులు. నిరాడంబరముగ జీవించుచు తాము నమ్మిన సిద్ధాంతముల నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు యానచ్చుకొని వినియోగించుచుండిరి. సదాశివునకు పార్వతిదేవి తోడయినటుల, సదాశివయ్యగారికి ధర్మపత్ని తోడై ధర్మాచార్యలో పాల్గొనుట గొప్ప విశేషము. ఈమెయు వేదధారణయందు ప్రాచీన సామ్రాజ్యముల నవలంబించుచు, పతిభక్తియం దనమానురాలై, స్త్రీలోకోద్ధరణకయి తన శక్తిని వినియోగించుచు, పతి యడుగుజాడలనే నడుచు చుండెను. పతివియోగముచే గుండెడి యీమె దుఃఖ మొత్త యధికముగ నుండునో నూహింప వచ్చును. ఈమెకును, సదాశివయ్యగారి కుమార్తె కుమారులకును మా సానుభూతిని దెలుపుచు న్నారము. ఇంతియగాక వీరి మరణముచే గుండు మిత్రులును, శిష్యకోటియు పెక్కుమందిగలరు. వీరికిని మా సానుభూతి సందజేయుచున్నారము.

భయసాధికలో సంఘమునందు సభ్యులై, తత్సంఘభీష్టమై చిరకాలమునుండియు పాటుబడుచున్న సదాశివయ్యగారికి మతసహనమేర్పడుట విశేషము. అందరి కన్న బిసెంబుగారిపై వీరికెక్కు చు భక్తియున్నను, ఇతరులను గూడ వీరు గురువు లుగ భావించుచు, నిజమగు ప్రతిపత్తి భావమును గనుబజుచుచుండెదవారు. సంఘ సంస్కరణము భవయమున, వీరు కీర్తిశేషులగు డి. బి. రఘునాథ శాస్త్రిగారిని గురువులుగ భావించుచుండిరి. రఘు నాథశాస్త్రిగారు సంఘసంస్కరణమును శాస్త్రము రోష్యకొనువరకు ఆమోదించుచుండిరి. నితంతూ ద్వాహము శాస్త్రసమ్మతమని, వీరు సంస్కృత భాషలో రచించిన గ్రంథము, విశేష పాండితి ప్రక ళను సూచించెను. సదాశివయ్యగారును శాస్త్ర సమ్మతమగు సంఘసంస్కరణమున కనుకూలు గుగ నుండిరి. తాము నమ్మిన సంస్కరణములను వీరు ఆచరణలో పెట్టుచు, ఎన్నడును గొప్ప జెప్ప

కొనకుండిరి. జాతిమతభేదములను వీరు సంకుచితా ర్థముతో ననుకరింపక హిందూభర్తములు అతి విశాలమయినవని జూపుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముని, నోఖలేగారిని వీరు గురువులుగ పరిగణించుచు డిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిపై వీరికి గౌరవము మోడు. సాందర్భమహానుండు సర్వమత సమావేశములో ముచ్చటించుచు, తాము హిందువులలో హిందువు ననియూ, బౌద్ధులలో బౌద్ధుడననియు, మహమ్మదీ యులలో మహమ్మదీయుడననియు, క్రైస్తవులలో క్రైస్తవుడననియు, జైనులలో జైనుడననియు, పార్శ్వీలలో పార్శ్వీననియు, సదాశివయ్యగారొకసూరు గంభీరముగ చాటిరి.

అన్ని మతములును సత్యములేయని మనః స్ఫూర్తిగ నమ్మియుండుటచే, వీరిటుల చాటగలిగిరి. సదాశివయ్యగారి విశాలభావములు దక్షిణ దేశ పూర్వాచారులకు కటువుగ నుండెను. వీరికిగల సాంఘికసంస్కరణాభి మానముగాని, విశాలమతాభి ప్రాయములుగాని పలువురకు రుచింప వయ్యెను. శాస్త్రములకు వీరుజేయు వ్యాఖ్యానము ప్రాశస్త్య సుందరరామయ్యగారు మున్నగువారి తీవ్రవిమర్శనలకు లోనగుచుండెను. అయినను దూషణభూషణములు అయ్యరుగారి నిశ్చయము నేమాత్రము చలించ జేయలేదు. శాస్త్రముల నవ్యయించుటకై వీరువేర్వే రు భాష్యముల సహాయము గైకొనినను వానిభావ మును స్వతంత్రముగ గ్రహించుటకు తమకుగల హక్కును వీరు విడనాడరయిరి. భగవద్గీతా పఠన మనిన వీరికత్యంత ప్రీతిగలదు. వీరు కర్మయోగులగు టచేకర్మయోగపరముగవీరు గీతకర్థము చెప్పుచుండిరి. వీరియభిప్రాయములతో నేకీభవింపనివారుగూడ, వీరి నిష్కపట స్వభావమును, వీరి దృఢ విశ్వాసము లను సత్యనిరతిని భక్తిభావమును శ్లాఘించుచుండిరి. శ్రీకృష్ణుని పరమదైవముగ పూజించుచు గీతలో జెప్పినటుల వారినొక్కరినే శరణుజొచ్చి యుండుటచే సదాశివయ్యగారు పాపరహితులై విష్ణుసాన్నిధ్య ము చేరియుండురు. ఇట్టి విశాలహృదయులు హిం దూసంఘమునందు లభించుటయరుదు. వీరిమరణము వలన, దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు గలిగెడిస్వ మిం తని జెప్పవలసిగాదు.

రాజకీయ విషయములలో అయ్యరుగారు పాల్గొనకున్నను, మద్యపాన నిషేధముపట్ల ప్రభు త్వమువారి వలంబించుచున్న ఉపేక్షను తీవ్రముగ నిరసించుచుండిరి. సాంఘిక విషయములలో బాల్య వివాహములను నిరసించుచు, కన్యా వితంతూద్వాహ ములను ప్రోత్సహపరచుచుండిరి. వీరు 1861 సం వత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవునరికి వీరికి 66 సం వత్సరముల వయస్సుండెను. ఇరువదియారవ సంవ త్సరమున వీరు జిల్లా మునసబుగ బ్రవేశించి, 1904 సంవత్సరమున సబ్ జడ్జి పదవినిొందిరి. 1905 వ సంవత్సరమున వీరు తిరువాన్కూరు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగ బ్రవేశించి శ్లాఘాపాత్ర ముగ బనిచేసిరి. వీరు ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగ నుండగ, తిరువనంతపురమునందు 1908 సంవత్సర మున పోలీసువారికిని ప్రజలకును మధ్య ప్రోరటము జరిగెను. పోలీసువాణి యక్రమమే అల్లరులకు కారణమయ్యెనని యనుకొనిరి. ఆ కేసుయమున పోలీసు వారు వారంటులేకుండ పలువుర నరెట్టుజేసి, పట్టణ మందంతటను భీతి బుట్టించిరి. ధీనికి సంబంధించిన

కేసులు హైకోర్టులో విచారణకు రాగ, సదాశివ య్యరుగారు పోలీసువారు చెచ్చిన అనియోగము లను కొట్టివైచి, పోలీసు ఉద్యోగుల నిరంకుశ చర్య లను తీవ్రముగ ఖండించి, వారిపై చర్యపీసికొన నుత్తరువుజేసి, ప్రజల భయము బాపిరి. పిమ్మట, వీరు బ్రిటీషు ఇండియాలో జిల్లాజడ్జిగ పనిజేసి, 1912 సంవత్సరమున హైకోర్టు న్యాయాధిపతులుగ నియ మింపబడిరి.

అప్పటినుండి 1921 సంవత్సరమువరకు వీరు హైకోర్టునందు న్యాయాధిపతులుగ పనిచేసి, పిమ్మట ఉపకారవేతనమును బొందిరి. హైకోర్టు న్యాయాధి పతులుగనున్న సమయమున, వీరి తీర్పులు న్యాయ శాస్త్రసూక్ష్మత సంతగ చూపకున్నను, హిందూ న్యాయనిర్వహణమునందుసాంఘికాభివృద్ధికిప్రోద్బల మొసగుచుండెను. వీరి నిష్కపట స్వభావమునందు న్యాయవాదులకును, తోటి న్యాయాధిపతులకును విశ్వాస మేర్పడెను. వీరి తీర్పులు సహజ స్వాతంత్ర్య మును జూపుచుండెను. ఉపకారవేతనము బొందిన పిమ్మట, దివ్యజ్ఞానసమాజము పక్షమున ధర్మబోధ సలుపుటకు వీరు బూనుకొనిరి. హిందూమత ధర్మా దాయసంఘ మేర్పడినపుడు, దీనిని నిర్వహించుటకు సదాశివయ్యగారికన్నను అర్హు లింకొకరు దొరక రని ఎంచి, సర్ పానగలురాజాగారు వీరిని అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. వార్ధక్యములో నిట్టి పనిని నిర్వహించుట కష్టమని ఎరిగియు, దేవాలయాభి వృద్ధికి కొంతవరకయినను తాముతోడ్పడగలమను తలంపుతో, అయ్యరుగారు అధ్యక్షపదవిని స్వీకరించి మరణకాలమువరకు దీనిని శ్రద్ధతో నిర్వహించిరి. సదా శివయ్యగారు రేకాశ్యమును నిర్వహించినను, దైవ భక్తి ప్రేరేతులయి పాటుబడుచుండిరి. వీరికి వక్రత్వ సామర్థ్యమంతగ, లేకున్నను, హృదయాంతరాళము నుండి బైకివచ్చుటచే, వీరి వాక్యములు సభికుల చిత్తముల నాకర్షించుచుండెను. వీరి యు ప న్యా స ములందు ప్రయత్న మేమియు గను పింపకుండెను. గుంటూరుమండల సహకారసభకొక మారు అధ్యక్షతవహించి వీరుదుఃఖము నాపుకొనజాలక విలపింపసాగిరి. ఇటులనే భక్తిభావము పైకుబికి నపుడు వీరిముఖము కన్నీటితో దడియుచుండెను. కృష్ణదాసను నామః ము వీరికి సార్థక మగుచుండెను. వీరియాత్మకు పరమేశ్వరుడు సంపూర్ణశాంతి నొస గు గాక!

లేబరు పక్షపు లాంగుబాటు

హైందవనమ స్వ విషయమై బ్రిటీషు లేబరు పక్షమువారు ఆచరణయందు తీవ్రులకన్నను ముందు కు బోరని, యింత కుముందే తెలియును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మించుటకు వీరు కారణభూతు లయిననంగతి ఎల్లరకు తెలిసిన విషయమే. ప్రభుత్వాధికారము తొలగిన పిమ్మట లేబరుపక్షమువారు సాకుల సనేకములజెప్పిరి. ఈమారు తమకు సంఖ్యాబల మేర్పడుచో, హిందూదేశమునకు స్వయం నిర్ణయాధికారమును తప్పక ప్రసాదించెదమని, వీరుజెప్ప సాగిరి. రాయల్ కమిషను నియామకము వీరిని కఠిన పరితుకు లోనొడిజేసెను. భారతీయాభిప్రాయము తెల్లకమీషనుకు ప్రతికూలముగ నుండునని తెలిసి యు, లేబరుసభ్యులు దానియందు స్థానముల నాక్ర మించిరి. హిందూదేశమంతయు బహిష్కారనివాద

ముతో మారుమోగ మొదలైనవోడనే లేబరు పక్షమువారు నిరూపించుకొని కొంత కాలవరకు జూచ్చిరి. వీరిలో నతివాదులు కొందరు లేబరుసభ్యులను కమిషనునుండి తొలగించవలయునని గోరిరి. ఈ విషయమును విచారింతుకు లేబరు పక్షము వారు సమావేశమయిరి. నేటివార్తల ప్రకారము, తమసభ్యులను కమిషనునుండి లేచి రావలయునని కోరుటకు లేబరు పక్షమువారు రంగీకరింపలేదని తెలియుచున్నది. ఇంతటితో వీరి లొంగుబాటు పూర్తియైనది. అధికార పక్షవియందు లేకున్నను ధైర్యము జూపజాలని లేబరుపక్షమువారు, మరల ప్రభుత్వమున ధిష్ఠించుచో మాత్రము, ఎక్కుడు ధైర్యముతో ప్రవర్తించెదరని తలచుట కెట్టి యాధారము గనుపించదు. రామ్మోమాక్షనాట్లు, లాంసుబరీ, మున్నగు లేబరు ప్రముఖులు సీట్లు సమలి నిస్సహాయతను జూపిరి. కమిషను బహిష్కారము తప్పని, లాంసుబరీగారు సయితము జోధించిరి. వీరి లొంగుబాటు ఆశ్చర్యము గలిగించజాలదు. ఇంతకన్నను వీరిెక్కుడు మేలు నలిపెదరని, దూరదృష్టిగలవారనుకొనియుండరు. డాక్టరు బిసెంటుగారు తెలిపినట్లు, హిందూదేశమున కండగ నిలచెడి పక్షమేమియు ఇంగ్లండులో లేనియెడల, స్వతంత్రమైన ఆధారపక్షవలయు నను పక్షమునకు బలము గలుగును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముపట్ల మోహము వదిలిపోవును. లేబరుపక్షము తనపేరుప్రతిష్ఠల నింతటితో కోల్పోవగలదు. కన్నరైటీవు పక్షముకన్నను వీరి యాధిక్యత ఏమియులేదని మరియొకమారు వెల్లడియగుచున్నది. ఇందువలన భారతీయులు అధైర్యపడుటకు మారుగ, వారి బహిష్కార సంకల్ప మింకను బలపడునని సమ్మతించుచున్నాము.

కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పక్షము:

కార్యరేషను అధ్యక్షపదవి

కార్యరేషను అధ్యక్షపదవికి కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పక్షమువారు అభ్యర్థిని నిలువకబోవుట గొప్ప పొరబాటుని యింతకుముందు సూచించియుంటిమి. కాంగ్రెసు పక్షాధ్యక్షులగు స్వామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారికి విజయావకాశములున్నపుడు, వానిని చేపట్టక బోవుట తంతవ్యము గాజాలదు. ఇకముందటి పొరబాటు జరుగకుండ, కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు జాగరూకతతో మెలగుట మేలు. ఇట్టి సమస్యలను పక్ష సభలలో చర్చించుటకు మారుగ, బహిరంగ సభలలో చర్చించుట వలన మాత్రము పక్షాధ్యక్షమునకు భంగము వాటిల్లగలదు. అధిక సంఖ్యాకులొక నిర్ణయమునకు వచ్చినపుడు, దాని నచేసినగ ఖండించుటవలన ప్రయోజనముండదు. జస్టిసు పక్ష ప్రముఖుల సహాయముతో స్వతంత్రమును నిరసించుటవలన, కాంగ్రెసు పక్షాధ్యక్షునికి అంత హాయిము గలుగకమానదు. అసమ్మతి జూపుట కయినను, ఆగ్రహము నెలిమిచుటకయినను ఒక మీతియుండు టవసరము. ఒకరిపైనొకరు స్పృహక దురభిమాన నిందను మోపుట పాపిగాదు. భేదాభిప్రాయముల గల వారికి దురుద్దేశ్యముల నాలోపించుట సమంజసముగాదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారి కిది యందు ఐకమత్యముతో మెలగి, స్వతంత్ర గౌరవము నినుమడింప జేసెదరుగాక!

కలకత్తా యూరపియనుసంఘము: గాయక్ కమిషను కలకత్తా యూరపియనుసంఘసభలో ముచ్చటించుచు, కమిషనును బహిష్కారము దృఢమని నొక హామ్యబద్ధకారుగారు బలికిరి. భారతీయులు కమిషనును బహిష్కరించినను అందువలన ఎట్టి లాభము గలుగదనియు, బహిష్కరింపదలచిన వారి సాయము లేకుండనే విచారణ జరుగగలదనియు సర్ జార్జీ లిండ్సేగారు చులకనజేసిరి. రాయల్ కమిషనుకు భారతీయుల సహాయముతో నసలే బనిలేదని వీరివాక్యములబట్టి గ్రహించవచ్చును. యూరపియనుల సహాయమున్న చాలుగాబోలు! లిండ్సేగారి తృణీకారభావమును గమనింపవచ్చును. శాసనసభలను బహిష్కరించి భారతీయనాయకు లేమిజేయగలిగిరని లిండ్సేగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇట్టిప్రశ్నల వలన భారతీయుల నిశ్చయము బలపడునుగాని తగ్గ నేరదు. పార్లమెంటరీ కమిషను ఏర్పడుటకు మూలకారకులు యూరపియను సంఘమువారని జెప్పవచ్చును. చాలకాలమునుండియు ఆంగ్లోహైందవ ప్రతికల్పితజోన్యము జెప్పచునేయుండెను. వీనియభిప్రాయములే ప్రమాణముగ గైకొనబడుచున్నవి. హిందూదేశమునందు బహిష్కారవాద తగ్గుదున్నదనియు, ఆందోళనము సమయమున్నదనియు, రాజప్రతినిధిగారు లండనుకు తంతివార్త బంపినట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్టిప్రకటనలవలన తుదకు ఇంగ్లండుకే సప్తముగలుగుననుట నిశ్చయము.

నిష్పపుల్లల పరిశ్రమ

నిష్పపుల్లల పరిశ్రమ కెంతవరకు రక్షణ నొసగ వీలగునోయని, టారిఫ్ బోర్డువారు విచారించుచున్నారు. సాంటాక్రజు నిష్పపుల్లల ఫాక్టరీకి సంబంధించిన ఫత్తే ఆలీగారు సాత్యమిచ్చుచు బాంబాయి రాజధానిలో నిష్పపుల్లలకు తగిన కొయ్య దొరకునని బలికిరి. కొయ్యపైగల హెచ్చుతగ్గులను తొలగించుట యవసరమని సూచించిరి. ప్రస్తుత సమయమున, మూడింట రెండువంతుల ప్రజలకు స్వీడిషు కంపెనీవారే నిష్పపుల్లలను సప్లయిజేయుచున్నను, హిందూదేశపు నిష్పపుల్లలను ఎల్లరకును సమకూర్చ వీలుగలదని, ఫత్తే ఆలీగారికి సమ్మతము గలదు. ప్రభుత్వ సహాయ మిందు కవసరము. ఈ పరిశ్రమకు టారిఫ్ బోర్డువారు రక్షణ నొసగెదరో లేదో తెలియదు. ఒసగినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరని జెప్ప వీలులేదు.

పోలాపురపు జిల్లాబోర్డు : సాంఘికభేదములు

మద్రాసు రాజధానియందేగాక బాంబాయి రాజధానియందును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు ప్రజాహిత జీవితమును మరినపరచుచున్నవి. పోలాపురపు జిల్లా బోర్డునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము లతిశయించుటచే, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు మూడు సంవత్సరములవరకు దీనిని రద్దజేసిరి. తిరిగి ఎన్నికల జరుగగోరుట కయినను వీలులేదని ప్రభుత్వము వారి తలంపు. జిల్లాబోర్డునందు చెలరేగిన విభేదములను సర్దుబాటు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు ప్రయత్నముజేసిరో తెలియదు. ఉభయ సంఘములవారును పోరాడుకొనుటచే, ప్రభుత్వము వారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిని ప్రధానోద్యోగిగ

నియమించుట తటస్థమే. ఇట్టి పోరాటములను మానుకొని, దేశహితము కొరకై కృషిసలుపుటకు ఎల్లరును ప్రయత్నించని యెడల, భావిభీతి యంధకార బంధురముగ నుండుక మానదు.

సినిమా విచారణ

సినిమాసంఘము వారియెదుట యూరపియను లిచ్చు సాత్యముజూచిన పాశ్చాత్యదేశీయ రహస్యములు భారతీయులకు తెలియుచున్నవని భీతి గనుపించును. పార్కిన్సనుగారిట్టి భయముజూపిరి. వివశ్రులగు స్త్రీలపటములను హిందూదేశమునకు రానియగూడదని వెబ్బుగారు సూచించిరి. వీరిసూచన యోగ్యమయినదేగాని పాశ్చాత్యదేశములలో నిట్టి పటముల నేల తయారుజేయనిచ్చుచున్నారో తెలియకున్నది. పెక్కుపటములలో జూపబడు స్త్రీపురుషుల సంబంధము మిక్కిలి హేయముగ నున్నదని లాహోరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఒగ్గెయిపుగారు నుడివిరి. ఇట్టి పటములు ఇంగ్లండునుంచి వచ్చినను అమెరికా నుండి వచ్చినను ఆక్షేపార్హములే యగును. మొత్తముమీద పాశ్చాత్యప్రపంచము నుండి దిగు మతియయిన చెడుగులలో సినిమా యొకటిగనున్నది. మిస్ మేయో దేశమునందే యిట్టిసీతీబాహ్యపు పటములు తయారుగుచున్నవి. వీనిని తొలగించుటకు, ఆమె ఏలప్రయత్నము సలుపగూడదు?

మార్షల్ లా ఖయిదీలు

పంజాబునందు, మార్షల్ లాక్రింద శిక్షింపబడిన ఖయిదీలు పదునాల్గురు అండమాను దీవులలో కలరనియు, వీరిని 1937, 1938 సంవత్సరములమధ్య వదిలిపెట్టెదరనియు, శాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యుడు బలికెను. ఆ సమయమున దుండగములకు పాల్పడిన ఉద్యోగుల కెట్టి శిక్షలను విధించియుండలేదు. ఇట్టి సీతిలో మార్షల్ లా ఖయిదీల నికనయినను విడిచిపెట్టుట, పంజాబు ప్రభుత్వమునకు ధర్మము గాదా? వెనుకటి అధ్యాయము నికనయినను ముగించుట లాభకరము. కాని పంజాబు ప్రభుత్వమువారిందుకు బూనెదరని దోచదు.

ధిల్లీ వార్తలు

ఆర్థికసభ్యుల సమావేశము

ధిల్లీ, వనంబరు 24:—నివిధరాష్ట్రముల ఆర్థికసభ్యుల సమావేశమున పాగావై ఎక్స్ ప్రెస్ పన్ను విధించవలయునను నూచనపై చర్చజరిగెను. నూటికి 5 చొప్పున ఎక్స్ ప్రెసుడ్యూటీ విధించవలయునని పలువురు నూచనలనొసగిరి. కాని ఎట్టి నిర్ణయము జరుగలేదని తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై సంపూర్ణాధికారము రాష్ట్రీయప్రభుత్వముకు వదిలివేయబడినది తెలియుచున్నది.

రాయలుకమిషనుపై పార్లమెంటులో చర్చ

కామన్సు సభలో రాయలు కమిషనుపై జరుగుచున్న చర్చను ఇచ్చటివారు శ్రద్ధతో గమనించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి వివరణమును భారతనాయకులు సామధూతితో పరిశీలించలేదని ఇచ్చటి అధికారుల అభిప్రాయమై యున్నది. నేటి దినము సభ్యుయ్యారిగారు రాజప్రతినిధిని సందర్శించిరి. సాంఘిక సంఘర్షణను సరించుము రాయలు కమిషను గురించును వీరు సంభాషించి రని తెలియుచున్నది.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

రాజప్రతినిధిగారు నేటిదినము కపుర్తలా సంతానమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. (అ.ప్రె.)

విదేశవార్తలు

రాయలు కమిషను బిల్లు

మూడవ ర్యాంకును ఆమోదించబడుట

సార్వభౌముని సమ్మతిని బడయుట

“కార్మికసభ్యులు తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనునుండి లేచిరమ్మనరు”

లండన్, నవంబరు 23:—రాయలు కమిషను బిల్లు మూడవ సారి ఆమోదించబడి సార్వభౌముని సమ్మతిని బడసెను.

లండన్ నవంబరు 24:—“కార్మికసభ్యులు రాయలు కమిషనునుండి తమ ప్రతినిధులను లేచిరమ్మనరు”

మగ్దొనాల్లుగారికొడుకు కార్యదర్శి గాడు

లండన్ నవంబరు 24:—మగ్దొనాల్లుగారి కొడుకును రాయలు కమిషను కార్యదర్శి నియమించిరన్న మాట నిజముగాదని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వెలుపుచున్నది.

బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు కార్మికపక్షమునకు లోబడుట

లండన్ నవంబరు 24:—బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు మొదటన్నట్లుగా కార్మికపక్ష నాయకుల కోర్కెలను స్వీకారభావముతో ఆదరించెననుటచే కార్మికసభ్యులు తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనునుండి లేచిరమ్మనరు నవనరమనిరి. రాయలు కమిషనుగూర్చి బర్మెన్ హెడ్డు తీర్మానమును తాము విశదముగ ప్రవర్తించలేదని కార్మికసభ్యులు సమర్థించుకొనగలరట. ఆశీర్వాదముగా భారతీయులను నియమించుతనని లేదని ఇది వరకే కార్మికసభ్యుల నాయకుల మగ్దొనాల్లుగారినిరి.

ల్యాన్సుబరీగారుగూడ మగ్దొనాల్లుగారితో జేరుటచే ఇతరు లేమియు జేయుటకు వీలులేదు. కార్మికసభ్యులు భారతీయుల బహిష్కరణమునకు సహించరు. రాయలు కమిషనులో పాల్గొనుట మానరు.

ఇండియా కార్మికులముము

క్రొత్త ప్రకటనము - భారతీయులను నియమించుట

ఇండియా కార్మికులమునారు రాయలు కమిషను గూర్చి కార్మిక సభ్యుల నాయకుల కోర్కెలను ఆనుకూలముగ ప్రకటనమును గావించెదని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వెలుపుచున్నది. అట్లు జరిగినచో ఆశ్చర్యపడ నక్కరలే దనుచున్నది.

పండిత నెహ్రూగారి అచంచలనిశ్చయము

కామన్వెల్త్ లో సకలత్వలాగాదను వెలుపల నెహ్రూగారును ఉపద్రవముగ పనిచేయుచున్నారు. మొదటి రాత్రి ఆందోళనము తక్కించేయదలచుకొనలేదు. మొదట కార్మికసభ్యులు అతివాదులు. మొదట ఆడావడిజేసి తుదకు బిల్లును ఆమోదించి, నాయకుడు ఆమోదించుచుండ అనుచులు ఆక్షేపించుట బాగులేదనిరి. కమ్యూనిస్టు నాయకులమును స్వీకరించి తమనాయకుని ఆక్షేపించుట భవ్యము గాదనిరి.

కార్మికసభ్యులు అంత అయిష్టతన జూపుటకు భారతీయులమీద ప్రేమచే గాదట. బాల్గోన్ ప్రభుత్వముమీద ఇష్టములేకపోవుటచే ఇట్టి ఆందోళనము జేసిరట.”

బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు రాయలు కమిషను గూర్చి అభిప్రాయం కాలు వేయుట చే న్యూస్ పేపర్ లు రసావధానైనది. అట్టిసమయమున భారతీయులతో సంబంధమును చెడగొట్టుకొని బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభునికి తోడ్పడుటకు వీలు లేదని ఒక కార్మికపక్ష నాయకుడు చెలిపెను.

ఇండియా కార్మికులము దృక్పథము కార్మికపక్ష నాయకుల కోర్కెలను ఆనుకూలముగ మారినగాని తాము సంపూర్ణ సహాయముచేయ వీలులేదని కార్మికపక్ష నాయకులు చెబు

తుటచే బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువును వీరికి రాయబారములు జరుగుచున్నవి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కార్మికపక్షములో అతివాదుల ప్రకటనములను అబద్ధముజేయవలె నని కోరుచున్నారు. అట్లుచేసినబహిష్కరణము మంచు విడిపోయినట్లు విడిపోవుననుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రతిష్ఠ మరల ఏర్పడుననియు, చెలిపిరట.

దానంజేసి బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు సహకారమును జూపెదనని అభయమొనగెనట. రాజప్రతినిధితో ఉత్తరప్రత్తుత్తరములను జగవుచున్నారట. ఏమిచేయనున్నది రహస్యముగ నుంచిరి. తప్పక ఆశ్చర్యకరము మార్పును ప్రకటించెదరట.

కొంగర రాయలు కమిషనులో భారతీయులను నియమించెదమని ప్రకటించవచ్చు ననుచున్నారు. మరికొందరు కార్మికనాయకులకోర్కెలను చాలవరకు ఆమోదించవచ్చు ననుచున్నారు.

ఇండియాలో ఉత్తముపవ్యాసము నిచ్చెడి రాజకీయ వేత్తల అరుపులేగాని కార్మికపక్షమువారెవరును బహిష్కరించరు ఇంగ్లండులో అనుకూలమున్నారు గాని బొంబయి అఖిలభారత క్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వాదుగూడ బహిష్కరణమునే సూచించుటచే ఇంగ్లండులో చాలవరకు నచ్చినవి. వైవాదమును నిరసించిరి.

“యవకులను చెఱసాల కంప రాదు”

లండన్, నవం 23:—సేరములను జేయు యవకులను చెఱసాలకంపుటకంటే మంచిసడతన పూచీనిచ్చుకొనటయే తేక బోల్స్ పంపుమున కనువులయే జేయవలెనని ఓర్ బోయన్స్ కో హిక్సన్ గారు రచనచున్నారు.

మెక్సికో ప్రెసిడెంటు ఆధికారపదవిని నాలుగేండ్లకు బదులు 6 ఏండ్లవరకు పెచ్చించిరి. అందుచే కెయిరేను, ఓబ్రాన్ పరిపాలనను 7 సంవత్సరములవరకు సాగించుననిరి. ఇంతవరకు ఓబ్రాన్ గారుగొక్కతే అక్టోబరువరకి నిలుచున్నవారు.

పరిశ్రమలందు సహకారము సల్పుటకు ఒకవిధానమును ప్రవేశపెట్టి పారిశ్రామికశాంతిని నిలబెట్టుటకు సామ్రాజ్యరసాయన పారిశ్రామిక కంపెనీని రోకవిధానము నేర్పాటు జేసిరి.

కనడా ప్రధానామాత్యుడు వాషింగ్టను కేగెట

రుగ్బీ, నవంబరు 23:—కనడా ప్రధానామాత్యుడు మెకంటి కిలగుగారు వాషింగ్టను కేగెదరు. కనడా మంత్రితో బస జేసెదరు. కూలిడ్జి, కెల్లగుగార్లును జూచెదరు.

బానిసవ్యాపారము జరుగకుండ నివారణోపాయముగ పెరిషియసుగ్లూ నౌకాదళముచితిమనియు కాని దానిని లేకుండజేయుటకు వీలులేదనియు, కరాచీ బానిసలేరనిచారణ నుగూర్చి టర్కీ లుగారు చెలిపినందులకు సంతసించితినియు ఆ విషయము విచారణసత్తెదమనియు వింటర్ట్ నుప్రభు వసెను.

చీనాలో సమ్మె - సోవియటుల ప్రోద్బలము

హ్యంగుహే, నవంబరు 23:—చీనాలో సమ్మెగట్టుటకు సోవియటులు మద్దయిలకు జేయిడోలగులనిచ్చిరని సాక్ష్యము తెచ్చిరి. సమ్మెగట్టినవారికి 15 నెలలశిక్షను విధించిరి.

జర్మనీ, జకోస్లావియాలోలపావుటకు రహదారిప్రయత్నము లేకుండ జేయుటకు చాంబర్లెంగారు రాయబారములను సజ్జచున్నారు.

మనకు అహ్మదుఖానుగారు ఇండియాకు 23 తేదీని బయలుదేరిరి. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రస్తుత ముండితీరవలసినదనే బ్రిటిషు ప్రజలకు చెలిపి ఎచ్చ జేసితినినిరి. బ్రిటిషు ప్రజల కింతవరకు ముసల్మానులపట్ల ప్రాయము చెయివే లేలియదట. తానుజెప్పువరకు రాయలు కమిషనుగూర్చి ప్రస్తుతము తేమయభిప్రాయమును చెబువననిరి. కాని ఆంగ్లేయులకును భారతీయులకును ఎక్కువసహకారము నేర్పడుటవసరమనిరి.

స్పోలెన్ హెడ్డు సేరములో నాయకుని బట్టుకొనిరి. 44 జేసీయుల ననువగొనించి ఆరట్టుజేసిరి. సర్వోగారికోసము గూడ వెదకుచున్నారు.

రుమేనియా ప్రధానామాత్యుడు భుపోయెను.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ నవంబరు నెల 25-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక వర్షము లేని సమయము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	88.6	60.2	...	8.46	— 8.38
విశాఖపట్నం	81.0	66.8	...	8.21	— 2.80
కాకినాడ	82.1	64.5	...	11.84	— 1.47
మచిలీపట్నం	88.1	67.5	...	16.85	+ 8.47
కర్నూలు	82.7	58.3	...	6.20	+ 1.66
బళ్లారి	82.8	58.6	...	3.89	— 2.41
అనంతపురం	...	...	...	9.00	+ 8.44
కడప	87.6	67.2	...	11.43	+ 8.37
నెల్లూరు	85.8	70.0	...	21.85	+ 8.95
మద్రాసు	85.5	71.6	...	16.25	— 7.46
కడపూరు	84.0	70.2	...	15.01	— 8.90
నీలము	89.0	68.5	...	3.09	— 7.02
కోయంబూరు	86.0	70.1	...	12.12	+ 2.89
తిరుచనాపల్లి	77.7	71.2	...	7.93	— 8.73
నాగపట్నం	88.5	78.0	...	9.48	— 15.75
మధుర	89.2	72.8	...	9.78	— 2.59
పాంబట్	83.8	77.9	...	16.58	— 2.18
తిరునల్వేలి	...	...	...	18.25	+ 5.16
తిరువేలూరు	83.1	76.3	...	4.03	— 12.54
కొచ్చిన్	84.9	77.9	...	8.01	— 11.18
కాలికట్టు	89.2	72.9	...	8.32	— 6.70
మంగళూరు	86.8	70.3	...	18.43	+ 2.96
రెంగుళూరు	82.8	57.0	...	2.00	— 6.63
మెర్కాట	75.2	57.0	...	7.18	— 4.49
కొడైకనాల్	67.8	45.4	...	13.46	— 2.90

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో తప్ప ఇతరచోట్ల 1 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో మబ్బుగా యున్నది. బళ్లారి కర్నూలులో పగటి రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—శీతోష్ణస్థితి సమానముగా నున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

కామన్వెల్త్ లో బోల్కనుతగవు

రుగ్బీ, నవం 23:—రుమేనియా హంగరీతోగవును పరిష్కరించుటకు రుమేనియా ప్రభుత్వముతో మాట్లాడెదరాయనియుడుగ, నిష్పాత్కముగా నుండి రెండుపక్షములవారికి సఖ్యము కూర్చుటకు ప్రయత్నించెద ననిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్షియును రాయబారములు

కెయిరో, నవం 23:—నూయెజాకాల్స్ రక్షణము నిమిత్తము ఆంగ్లో ఈజిప్టుబడంబడి మదురనున్నది. బ్రిటిషు ఈజిప్టు సైన్యమును వైమానికదళముగూ పాల్గొనునట. ఈవిషయమును సామ్రాజ్యరక్షణసంఘముతో ఆలోచించెదరట.

ఫ్రాంకో జర్మనుల కుత్తుటాడంబడికను రిచిప్టానుగూ ఆమోదించిరి.

మాజిస్ట్రేటుపై నేరారోపణము

రహస్యవిచారణ

కలకత్తా, నవం 24:—న్యాయాధికారి యస్. సి. గప్తాగారు ఓ బ్రిటుకేరు విచారించునపుడు వ్యక్తపరచిన దుర్మదనడికి రహస్యముగ విచారించబడుచున్నారు. (అ. తె.)

సియూనతు ప్రతికపై పరువునష్టపు దావా

ప్రతివాదుల తుమాపణ

లాహోరు, నవం 24:—“సియూనతు” పత్రికాధిపతులపై కాసనసభ్యులకు మహమ్మదు అలముగారు దెచ్చిన పరువునష్టపుదావాలో ప్రతివాదుల తుమాపణచెప్పటకును దావాఖర్చులిచ్చుటకును తీర్మానింపబడెను. (అ. తె.)

శ్రీ శ్రీ సర్ టి. సదాశివయ్యగారు

హైకోర్టువారి సంస్థరణము

సదాశివయ్యగారి జీవిత సంగ్రహము

ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రశంస.

శ్రీ శ్రీ శేషులైన జస్టిసు సదాశివయ్యగారి మరణమునకు సానుభూతి జాపుటకై నేడు హైకోర్టు 1 గంటమాయబడెను.

మామూలగ 11 గంటలకు నేడు అందరూ హైకోర్టునకు వచ్చిరి. రెండవ కోర్టునందు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి లందరూను, న్యాయవాదులూను, సమావేశమైనవారూను సదాశివయ్యగారి మరణమునుగూర్చి తమ విచారమును తెలియజేసిరి.

శ్రీయుత టి. యం. గామచంద్ర అయ్యగారు సదాశివయ్యగారి జీవితచరిత్రను తెలుపుచు నిట్లుపన్యసించిరి:—

నక్షత్రములలో చంద్రునివలె ప్రకాశించుచున్న సర్ టి. సదాశివయ్యగారు నిన్న సాయంకాలము స్వగృహమును వదిలి వివిచార వింతిల్లుచున్నారు.

1864-సంవత్సరములో తంజావూరు జిల్లాలో జన్మించిరి. కులభోగమునందు విద్య నభ్యసించిరి. కళాశాలయందు మంచి తెలివి తెలుగు గలిగియుండి బి. ఎల్. పరీక్షయందు ప్రత్యేకముగా 1882 సంవత్సరములో ప్రాప్తి మొదటికి కొంతకాలము హైకోర్టు పరీక్షలుగా నుండిరి. గొప్ప సంస్కృతగ్రంథములను పఠించి విద్యాభ్యాసమున వడిసిరి.

కొంతకాలమునకు జిల్లా మున్షుగా నుండి తమ ఉద్యోగధర్మమును చక్కగ నిర్వహించిరి. తరువాత క్రమముగ జిల్లాజడ్జిగను తరువాత హైకోర్టు జడ్జిగను అయిరి. ఉద్యోగధర్మమునందు వారికిగల స్వతంత్రత్రాణి ప్రాయమును ధర్మమును నెరవేర్చుటయందు వారికిగల విశ్వాసమును కాపాడుట కర్మముజెప్పి వారి నితరులకు తెలియజేయుటయందు గల శీర్షము మిక్కిలి ప్రశంసనీయును.

న్యాయవాదులను మిక్కిలి దయతో జూచెడివారు. హైకోర్టునకు వారుచేసిన సేవచాలాతృప్తివైచి. హైకోర్టులో నూతనముగ న్యాయవాదులగు జేరవారికి సదాశివయ్యగారు మంచి యత్నమును నిచ్చెడివారు. వారిచేత చేయబడిన తీర్పులు చాల ప్రశంసనీయుమైనవి. ఆ తీర్పులను చదివిన న్యాయశాస్త్రమునందు వారికి పూర్తిగ పరిచయము గలదని తెలిసి కొనవచ్చును.

ఇంకను వారు ప్రజలకు సంబంధించినవిషయములలో పనిచేసెడివారు. మైలూరు కలెక్టునకు ఆధ్యక్షులుగ నుండిరి. సదాశివయ్యగారు అజానుభావము. అట్టి సుగుణ సంపన్నులగు వాహుభావులు మన దురదృష్టవశాత్తు నీడిపోయినందులకు చాల విచారించుచున్నాము.

పల్లికప్రాసీక్యూటరుగా రను అడముగారు సర్ టి. సదాశివయ్యగారినిగూర్చి రామచంద్రయ్యగారు చెప్పినవిషయములతో నేకీభవించుచు సదాశివయ్యగారితో తమకు మూడు సంవత్సరములనుంచి పరిచయముకలవనియు వారు నిష్కాపట్యమున న్యాయమూర్తిగనుండి యొక్కనభివృద్ధినినామతో తమ ధర్మముల నెరవేర్చినందు, యజ్ఞివారి మరణముల తమకు కలిగిన విచారమును తెలియజేసిరి

సవరణ:— “సంస్కృత నాటకము” గూర్చియుప న్యాయము గోకలేశులులో 28 లేది సాయవారమునగాక 30 లేది బుధవారమున యివ్వబడును.

కాలక్షేపము:— 27వ లేది ఆదివారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు మిలట్రీట్యూలో తొండమండలం స్కూలు హాలులో బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ గోపాలాచారి భాగవతారు (శ్రీరంగం) గారు శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామిగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీ బాయిమ్మగారు:—గుంటూరు జిల్లాబోర్డులో శ్రీమతికి న్నన ఉత్తీర్ణతాయమ్మగారిని ప్రభుత్వమువారు పభ్యరాలుగ నియమించినటులు తెలియుచున్నది.

శ్రీ శ్రీ సర్ టి. సదాశివయ్యగారు:— రాయపేట యువజనసహజము యొక్క రాత్రిపాఠశాల యు పబ్లికరీడింగురూమును శ్రీ శ్రీ సదాశివయ్యగారి గౌరవార్థము ఆదివారము ఉదయమునకు మూసివేయబడును.

ముత్యాలపేట హైస్కూలులో నభ:— శనివారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు ముత్యాలపేట హైస్కూలు సెక్రెటరీగారు పి. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి ఆయులపెయింటిగు చిత్రపటము గా॥ న్యూ సర్ సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారిచే తెరువబడును.

“సంస్కృత నాటకము” గూర్చి ఉపన్యాసము:— బెర్లిను విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన డాక్టరు లాడగ్గు గారు 28 లేది సాయవారమున గోకలేశుల సంస్కృత నాటకము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు గా॥ సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:— ఈ నెల 27 ఆదివారము ఉ॥ 8 గంటలకు పెరంబూరులో రాఘవాచారిపిది 19 నెలల భవనమున గద్యరద్య కీర్తనాత్మకముగ ప్రాధికారన పరిపఠకును. ఆదివారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల గోవిందస్వామినిపిది 20 నెలల గృహమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.

నీలునత్యాగ్రహ బహిరంగసభ:— 26వ లేది శనివారం సాయంకాలం లింగచెట్టిపిడిలో మల్లికేశ్వరగుడివద్ద నోకబహిరంగసభ జరుగును. సాంబమూర్తి, అన్నపూర్ణయ్య, తిరుమలరావు, ఎమ్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, టి. అన్నమలైపిల్ల, టి. జి. లక్ష్మీనారాయణ, గార్లు నమస్కరించు ప్రముఖులును ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు.

పత్రికాధిపతుల సభ:— నిన్న సాయంకాలము హిందూపత్రికా కార్యాలయమునందు ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారి ఆధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశములో రాజాపురపత్రికాధిపతుల సభకు అధ్యక్షుని పదవియందు యీ దినవారీ నామములు నూచింపబడెను. (1) కాశీనాథరాయగారు (2) రామానంద ఛటర్జీగారు (3) సి. వై. చింతామణిగారు

సభలో చర్చింపబడు విషయములను చిత్తుతీర్థామలను తయారుచేయుటకు గాను యీ క్రిందిపథ్యము గల ఉపసభ మొకటి యేర్పడెను. ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు ఎ. రామస్వామి మొదలగునారు కె. పి. విశ్వేశ్వర అయ్యగారు, జి. వి. కృపాచారి, కె. గణేశఅయ్యగారు సి. శేషగిరిరావు మంత్రిత్వరత్న గార్లు.

ధులకు బట్టుగు భోజనము నిచ్చి డబ్బిచ్చి రక్షించెడివారు. (నాస్తికత ఉద్దేశ్యము వెలతంపై నింక ఉదారస్వభావులు గారితో కలసి మాట్లాడినవా రందరియందును దయకలిగి యుండిరి. ఈ హైకోర్టునందు వారితోకలసి పనిచేసిన న్యాయమూర్తులందరును వారిని గౌరవముగ జూచుచుండెడివారు.

రామచంద్రయ్యగారు వారోపనిజేసిన సదాశివయ్యగారు మరణించినందున నామకలిగిన విచారమును వారి ధర్మపత్ని గారితోను ఇంక నితరబంధువులతోను బెప్పనలసినదిగా మిగ్గుల కోరచున్నాను. దహనసంస్కారములనకు దగ్గర ఉండవలెనని కోరికకలదుగాని సాధ్యంకము తెలియకు మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను.

రాకపోకలు:—రైల్వేబోర్డు డైరెక్టరు హేమేశ్ గారు, ఫాజర్ రహింతులగారు, రైల్వే హైవన్న కమిటీ యొక్క యితరసభ్యులు ఈరోడ్డునుండి గతరాత్రి మద్రాసు తిరిగవచ్చిరి.

రైల్వే హైవన్నమిషనరు పార్సన్నగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి నీటిపల్లికి.

ఖాను బహదూరు మార్వీ మహమ్మదుగారు (అసెంబ్లీ డిప్యూటీ (పెసిడెంటు) గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి కలకత్తా మీదుగా మూదాబాదు వెళ్లిరి. కాంగ్రెసునాటికి మద్రాసు తిరిగి వచ్చెదరు.

పి. ముకర్జీగారు (గవర్నరు మెంటు యిండియను స్టాఫ్ ఆఫ్ డిప్యూటీ (ఫీల్డరు) తిరిగి చేయునిమిత్తము నేడు మద్రాసు వచ్చిరి.

సర్. కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు నేటియుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

ఇ. హెచ్. ఎం. బరహగారు (నిజామీయను యన స్పెక్టరు జనరలు)గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఆనోన్ వెళ్లిరి.

డా॥ అనిలి పెంటుగారు నేటియుదయము మద్రాసు తిరిగి వచ్చిరి.

విద్యాసాగరసాంధ్యాగారు నేయదయము మద్రాసు విడిచి రంగూను మెయిలు పడవమీద బర్మాకు పయనమైరి.

అఖిలభారత ఖాదీ ప్రదర్శనము.

విద్యార్థుల వ్యాసరచన పోటీపరీక్ష.

ఈక్రింది రెండు అంశములలో నేదేని యొకదానినిగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసములలో శ్రేష్ఠము మూడువ్యాసములకు ఒక బంగారు పతకము, ఒక వెండి పతకము, ఒక కంఠపతకము బహుమాన మొదగబడును.

(ఎ) ఖాదీ రేణువారిద్రవ్య విమోచకసాధనము.

(బి) ఖాదీయొక్క భావిదశ.

కాలేజీ విద్యార్థుల మాత్రమే యాహ్వానింపబడు అర్హులు. తమవ్యాసములను “వ్యాసరచనపోటీ పరీక్ష” అనుగురుతుతో డిసెంబరు 25 లేదిలోపుగా యాదిగవసంతకము చేసినవారికి పంపవలయును.

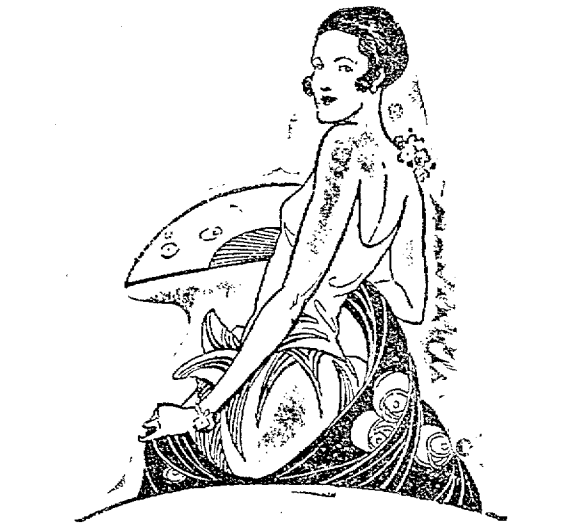
జెమీ అట్రెవో నైజాగల 80 పేజీలకంటె నెక్కువగా నుండ ముడించుటకు నిలవనట్లుగా వ్యాసమును వ్రాయవలయును. అనగా వ్యాసము నుమారు 20,000 కంటె నెక్కువ పదములు గలిగియుండవచ్చును.

బహుమానములను నిర్ణయించుటకు ముగ్గురు విచారణ కర్తలు నియమింపబడుదురు, వీరినిశ్చయమే అంత్యతీర్మానము.

బహుమాన మొదగ బహుమానములు అఖిల భారత ఫిర్యా-సంఘమువారిచే ప్రచురింపబడును.

డబ్లియు. పి. థగ్గేషియన్.

ఆగ్స్ట 25, 1956-57, ఎస్పీ నేడు కోడు, మద్రాసు.

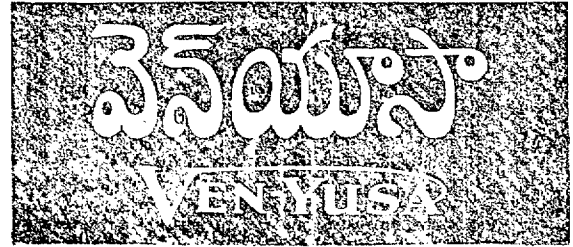
వెన్యూసా క్రీము చర్మమునకు

నూతన సౌందర్యమును గలుగజేయును.

ప్రతి స్త్రీయు సౌందర్యమును సొందుటకు కులభగ్నము కనుగొనబడెను. అది ఎవరియన నేరొందిన వెన్యూసా క్రీము వాడుటయే.

వెన్యూసా చర్మమునకు వ్రాసిన వెంటనే, ప్రాణ వాయువునందు స్నాన మాచరించునట్లుండును. గాలి, ఎండ, తాపములన్ని చర్మమున కెట్టి హానిగలగకుండ కాపాడును.

చక్కని జాడీలో అమర్చబడిన వెన్యూసా జాడీ 1 కి రు 1-0-0 లు కలకు, కెమిక్సులందరివద్దను, సుగంధద్రవ్యములమ్మవార లందరివద్దను దొరుకును.

కూర్చితోచుచు, తాతినారమనకు పూర్వమున నివాసించి,
 కనుకనుక 2 తి కనుకనుక నివాసించి.

వింతలు-విశేషములు

నాలుగేండ్ల బాలికను చెప్పరానిచోట గోళ్లతో

బరికి రక్తమును తీయుట

కలకత్తాలో సోనాబజారుపీఠి ఒకటియున్నది. అక్కడ ఒక కంపెనీలో పనిచేయుచున్న హృదయాధిపతి అనువాడు దీవావలి నాడు దీపములను తపాకాయలను జూపించెదనని ఒక వింత బాలిక నెత్తుకబోయి చేతులుకట్టివేసి గోళ్లతో పాప మాబాలిక మర్మస్థానమును గీచి రక్తమును తీసెనట. ఆపిల్ల బాధ కాగలేక కుయ్యోమెట్టో యని ఏడువ నారంభించగా మట్టుప్రక్కలవారు పరుగుపరుగునవచ్చి ఆ బాలికను విడిపించిరి. ఈపాడుపని ఎందుకు జేసితివిరాయని ఆవ్యక్తినడుగ తనకు పుట్టినప్పటి నెవరు బ్రతుకుటలేదనియు తాంత్రికునితో జెప్పు తాన (స్త్రీ) పురుష సంబంధము నెరుగని స్త్రీ మర్మస్థానముయొక్క రక్తమును బట్టుకవచ్చిన విడ్డూరు బ్రతుకునటుల జేసెద ననటచే ఇట్లుజేసితిని జెప్పెను ఈరక్తము నాతడు గుడ్డయీద ఉంచె న్న గ్రామిని బట్టుకొనుటకు వారంటు జారి అయినది.

పిల్లను కడుపులో నుండగనే అమ్ముట

ప్ర్యాగ్ నగరంలో గ్లాడో అనుదంపతులుండిరి. వారిని దారి ద్రవ్యము బాధించుచుండెను. దానికితోడు భార్య గర్భవతియు నది. మూడవ వ్యక్తిగూడ తమకు తోడుగ బాధపడవలసి వచ్చు నని విచారించిరి. పిల్లకుగూడ అక్కడ తెచ్చి పెట్టగలమని బాధ పడిరి. గ్లాడో అనునాతడు తోటమాలీ. ఇట్టి సందర్భములలో వారి ప్నేహితురాలు పిల్లలులేరని కృశించిపోవుచున్నది. వీరి పరివేదనమునుజూచి బాధను నివారణజేయుటకును తాను సం తానవంతురాల నైతినిని సంతరించుటకును ఆతోటమాలిభార్య ప్రసవించగానే ఆపిల్లను 300 (ప్రొంకులనిచ్చి) పుచ్చుకొందు నని జెప్పి వారికి ఉపకారముని కలుగజేసినది. ఆదంపతు లందుల కంగీకరించిరి. పిల్ల పుట్టినపిదప ఆమె కిచ్చివేసిరి అనుకొన్న ప్రకారము.

కొన్ని నెలలైనపిమ్మట ఆదంపతు లిద్దరును పిల్లనుగొన్న ఆమెయు ఒకచోటనే కాపురము జేయుచుండిరి. అమ్మలక్కలు అందుజేరి అయ్యోపాపము ఈపిల్ల జూస్తే గ్లాడోసరి పోలి కగా యున్నదని ప్రారంభించిరి. ఈమాటలను విని కన్నకడుపు గాల్చి ఆమెకుగూడ విడ్డూరు ద్రవ్యముగ తనవిడ్డూరు తన కీయ వలెనని యడుగ ఆమె నిరాకరించెను. తుదకు కోర్టు కెక్కిరి. పంచాయితీవారివిషయమును విచారించి తీర్పు జెప్పనున్నారు.

వేలం పట్టామునకు 6 మైళ్లదూరములో నున్న పోయి మజారులై అను కొండగలదు. ఆకొండలో రావణునిచే బంప బడిన మాయలేడి రూపము ఇప్పటికిని కన్పించునట.

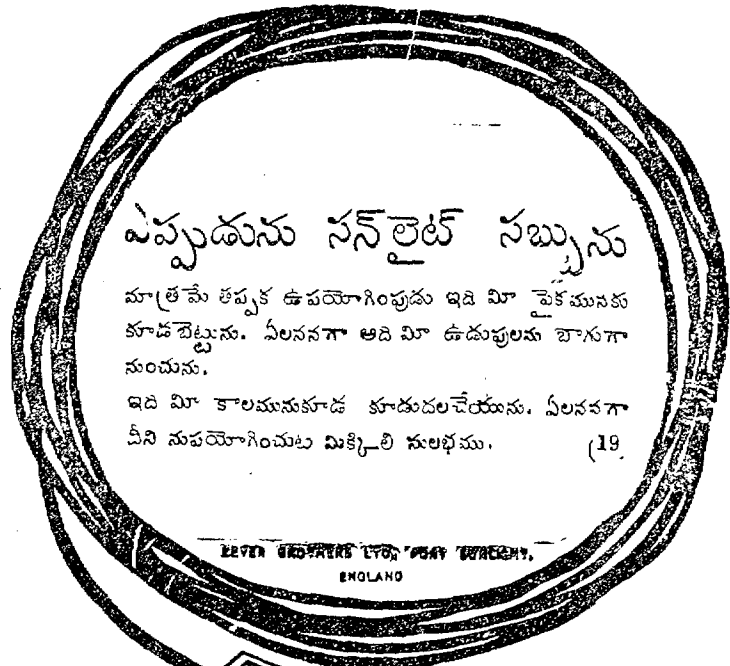
ఒక యువతి

తనతోమాట్లాడదలంచిన పురుషుని

కంట్లోపొడుచుట

వార్నాశ్రమంతురాలగు యొకయువతి వేసవికాల మునకు వార్నాశ్రమ కొలదిదూరములో నున్న చల్లని ప్రదేశమున కేగెను. అచట ఒకవృక్ష ఆమెతో పయనముచేయ తలపించెను. అతడు ఈమె వెంటబడి మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించెను. ఆమెకు రుదంబలేదు. ఎన్నిసార్లుగా ఛీవాట్లుబెట్టె నాతనిని. కాని అతడు ఆమెవెంట పోవుచునేయుండెను. ఒకనాడామె తనబంగారాలో తలదువ్వకొని బట్టులు వేసికొనుచుండ అతడు కన్నములోనుండి ఆమెకుకాయుండెను. అది ఆమె కనిబెట్టి తలకుబెట్టుకొను నూదితో ఆగ్రహముతోబాటున అతనికన్ను పోయినది. ఆచోటుబాసి కన్నుమీద చేయివేసికొనిపోయెను. తన్నుపోయినది.

ఆమెపై తనకన్ను పోగొట్టెననికథావాదెచ్చెను. 400 పౌనుల పరిహారమును వైద్యునికిచ్చిన మొత్తమును ఇప్పించ వలెననెను. ఆమెకు రి మాసముల శిక్షవిధించిరి. వైద్యునికిచ్చిన ఖర్చులను ఇచ్చుకొనవలెననిరి. కన్ను పోయినందులకు పరిహార మును 400 పౌనులను గోరెను గాని దానిని ఇప్పించలేదు. ప్రస్తుతము శిక్ష నములు జరుపకుండ అప్పుజేసిరి. అతడుజేసిన పనిచే ఆమెకు కోపమువచ్చుట సహజమేగాని అంతప్రారముగ ఆ త్వరకూటమునకు పూనుకొను అగత్యము కన్పించననిరి.

వైమానిక బాలుడు

మ్యూయార్కులో చార్లసు పవులరు అను బాలుడు లిం డ్వెయర్లె ఫ్యాలివహించుటకు ఆశించి తల్లిని తనకు వైమానిక శిక్షనుబడయుటకు దబ్బియ్యవలెనని గోర ఆమె నిరాకరించెను. నిరుత్సాహపరచెను కాని అతడు వైమానిక కార్యాలయమున కు బోయి పనిజేసెదననెను. వారు జీతము ఇవ్వము, చేస్తేచేయ వచ్చుననిరి. కాని ఆబాలుడు అదైర్యపడక ఒప్పుకొనెను. తుద కాతనిని తరిఫీదులో బెట్టుటకు వారంగీకరించిరి. అందులో పె ద్దవైమానికుడు పవులరు అన్న చాలిచ్చెను. అందుచే తనతో విమానములో గొంపోవుచుండెను. దానితో తృప్తిజెందడు పవులరు. తానుగూడ వైమానికుడు గావలెననంత బాధించుచు న్నది. ఒకనాడెవరు లేకుండ విమానమెక్కి పైకిపోయి తిరిగి వచ్చుచు ఒకతోటలో చెట్టుకు తగుల్కొనిపట్టులై లేచేమి చా పుతప్పి దెబ్బలుతిరి క్రిందబడినది. విమానముబ్రష్టలైనది. ఇతనికి ఎక్కువయె చలియునుగాని తిగుట తెలియకపోయెను. మొద ట్టిప్రయత్నము ఆతనికి గర్వముగా నున్నది. కాని తల్లికిమాత్ర ము ఏమియు ఇవ్వకుండను. ఇతనివయసు 15 ఏండ్లు.

విద్యార్థులు విద్యార్థినులను జేర్చి చదువుచెప్పరాదు

చీనా విశ్వవిద్యాలయములలో బాలురు బాలికలను చేర్చి విద్యను నేర్పరాదని చాంగ్గోలినుగారు శాసించిరి. మగపిల్లలను ఆడపిల్లలను కలిపి కూర్చుండబెట్టుట ప్రాచీన సిద్ధాంతములకు విరుద్ధమనిరి.

వాడుకభాషగూడదు పరిసర్యగ్రంథములందు

విద్యాలయములందు పఠనీయగ్రంథములందును, వ్యాస ములందును వాడుకభాషగూడదని చీనా విశ్వవిద్యాలయాధికారుల కు త్తరువుజేసిరి చాంగ్గోలిను.

దిగంబరమగు బొమ్మలను చిత్రించరాదు

చిత్రకవులనుకూడ దిగంబరముగ చిత్రించరాదని శాసించిరి.

ఇకమీదట మగపిల్లలు ఆడపిల్లలను జేరుగ నుంచి పాఠములను గలపుటకు చీనాలో నిశ్చయించిరి.

కుప్పరోగులకు మహాపాపకారము

బర్మా అడవులలో పరిశోధనసబ్బురు కాలా అను వృక్షమును ఆమెరికను డాక్టరు కనుగొనెను. దీనిలో కుప్ప రోగమును కుదుర్చు అద్భుతగుణములున్నదట. దానివలన ముల కే, హాజే, మ్యాలియా, (పిల్లివైరసులో) ప్రదేశములందున్న కుప్ప రోగ సంఘములలో గొప్పజరించెను. సంతరించుచున్నాడు. హరిణవర్ణముగల పండ్లు ఈచెట్టున కాయును. పండ్లు గుండ్ర ముగాయుండును. శతాబ్దములకొలది ఈమహత్తుకు ప్రాచ్యదేశ ములందు జెప్పుకొనెడివాడు. శ్వేతముఖులకే పండ్లకు జూపిరి. కానిదేశీయులుఅవియున్నచోటునుమాత్రము దెలుపరైరి. వారి కాని డాక్టరు జోసెఫ్ రాకుగారు దీనిని సాధించి కనుగొనిరి. ఇంతవరకు ఈగింజులసారము 'చాల ముగ్రా' చదురు మంచిపని చేయుచున్నది గాని చాలకన్నది. నూన కావలసినంత ఇప్పుడు దొరకును. కుప్పరోగులున్న ప్రదేశములందే పిట్టిని పెంచెదరు. నిడుడు 3000 మందికిచికిత్స జేసిరి. 200 మందికి పూర్తిగ కుడి రినది. పూర్వము బర్మారాజు రాముడు అనువా డీవ్యాధిచే భరింపలేక చనిపోవుటకు అడవులలో బయలుదేరెను. ఆ సంచారములో ఈచెట్టును జూచెను. చెట్టుకు పెద్దకొమ్మలు దిక్కులకు వ్యాపించునట. దానిమాను రెండుచెక్కలయి ద్వార మువలె నుండును. అందులో ఇళదు మూడుసంవత్సరములుండి ఏమియుతినక అతి మాధుర్యముగనుండు ఆచెట్టుపండ్లనేతినెను. తగ్గము పూర్తిగ పోయినదని ఒక కథగూడ కలదట.

సిగ రెట్లు: సువాసన

కర్నూలో సిగరెట్లుపెట్టె సువాసనను వెదజల్లుసాధనము లతో బయలినును. ఇదికూడా పట్టుకుపోవుటకు చాలచిన్నది గానే యుండును. 10 సిగరెట్లు పట్టును చిరునవ్వుపరమశ్రద్ధవ్య ముండు గొట్టుముండిన చిన్నకట్టతో దట్టించిన పరిమళము వి ప్రారముగావచ్చును. దీనినే సిప్రెకోరాడ్ అనెదరు. దీనిలోనుండి చిన్న గొట్టుముండును. పెట్టెదీవరన ఆరము. ఇది లోపాపు.బిళ్లతో మాయబడియుండును. దీనికి స్ప్రింగుగూడ యుండును. ఆరం ద్రమునగ్గర ఒక చిన్న బెత్తెముండును. దానిని నొక్కినచో పై మూత పైకెగియును. ఆఖాశ్రదేశమునుండి అనగా ఆగొట్ట మునండి పరిమళద్రవ్యము వ్యాపించును. జల్లువలెపడును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(25-11-27)

సీమజుప్పరి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కార్మికములు—22 X 22 ముంగియాయి (బి) 9.0-0
సరాసరికము 8.4-0
కార్మికములు—22 X 22 "మొలకలైకి" (బి) 8.4-0
సరాసరికము (20 X 20) 8.4-0
కార్మికములు—22 X 22 కేరళము (బి) 8.4-0
సరాసరికము 7.10-0
తెలుపుములు—1708 (నెట్) 12-2. స్టాన్ 900 (నెట్) 12-6-0; 1702 10-2-0 ఎత్. ఎత్ 73, 8-6-0 88/888 8.18-8-0. * 73 8-2; 7668 8-0. 78078 8-0; 73 7-0-0.
తెలుపు మర్చింగ్—H. K. 62 17-0-0; C 400 21-8-0; B. D. 15-0-0.
టోటల్ 100,000—గజము 1-8 0-9 0
మూలము

40 సంబర సీమ (5 పా కట్ట) —ట్రాక్ 5 6 6
చలం (కొంగ) 6-14-0; చలం (పిరి కట్ట) 6-8-0
చలం (నాకనక్క) 6-9-0 చలం (రత్తి) 6-14-0
చలం (గడ్డకొండా) 6-8-0 చలం (పిర) 7-8-0
చలం (పిర) 7-8-0; చలం (పిర) 7-2-0;
40 జపాన్ (పరిమళకట్ట) వట్టి 11-1-0
60 సీమ (5 పానుకట్ట) —అడ్రెస్ 14-12, 15-8; "డబుల్ సీమ" (పిర) 15-6-0 బాల్ము (పిర) 18-0; చదుకారము 8-18-0 గజము 8-10-6
పెకెట్ 8-10-0.

ఇత్తడికలు—(డిట్ మెట్) 280
రాగి కు 255.

సీమెంట్ పీస్ పెల్—
గోల్డ్ పీస్ ("చెయ్యి") 11-8-0, 8
జర్మన్ "తేడి" 9-8-0.

చక్కెరములు యొక్క ధర—
జావా "రెడ్" 28-12-0. అష్టాభయ డిసెంబరు 28-12-0 జనవరి 28-14-0. ఫిబ్రవరి 29-0-0 మార్చి 29-4-0.

వేరు సెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు బొంబకలు" గాజు 118
అముదము
(మెట్ డెస్) 100, 101.

Table with 3 columns: Item Name, Quantity, Price. Includes items like అవుట్ లు (7 1/2 లు 8), (8 1/2 లు 9), (తేలిక), (8 1/2 లు 9) బెంబాయి, (7 లు 7 1/2), (తేలిక), (8 లు 8 1/2) బెంబాయి, (6 1/2 లు 7), (7 లు 7 1/2) విజయనగరము, (6 1/2 లు 6 1/2), (7 లు 7 1/2) ఏలూరు, (6 లు 6 1/2).

నెలకు రూ 3. హాస్టల్ పద్ధతి

ఉత్త (తొరకలు), ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము, ఉత్తర ప్రభుత్వముల ద్వారా నేర్పగలము. మీ ఇంటియందుండియే చదువవచ్చును వారము ఒక పాఠము. జా.వ. రు. 3. వేరే గంభీరము కొనసనవలయును. మీ సంతకములన్నిటిని పిచ్చిగలము. మా హాస్టల్ ఖర్చులు మాత్రే. 6 నెలలలో మంచి పుస్తకము రాగలను. (ప్రతిచిరు ఫీసు మంజూరమునందు.)
అత్యుత్త విద్యార్థులకు, తిరువూరు(కృష్ణా).

శిశుసంరక్షణ కేంద్రము - పాలకొల్లు

ఈ నెల 21 వ తేదీ సోమవారము 8 గంటల మధ్యన నిమగ్నముల పశ్చిమగోరావరశిల్ప కలెక్టరు దోవారి సతీయ దేయను బాడ్ దో-సాని గారిచే పైకేరబాలమును తెనుబడి నది. వర్షపుగం సహితము శ్రీముత ముబ్రహ్మణ్యం, వి. సి యన్. గారు ఆధ్వర్యమున, పాలకొల్లు మునిసిపల్ డిస్ట్రిక్ట్ శ్రీముత ముచ్చెర్ల బాబు గారు కార్యదర్శిగను ఒక కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పాటుచేయబడినది. శ్రీముత ప్రముఖ ఉదారస్వభావులను నను మందూరి పానకాలరావు గారిచే ఆయిదాగువల రూప్యముల విలువగల శాశ్వతభవము యీ ధర్మసంస్థాపనమున కొనసగబడెను. ఆగ్నే వైశ్య శిఖా నంబులు చాలముండు ఒక్కొక్కరు రూ 118 ల చొప్పున వి రాశిలను నొసంగిరి. పునఃపాతక సామూహ్యములను సుబ్బారావు గారి తండ్రిగారు శ్రీముత ముచ్చెర్ల నాగభూషణం నాయుడుగా 4 కేరళాలమునుండు అనూమరు యితర పరికరము లన్నియు నొసంగెనునది నాన్ద్రముచేసిరి. ఇంకను చాలామంది ఖరీదకార పాత్రులగు మహానీయులు భారతమున చుదాల నొసంగవలసి తెలియుచున్నది. పాలకొల్లు గోసంరక్షణ సమితి కార్యదర్శిగారు యీ కేరళాలమునుందలి బిడ్డలను గోక్షీరముల నొసంగుటకు నాన్ద్రముచేసిరి. నాటిసభాకాండ్యకమంత్రియు అత్యంతజయప్రదముగ జరుగుచున్నది బాడ్ దంబును సబ్రహ్మణ్య నందభరతులైరి. శాశ్వత భవనమును సందర్శించినపుడు బాడ్ దోసాని యానందమునకు మేరలేదు. పథోపపాథులు యీ ధర్మసంస్థాపనోద్దేశమును గూర్చి విపులముగ సుపన్యసించిన పిదప బార్సిస్ట్ వెంకట్రామన్ గారు వేదికపైనున్న బాడ్ దం సతులను, ఎవరే తిక్కెర గారికిని ముద్దును నూటకట్టు చాము తి ఖమ్మవరములను చుర్చించిరి. ఈసభకు పాలకొల్లు పురప ముఖ్య అధికారి గారు పురమునుంచి చాల మంది విద్యార్థులు వచ్చిరి. బాలభటులు బాతులు దీరి ఆత్మీయ తి చాకచక్యముతో సగరమంతటనును నడిపించిరి. ఈ సం సను నెలకొలుపుటకు కారణభూతులగు బార్సిస్ట్ వెంకట్రామన్, దావ్తరు దిట్టకవి రాఘవరావు పంతులుగారు మొదలగు ప్రాత్యేకార్థము సంద్రసీయులు. దాతలను ప్రోత్సహించి ఆత్మీయకాలములో వేలవ కేలు పోషింపేసిన ముచ్చెర్ల నుబ్బారావు, నందుల సుబ్రహ్మణ్యంగార్ల నభినందంపక తప్పదు. శాశ్వత భవనకేంద్రపథులగు పానకాలరావు గారికిని వస్తువాసన నామగి వొసంగిన నాగభూషణంనా నూసుగారికిని యితర దాతలను నిమిషేవల బాల బాలికలు దిక్కుమాలిన ఆనాధ లు కృతజ్ఞులై యుండుననియున్నది. పాలకొల్లు పురపాలక సామూహ్యమును కార్యనిర్వాహకవర్గముందలి ఆంక సభ్యులును కాంగ్రెసు ఆధిపతులగుటచే యిట్టి ధర్మసంస్థ పుర పాలక సంఘమునుండి శాశ్వత విరాళమును పొందుజేసి యీ సభ్యులు బొపిండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని వినుటకు చాల సంతోషించుచున్నాను. దీక్షపాటు కల్పనకునునదగు ఈ సభ్యుల ఆనంద తారాగ్రముగ వచ్చిలుగాక జిల్లాగార్ల తాలూకా బోర్డులకును వేతనైర (దర్మసంస్థ) మొనరించి పున్న ముగ్ధులొందుగాక.

(ఒక విలేఖరి)

ఏలూరు తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలయ న ప్రముఖ సభ-గుండుగోలను

గుండుగోలను గ్రామమున ఏలూరు తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలయ సభ మహాసభ 20-11-27 వ తేదీన మహారాజశ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందారు యం. యల్ సి. గారి ఆధ్వర్యమున కేంద్ర జనురక్షణముగా జరుపబడినది. ఉదయమున నగరపంక్తి ద్రవ జకపబడినది. పి.ప పరి గంటలవరకును దివ్యమనిరారణసభ తీర్మానమున చక్కని దర్శన తో జరుపబడినది. సభా సమావేశము తిరిగి 12 గంటలకు ప్రారంభింపబడి తీర్మానావకములు గావించబడినవి. 8 గంటలకు చిత్రపట ప్రదర్శనము మహారాజశ్రీ నందిరాజు చలపతిరావు పంతులుగారిచే తెనుబడినది. ఛాగూరము తీరుబడి సభయొక్క సగతిసగా వేళకు 6 గంటలకు ముగించబడినది. బంబా విద్యుత్తుపంతులు వారు యీ పాఠశాలయ పర్యవేక్షకములగుర్చి చక్కని నచ్చజెప్పిరి. సామంతము 7 గంటలకు మొదలు 8 1/2 వరకు ఏలూరు రెవెన్యూ హెడ్ క్వార్టర్ల వారిచే మ్యూజిక్ లా-తెలు తప్ప

ద ప్రదర్శనము జరుపబడినది. భోజనాంతరము రాత్రి శ్రీముత యుపాధ్యక్షులు వెంకటపద్మయ్యగారిచే రామదాసుదాత్ర హాళిగా కాలతేజము జరుపబడినది.

గాదె నాగేశ్వరరావు

Advertisement for Silver Sweet by Das Gupta. Text includes 'స్వీట్ కమువల్ల చనిపోవద్దు! సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుడు!!', 'స్వీట్ కము వచ్చిన దినముననుండియే సిల్వర్ స్వీట్ ను నేవించిన, ఎట్టి ఆయాసము లేకుండ నయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని విల్పియుండవు. దీనిని స్వీట్ కము రాకమునుపే నేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వయు నంటును. స్వీట్ కము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిలంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. వివరములకు 4056 DAS GUPTA. "SILVER SWEET" Post Box No. 11428, Calcutta.

ఆహా!! ఎంతమోము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న (State-aided) మా శిశువీధి తయారయియుండునట్టి సిల్కబట్టు ఇండియాలో ప్రతిమార్కెట్టులోను 1918 సంవత్సరము నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా సిల్కబట్టు పంపించియున్నాము. పరరు బట్టుకులండనునుండి మాకు ఒక మెడలున్న ఒక సర్టిఫికేటున్న బహుమతి యిచ్చి యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టుయొక్క నాణ్యమున్ను ఆం దమున్ను మీరే యూహించగలరు.

యితేమల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే కలంపుతో నాణ్యముకానిబట్టు తయారుచేసి మాబట్టుతో అని నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు.

మా తాలూకా ప్రతిబట్టుయందును మా పేరువుండును. మా పేరుతో వున్న బట్టుమాత్రమే మాబట్టు అని నమ్మకతెలు. కావల సినరెండల స్వాంతులు పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ ఏర్ట్రాజు

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్కు మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువర్కు ప్రొప్రయెటర్లు, పెద్దాపురము లుల్లిగూఫ్ అడ్రెసు "శిల్కుగుడ్డు" 3358

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భరివెక్కునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రైవేట్ పక్షం 0-4-0 అవును. ప్రశ్న (వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. పర్యవర్తములయందును జయము పొందుట "జయవిశేషరణి" తాయకు 1 కి రు. 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0. 2598 వి. కే. శరణోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

1204 4 అభ్యుత్థానము

శ్రీ ముక్త్యాల సంసారమున 800 పుటములు వేయబడి నవి. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, తుయ, తిట్లను బోగొట్టును. సమమున లగ్నియను. ఉపయోగించు విషము మందుతో సంప మును. ఆనేమలు వాడి మెచ్చినారు. కేటాలను ఉచితము, 1126 ఆర్థరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

ఎం. ఎన్. ఆనగారు

భారత శాసనసభయందు జాతీయపక్ష కార్యదర్శి. ప్రస్తుతము మదరాసు వచ్చియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

బెనుటిలెటుగారు

భారతకార్మిక మహాసభకు బ్రిటిషు ప్రేమ యూనియను కౌంగ్రెసు ప్రతినిధిగా రానున్నారు. వేల్పు యువరాజుగారిచో కరస్పర్శనము గావించుచున్నవారే బెనుటిలెటుగారు. (సెంట్రలున్యూసు)

ఎ. ఎస్. పార్సన్నగారు

ఇండియను లైల్వే శాఖాధికారి. లైల్వే స్టాం డింగు ఫైనాన్సు కమిటీ అధ్యక్షులు మదరాసునకు తత్సంఘసమావేశము సందర్భమున వచ్చియుండిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

శ్రీ దర్బంగా మహారాజువారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దెబవాడ, నవంబరు 24:—దర్బంగా మహారాజాధి రాజులవారు నిన్న ఉదయం మద్రాసు మెయిజండ్రిలో ఇచటికి దయచేసిరి. ప్రేక్షకులవద్ద చాలమందిపెద్దలు ఖనమగు స్వాగతము నొసంగిరి. అందులో ప్రముఖులు కామమల నిందుదూరించెదను.

శ్రీయుతులు కాలా నుబ్బారావు, గూడూరు లక్ష్మణరావు, వెలగలేటి డిశరథరామయ్య, తొండవల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, సి. రాజగోపాలాచార్యులు, అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, గొల్లపూడి రామచంద్రరావు, ఫౌజ్ మల్ పేరాజ్, పొట్టిస్వామి, సి. హెచ్. నుబ్బారావు, గణేషురాం గంగారాంగారలు మున్నగువారు. వైలు దిగగనే శ్రీమహారాజులంగారిని పుష్పచూలంతో నలంకరించిరి. గౌరవతూ సంఘమువారు ను, వుండవల్లి గవాలయ సఘమువారు స్వాగతమునిచ్చిరి. పిమ్మట మహారాజులంగారు వారి కనుకడును శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని వాగేశ్వరరావు పంతులువారి శ్రీ దుర్గా విలాస భవనమునకు మోటార్లమీద గొంపోబడిరి. మహారాజులంగారి ఉద్యోగములు శ్రీకాలా నుబ్బారావుగారి మేడలో విడిది యొసంగబడిరి. మధ్యాహ్నమునండి మహారాజులంగారు వుండవల్లి గవాలయసంఘమువారి కోర్కెపై వుండవల్లికి పయనమైరి. కృష్ణా కెనాల్ ప్రేక్షకాలోదిగి మోటారుమీద వుండవల్లికి ప్రయాణిస్తూ హా మొనర్చబడెను. మధ్యన దెబవాడ స్పిన్లింగు వీవింగు మిల్లూద్దకు గొంపోబడిరి. అటనుండి వుండవల్లి గవాలయకు మోటార్లు పయనించెను. కొంతసేపు ప్రయాణము సాగెను. కాని అటనుండి ప్రయాణము సాగక మరల వెనుకకు తిరుగవలసివచ్చెను. ఈ మధ్య కురిసిన అపరిమితమైన వర్షములవలన దారియంతయు బురదయై నున్నది. దారి ఎండినచోట గతుకు లెక్కవగనబడెను. అందువలన మోటారు విశేషముగ కదులుటయు మహారాజులంగారు వృద్ధులగుటచేసి ఆయాసము పెంచుకొనబడెను. ఇట్లుగుటచేసి వెనుకకు రావలసివచ్చెను. తాడేపల్లి ప్రేక్షకులవచ్చి అటట ఒక అరగంట కాలక్షేపముచేసి అపైని సుమారునుండి వచ్చెను ప్యాసెంజరు బండి మీద దెబవాడకు చేరిరి. వెంటనే ఆంధ్ర వ్యాపారసంఘమువారి ఆవరణలో మహారాజుగారి గౌరవార్థ మొసంగబడిన అల్పాహారమందుకుచ్చెసిరి. ఈ అల్పాహారమందును శ్రీయుతులు కాలా నుబ్బారావు, గూడూరు లక్ష్మణరావుగారిలు యేర్పాటుచేసిరి. నిండునకు పట్టణప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. ఇట్లునే దెబవాడ పారిశుధ్యమున మహారాజులంగారికి విశేషశ్రద్ధావత్తము సమర్పించబడినది. ఈశ్రద్ధావత్తమును వాత్సవ భవాన శ్రీ రామచంద్రరావుగారు చదివిరి.

విశేషవత్తమునకు మహారాజులంజూ సంతకెరిసిరి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. అంతటితో నిన్నటితార్వక్రమము ముగిసెను.

నేటియుదయమున వుండవల్లి గవాలయ సంఘమువారి విశేషవత్తము సమర్పించబడినది. ఈసమయముననే వుండవల్లి గవాలయముయొక్క చిత్రపున అభివృద్ధికి తయారు చేయించి అందలి శ్రీ అనంతవృద్ధాశ్రమామిచారి విగ్రహమునకుడ అలంకరించినదారిని శ్రీ మహారాజులంగారికి సమర్పించబడినది. వానిని చూచి శ్రీ మహారాజులంగారు మిక్కిలి సంతోషించిరి. తదనంతరము కృష్ణాస్నానమున తీర్థక్షయిను జరిపించుకొనిరి. తదనంతరము సఘమువారి విశేషవత్తము సమర్పించబడెను. గౌరవతూ సఘమువారిచే నేటిదినక సరక్షించబడుచున్న అత్తలమల మహారాజులంగారికి ప్రసర్పించబడినది. వారు గౌరవతూ సఘమువారు చేయుచున్న ఉత్కృష్టకార్యమునకు మిక్కిలి సంతోషించి నురు రూపములను దయచేసిరి. మధ్యాహ్నం 12-45 బండిమీద చీమడోలుకు పయనమైరి. అటనుండి పంపిడిగూడెం వెల్లి అటట శ్రీ పెదవల్లూరు రాజుగారి అతిథ్యమున స్వీకరించి అటనుండి గోదావరిలో స్నానమాడి పికాపురం వెచ్చేసి అటనుండి శ్రీ పికాపురాధీశ్వరుని యాతిధ్యమునకుటపై పికాపురం వెళ్లెదరు.

అటనుండి రంభప్రేక్షకులలోదిగి విశేషవత్తముతో స్నానముచేసికొని కల్లిగోట రాజుగారితో కొంతకాల సదవసరములు జగన్నాథక్షేత్రము కేరదకు.

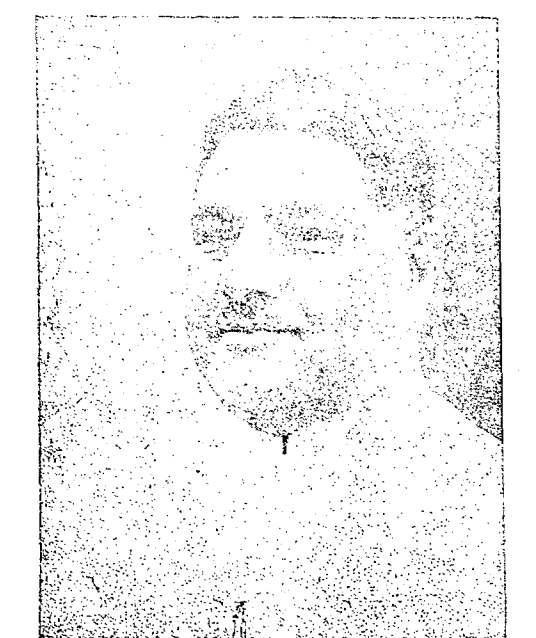
నర్ టి. నదావయ్యగారు

ఇదివరకు హైకోర్టు జడ్జిగానుండి ప్రస్తుతము హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులుగ నున్న వీరు నిన్న 4 గం॥ హతాత్తుగ మరణించిరి. (ఎ. రత్న.)

నర్వతు పాషాగారు

ఈకపు ప్రధానమంత్రి. జుమ్మలుపాషాగారి మరణానంతరము శాసనసభాధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

మౌల్వి మహమ్మదు యాకూబుగారు

భారత శాసనసభ ఉపాధ్యక్షులు. ప్రస్తుతము మదరాసు వచ్చియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాష్ట్రములో సహకారోద్యమము దినదిన ప్రవర్ధమానముగానున్నది. ఇంకను ప్రజామరంజకముగానుండగలదు. బాధపడుచున్నవైకుంఠ వృద్ధికర మగు లాభముగానుండగలదు. అయితే సహకారాద్యముల ప్రచారము నిమిత్తము ఎక్కువ సొమ్మును గవర్నమెంటు వినియోగపరచవలెను అట్లు చేసినచే లాభము కనుపించును. చదువుకొన్నవారు చాల తక్కువగా నుండుటయు, దేశమునందు ఎక్కువ వడ్డీకిచ్చు సాంప్రదాయ పద్ధతి యుండుటయు, ఉద్యమాభివృద్ధికి నిజమైన ఆటంకము లగుచున్నవి. ఉద్యోగితరుల అనుసంధామైన ప్రచారమువలననే యీ ఆటంకములు తీరగలవు. అందునిమిత్తము ప్రభుత్వము వారు డబ్బుయివ్వవలెను. అగత్యముగలవారికి చౌకతరఫును పరపతి నిచ్చుచున్నప్పటికిని ప్రస్తుతములో జరుగుచున్నదాని బట్టి స. ఉద్యమము దేశములో నిజమైన సేవ్య ఋగ్రసత్త గణించఁగినంతగా తగ్గలేదు. మహాకాయయొక్క అధికారము యింకను చలాయించుచున్నది. ఎక్కువరేట్ల వడ్డీలకు యిచ్చును. చౌకతరమైన పరపతియిచ్చి కావలసిన ఆస్తు నంతము యిచ్చినచో యీ మహాకారు బలము తగ్గును. సహకారసంస్థలందు గవర్నమెంటువారు తమ నిర్మలను (సర్ప్లస్) కొంచె మార్గము చూచేవరకు నిశ్చయమైన విజయము కానరాదు. బాకీలు వగైరా వసూళ్ల నిమిత్తము ఉద్యమములో ని సంఘము డిపార్టుమెంటువారి అన్ని ప్రేమనుకు చూచుచున్నప్పటికిని ఉన్న సివిల్ లిటిగేషనును ఉద్యమము నిరోధించలేదు. ఇకముందు, ఉద్యమములోని అవధిపక్షాలు వ్యవహారిక లావారికి అర్హి ప్రేమనువగ్గును క్రమేణ యివ్వగలరు. వారిచ్చిన తీర్పుపై అప్పీలులేదు. వాన్ క్రెడిట్ కో-ఆపరేషనును ప్రోత్సహించినచో ఎక్కువ బలమయిన లాభము చేపూగును. వడ్డీపాఠశాలకు ఉద్యమ కేరటము వాపలేక పోయినప్పటికిని వ్యాభివీక్షముగా ఉద్యమమునకు విరోధిగా నుండును. ఋగ్ర ప్రపత్త తీర్పు గలిగినంత సొమ్ములో గవర్నమెంటు ఎక్కువ పెర్సంటేజీ యిచ్చినప్పుడే సహకారసంస్థలందు వడ్డీ వ్యాపారముకు తన సొమ్మును డిపాజిటు చేసికొంటుట్లు చేయగల్గుదును. కో-ఆపరేటివు డిపార్టుమెంటునకును యితర డిపార్టుమెంటునకు వంబంధములు సృష్టిగముగా నేయున్నవి. కాని రిరిక్యూ అఫీ సల్లు డిక్రీలు అనుచుచేయుటయు సంఘముగా నున్నాడు. అన్సెగ్మెంటు రిజిస్ట్రార్ గు యిచ్చే డిక్రీలు కొంత ఆలస్యమగుచున్నవి. లాకోర్టువారా అవి అనుట జరిగినప్పుడు నిస్సందేహమైన ఆలస్యమగుచున్నది. రిరిక్యూ ఉద్యోగులగగ్గకు వెల్లితే కాలమేయ మాడిగారు. ఇది తమకు అవసరపు పనిగా తలంతురు. దీనికి పరిహార మేమనిన ఇట్టి డిక్రీలు అనుటచేయుటకు రిజిస్ట్రారునకు అధికార మిచ్చేటట్లుగా చట్టముచేయవలెను. ఇప్పుడున్న అక్కంటుపద్ధతిని యింకను తగ్గించ విూలేదు. అప్పింటిని వైసెలగ తీసివేయుట యుక్తము. ఓనర్ డ్యూన్ వృద్ధికాకుండ పరిహారములేమనిన సాసయిటీలలో జీతము లిచ్చి గుమాస్తాల నియమించవలెను దీర్ఘ వాయిదా అప్పులు తొందరగా యివ్వబడెను. సభ్యుని అస్తి అర్హ తులబట్టి తగినంత ఎక్కువగా యివ్వబడెను. సభ్యుని అస్తి అర్హ తులబట్టి తగినంత ఎక్కువగా యివ్వబడెను.

అప్పుడు యివ్వవలసినది. పంటలు పోయినందువల్ల గాని అతి స్పష్టి దోషములు గలిగినపుడు గాని అప్పుయొక్క వాయిదా పెంచవలెను. అడిటు ఏర్పాటు మిక్కిలి అయ్యుక్తముగానున్నది. అడిటుకు సాఫల్యములు యిచ్చుకొని పంటలు చేయరాదు. సాధారణముగా న్యూపర్వైజింగు యూనియనులు సహకారతో పని చేయుట లేదు. మా బ్యాంకు జూరిస్ డిక్షనులో 4 యూనియనులు కలవు. ఒకటి "ఎ" తరగతి, 3 "ఎ" తరగతి మాకు సంబంధించినవరకు సిద్ధి అనుకూలముగానే యున్నది. ఫండ్లు చాలని యిం తగినవిబ్బంది చాలమియు సహకారప్రచారము చాలమియు యూనియన్లు పనిచేయుకొనుటకు ముఖ్య కారణములు. న్యూపర్వైజింగు యూనియను ఉండవలసినదే. న్యూపర్వైజింగును సహకారవిద్యను అనుకూలముగాను. మంచి సంఘమును పెంటలు బ్యాంకులను దానికి కంట్రీబ్యూషన్లు యిచ్చి బలపరచవలెను. ఫెడరేషనుతో సంప్రదించి యూనియను పనిచేయించు. రెండును ఉండవలసినదే. జిల్లా ఫెడరేషను యొక్క నిర్మాణవిధానము పనులు ముక్తముగానే యున్నవి. ఫండ్లు తగినంతలేవు. తమ ప్రకారములందు ఎక్కువపనిచేసి యెక్కువ యూనియన్లు ఎక్కువపెట్టురాగలరు. ఉద్యోగసిద్ధిని పోయినందువల్ల క్రొత్తసంఘములు యేర్పాటునకు భంగము కలుగలేదు. కాని సంఘము తక్కువవచ్చును. ప్రచారపుయేర్పాట్లు చాలినంతలేవు. డిపార్టుమెంటువారు జిల్లా ఫెడరేషను ద్వారాను (ప్రా. కో. యూనియను ద్వారాను ఆంధ్రసహకార సమైక్యసముదాయరాను ఉద్యోగేతర ప్రచారమును ప్రోత్సహించవలెను. ఒకటిగాని రెండుగాని రివిన్యూ తాలూకాలకు ఒక్కసెంటులు బ్యాంకు కుండవలెను. ఇందువలన సంఘములతో దగ్గరసంబంధము కలుగుటయేగాక పెక్కుసమకాయములుండును. ఒకసంఘములోని సభ్యుడు తన వాటా ధనమును 20 రెట్లు అప్పుతీసికొనెట ట్టుండవలెను. అదేరీతిగా సొసైటీ సెంట్రలు బ్యాంకు నండియు, సెంట్రలు బ్యాంకు దాని వాటాధనము రిజిస్ట్రేషన్ ముత్తముగా 20 రెట్లు తప్పుకొనేటట్లుండవలెను. దీర్ఘ వాయిదా అప్పుల నిమిత్తము రెండు మూడవంతులను తక్కువ వాయిదా అప్పుల నిమిత్తము ఒక మూడవ వంతును ధనము విభాగించవలెను. దీర్ఘ వాయిదాలు 2 సం॥ మొదటి 10 సం॥ వరకును.

ఈ రాజధానిలో భూమి వివక్షా బ్యాంకులు పూర్తిగా పనిచేయలేక పోయింది. దీనియొక్క ప్రదేశము 10 మైళ్లకు విస్తరించును. సెంట్రలు ప్రెస్టేజింగు ఆగ్నేయ జేషనువల్ల డెబెం చర్లు ఇచ్చుచేయ బడవలెను. ఎం. వి. యు. బి. లో ఒక ప్రత్యేక కాళికు యాపని ఒప్పగించుచున్నాను. ప్రత్యేక సిబ్బంది యిచ్చి రిజిస్ట్రేషన్లను యాపని ఒప్పగించరాదు ఇప్పుడున్న సహకార ఉద్యోగసిబ్బంది తలబడవలసినవిగా నున్నవి. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రేషన్ల వేయ విధానము పనికిరాదు. అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ జిల్లాకు ఒకరును, రాష్ట్రీయ అఫీసరు వోకరను డిపార్టుమెంటుకు చాలను. ఇదిగాక ఎక్కువగా న్యాయమును చున్న సొమ్మ ఎక్కువ అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ నిమిత్తముగా. అనుద్యోగియుల ప్రబోధము నిమిత్తముగాని చక్కగా ఉపయోగించ విచ్చును.

తానిచ్చిన ప్రాతజనాలుల నన్నిటిని సమర్థించుచు విచారణసంఘమువారి దగ్గర వివేచనప్రశ్నలకు సమాధానములనిచ్చును ఫెడరేషనును న్యూపర్వైజింగు సియానుకు నడచును, శిక్షకును బర్రరపునకును అధికారి ముండివలెను. కాని జీతములర్థము వారికి ఉండరాదు. వాక్ క్రెడిట్ సొసైటీలలో కో అపరేటివు ఆంధ్ర ఆయుర్యేనిక్ ఫార్మసీ వాగా పనిచేయుచున్నది. దానియొక్క న్యూపర్వైజింగు అభివృద్ధి కానై యున్నది. స్వదేశీ కో అపరేటివు ప్రశ్నలతో అందే సేను సొసైటీలకు వాగాపనిచేయుచున్నది. లోకలునుండు కో అపరేటివు మ్యూచుయల్ బెనెఫిట్ సొసైటీ ఒక సంవత్సరము ప్రానింభయించును. వాగా నెండు చిన్న ముంగలవు. మరెండు పనిచేయుట లేదు. అగ్రికల్చరల్ కో అపరేటివు సొసైటీ పెట్టివారు. కాని యింకను పని ప్రారంభముకా లేదు. వాల్ట సెంట్రలు బ్యాంకులక్రింద జిల్లాలో వివిధపులవల్ల ఉద్యమాభివృద్ధి ఎక్కువగనే యున్నది. సహకార దగ్గసులు చుట్టవడుచున్నవి. తమ బ్యాంకుక్రింద 110 సంఘములు కలవు. అందులో సగమున కెక్కువగా మంచి సంఘములే కలవు.

రామలింగ చెట్టిగారుగారికి ప్రత్యక్షతరఫులందు యెట్లు నెను. నేను స్వయముగా తిరిగి ప్రబోధము చేయుచును. నా కుండే రాజకీయసంబంధములనుబట్టి నాయందు ఎక్కువ నమ్మకముండి సొమ్ము శ్రమముగా నసూలయ్యెను. సామాన్యముగా నెల 1 కి 10 గ్రాములకు కట్టెదును. సంవత్సరములో అన్ని

యుగంధర పత్రికా పోషకార్థము.

ఏలూరు గ్రేట్ ఇండియన్ థియేటర్ వారిచే

ప్రతాపరుద్రయము.

26-11-27 శనివారము ఏలూరు
యుగంధరం:- డాక్టరు. జి. వి. సుబ్బరావుగారు
(తెనాలి)

1-12-27 గురువారము గుడివాడ
శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు
శ్రీ వి. ఎన్. దేవరగారు

చెక్కుముకి:- శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు
పేరయ్య, సుల్తాన్:- శ్రీ కందుకూరు అంబికానాథ నరసాదరావుగారు
ప్రతాపుడు:- శ్రీమాన్ సాతూలూరు నరసింహాచార్యులుగారు

సంఘము చూడుట సంభవించును. సంఘసభ్యులలోను గ్రామ సులినోను చూట్టాడుటకు వీలగును. ప్రబోధము చేయుటకు ఆనకాళముగలగును సహకారప్రబోధము చేసినందువల్ల కొంత మెలకువ గలుగును. అందుచేత చాలవరకు ఓవరుడ్యూస్ వమాలెనది. ఇప్పుడు మాటికి 10 కంటే ఎక్కువ ఓవరుడ్యూస్ లేవు. వీరు ఒకనేళ్ల వెళ్లకపోతే నమూనా కావచ్చుమాలేనా, రాజకీయసంబంధములంటే ఏమిటి? అని చెట్టిగారు గారు అడిగిరి. నే నిదివరకు చేసిన సహాయునిరాకర. ప్రబోధమునుబట్టి నాకందగను పరిచయులు. కావున నుభువుగా వారికి ప్రబోధము చేయగలండును. ప్రబోధము చేయగల్గినవాడు చాలమంది కలరు. నేను లేకపోయినంతమాత్రముచేత విశేషమివ్వము కలుగదు. యావత్తుకాలమును దీనికి వినియోగించునాగాను ఉండగలంది సాక్షి అనెను. ఈ సహకారమునందు సహాయుని కరణము చేయరా? అని చెట్టిగారుగారు అడిగిరి మంచితో సహకారము; చెడుగుతో నిరాకరము అని సాక్షి చెప్పెను. మీ బ్యాంకుకు ఇన్ స్పెక్టర్లు న్యూపర్వైజింగు అవసరములేవా అని అడిగితే, అవసరములేదు; అవసరమున్నప్పుడు చెప్పకొనుటకు కష్టములేదు. మాకు లాభములు వా ఉన్నంతకాలము అట్టి కష్టమేమియురాదు అని చెప్పెను. మీకు రాజకీయము ప్రభువు చేయగదా, సహకారము చెడవదిగదా, ఏక్షణమున నయినను మీకువెళ్లిపోతే బ్యాంకుకు మీవలె పనిచేయరా చెంగురు? అని సభ్యుడడిగెను. అట్టికష్టము ఏమిలేదు. సహకార కలిగినవారికి లోపములేదు అని సాక్షి చెప్పెను.

దేవధాసుగారికి సమాధానములు చెప్పుచు లోకలు ఫండు డిపోజిట్లు స్థాయిగా ఉంచినేరవుకను గవర్న మెంటు సొమ్ములు సహకారసంఘం దుంచువలెనని చెప్పితిని సాక్షి అనెను. అట్టిఫార్ము చేయుట కెంతమాత్రమును అభ్యంతరము లేదు. ఉద్యమము తగినంతవలెగానే యున్నది కావలెనన్నప్పుడు తీర్పుగల సమర్థతమును గలరు. లోకలు ఛాంబీకిపో శిల్ప మా బ్యాంకుకులేవు బాకీలుగై రా వనూమచేయుటకు అనుద్యోగియులను ఆర్జిట్రేటరును నానెట్లుగా ఏర్పాటు చేయుట వచ్చినదిగాని యింకను అమాయకు రాకేదు. అట్టి ఏర్పాటు ఉండవలసినదే వా అభిప్రాయము. కాని ఆ ఆర్జిట్రేటరు తీర్పును అప్పీలు పంకి గాను. మా బ్యాంకు ఉన్న స్థానమున వడ్డీ వ్యాపారమునకు తావు తగ్గింపబడెను. అట్టివారికరు రు 30,000 నూటికి 5 చొప్పుకివాజిల్లు బ్యాంకులో చేపొనవలసి వచ్చినది. మరెవ్వరు కరెంటుకివాజిల్లుగా రు 10,000 లు చేపొనరి. కాబట్టి వడ్డీ వ్యాపారమును ఉన్నయియు పరియైన పద్ధతులలో జరిపించినట్లయితే వాతముకలగును సంఘములకు ఏమిపనుగానే ఉద్భవించే బ్యాంకు ఉంటేనే ఎక్కువసౌకర్యము. యు. యు. తీర్మానములు చేయించుటకు సుకరము. రాజకీయ సంబంధములనే నమ్మకము కుదురుచునీకాదు. ఎవరైనను ప్రభాసించేయుచు ప్రజలనిశ్వాసమును బడచుగలరు అట్టివారియందు ఉద్యమముయొక్క విలువ ఎక్కువగానుండును. వారిపలకు బడిలన ప్రబోధమున బాకీలు వసూలగును. డిప్యూటీకలెక్టర్ ప్రెస్టేజింగు అభివృద్ధి రిజిస్ట్రేషన్లు గావించినవరములేదు. సహకారకలిగిన కల్పియనంపివారు నియమించబడవలెను. తక్కిన సభ్యులు సాక్షిని యింకను స్పష్టతకై న్యూపర్వైజింగు అడిటు మున్నగువానిని గురించి ప్రశ్నించిరి.

మూడవకావ్వి గొర్రె లక్ష్మీనారాయణగారు. ఈయన పెద్దాపురం లోకలు కో-ఆపరేటివు యూనియను సెక్రటరీ. ఈయన యిచ్చినసాక్ష్యము ముఖ్యముగా న్యూపర్వైజింగు అడిటునకు సంబంధముగలదు. ఈయన యూనియను జిల్లా ఫెడరేషనులో నిది. సాక్ష్యమునందు కొన్ని అంశములు:- అడిటు సంకు సర్టిఫికేట్లు యిచ్చుటయందు చాల అలస్యమగుచున్నది. కావలసిన ముఖ్యసంజాయిష్ట అడిటుకర్తను నందునందు.

సెంట్రలు బ్యాంకునుండి మాకు దీర్ఘ వాయిదా అప్పులవోరకులు దుర్గుటము. ఈయూనియను కాకినాడ బ్యాంకుక్రిందిది. ఈ బ్యాంకునకు 131 సంఘములు గలవు. అందులో 50 సంఘములు మా తాలూకాలోనే. ఈయూనియను వాగాపనిచేయుచున్నదనియే అనుకొంగును. న్యూపర్వైజింగు కిచ్చే రు 25 లు భుక్తి చాలదు. గవర్న మెంటునాడు తీసికొన్న యింకనికి ప్రాప్తి క్లుబండువు. నూటికి 3 3/8 వడ్డీకేలు తగ్గింపవలసి యున్నది. ఎందుకేతనగా మా సభ్యులలో నూటికి రు 0-12-6 మొదలు రు 0-14-0 కు మారుగాగర్గ సొమ్మునొకరు. అందుచేత సంఘము యిచ్చే వోతాస్సాము తక్కువ. బ్యాంకుకు న్యూపర్వైజింగు అవసరములేదు. అపని యూనియను బ్యాంకుయొక్క ఆర్థిక బాధ్యతను గ్రహించియే చేయగలరు. మాతాలూకాలో పంటలపై అప్పు గవసరము. అని సెంట్రలు బ్యాంకు యిచ్చుట లేదు.

శ్రీ. పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారు

నవంబరు నెల 26, 27 వ తేదీలందు, తణుకులో ప్రాజానుసరిక్షునియ మై ప్రతికలలో ప్రకటనచేసిన ప్రకాము విరభాస్యుల చేరనంపు, (ప్రాజానుసరిక్షుని నిలుపుదల చేయడమొంది. "శ్రీబ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామ్మత" గ్రంథమును రచించి. వై యోగీశ్వరుల వారు 26, 27 తేదీలందు తణుకులో యుండుననియు, వాటి దినములలో వారిని సన్మానముల యుననియు ననేకులు యెదురుమామయన్నం దున అమితమై వైయోగీశ్వరులు. ఈనెల 24-న, తేదీ గరురగునాడు రాత్రి 8 గంటలకు చెన్నపురిలో మొలుయెక్కి 25 వ తేదీ ఉదయమున తాడేపల్లిగూడెములో దిగి వాటి నానుత్రియనకు, నిలువబోయి చేరవోవుచున్నారు 26-యెడను 30- నువ తేదీలందు తణుకులో చేయుదురు. వైయోగీశ్వరులవారింద ఉపదేశమును బొందగోరువారు, తణుకులో ఉపదేశము బొందుచును. "శ్రీబ్రహ్మైక్య రాజయోగ సాగాన్యతమ" నెలయువారు, గ్రంథకర్తవై నేనుగా బుద్ధులొవచ్చును.

హిన్నలగడ్డ వెంకటేశాస్త్రి,
ఆంధ్రవిలాస, తణుకు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

పెట్రిడేవిస్ (U. S. A. NEW YORK) పెయిన్ కిలర్

వృద్ధులైన మరకాయలనుండి తయారుకాబడినది.

ఈ దివ్యవధిమణి లోనికి పుచ్చుకొనిన జలుబు, దగ్గు, తలనొప్పి, కేదలు, అక్షరము, నడుగుబంక, కడుపునొప్పి ముంబు మొదలగునవి గురగును. తమకు నాయుచ్చు అకసాక్షిగా గలగు సోపాలు, క్లెన్సర్లు, మొదలగునవి ఈ దివ్యవధిమణి ముచే వైన మర్చనచేసిన మాయమగును. పూర్తి వివరములకు ప్రతి భుక్త వైద్యుడు కాగితమును చూడుడు. ఒకబుడ్డి ధర రు. 1-0-0

పురుషోత్తమదాస్, హరీ అండు నగర్
(డికెనెస్ బీచ్, బొంబాయి)
111, వై నయప్పనాయకా వీధి, మద్రాసు.

తణుకు తాలూకాబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయుల సభ

నిడదవోలులో 20 వ తేదీని జరిగినది

శ్రీయుత ముఖ్య పూడి తిమ్మరాజుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము లోకల్ బోర్డు-విద్య, గ్రామపంచాయతీ, యూనియను తాలూకా బోర్డులవారే ప్రైమరీవిద్య గరవుటకు బాధ్యులు. వీరే కేకండరీవిద్యనుగూడ ఆరికస్థితినిబట్టి నడుపవచ్చును. జిల్లాబోర్డులవారు కేకండరీ విద్యను గరవుచును. వృత్తివిద్యలను గూడ లోకల్ బోర్డులవారు గరవవచ్చును. ప్రైమరీవిద్యనే లోకల్ బోర్డులవారు నింకను ప్రతిగ్రామములో నెలకొల్పలేకున్నారు. కారణములు లోకల్ బోర్డులయొక్క ఆరికస్థితి ఎండమావులవలె నున్నవి. యీ విద్యయే యిటులండ వృత్తివిద్య తెలుల వృద్ధిపొందునో తెలియకున్నది. వృత్తివిద్యలు ప్రైమరీవిద్యల కలసి గ్రామములలో వృద్ధిబొందినగాని ప్రజలు వారి పౌరసత్వపు హక్కును గ్రహించుట దుర్లభమే. లోకల్ బోర్డుల ఆరికస్థితి చక్కబరచుటకుగాను కాసనసభలలో చాల ఆందోళన కాసనసభ్యులు చేయవలసియ్యున్నది. మనము ఏపని కావలె నన్నను ప్రభుత్వమువారు నూతనపన్నును వేసుకొనకుండురు. యిప్పటికే విద్యపేరిట నోకపన్ను యున్నది. అలా ప్రతిపల్లెరైతు విద్యపన్ను రూపాయకు రిపై యిచ్చుకొనుచున్నను ప్రతిపల్లెలోను పాఠశాలలులేవు. యీ బోర్డులోని ప్రతిగ్రామమునకు పాఠశాలను నెలకొల్పవలెననియే ఆశయము. యీ బోర్డులో రహదారు 200 గ్రామములున్నవి. అందు 180 బోర్డు పాఠశాలలు గలవు. యీబోర్డువారు సాలీనారు ఒకలక్ష యీ ప్రైమరీవిద్యకు ఖర్చుచేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతవిద్య-ఉపాధ్యాయులు

ప్రస్తుతము నేర్పువిద్య పల్లెలలోని రైతులకు వారి రాజకీయజీవితములోగాని ఆరిక జీవితములోగాని అధ్యాత్మికముగగాని సాంఘికముగగాని ఎంతమాత్రము లోడ్వడుటలేదని నిశ్చయముగ చెప్పగలము. యిది అన్నియుహాసిన విద్య నేర్పుటకు యీ విద్యనుగరవు ఉపాధ్యాయులు యారీతిగ సభలు ఏర్పరచి ఏరీతిగ నీవిద్య యుండవలెనో నిర్ణయించి ఆరీతి విద్య అనుబంధానికి వచ్చునరకు తగిన ఆందోళన చేయవలసియున్నది. మీరుచేయు ఆందోళనకుగాను లోకల్ బోర్డులు కాసనసభలు తప్పక లోడ్వడు ననియే నా విశ్వాసము.

ప్రైమరీవిద్యను గరవు ఉపాధ్యాయులవైననే ప్రజలయొక్క భావినో అంతయు అధారపడియున్నది. ప్రజలు భావిజర నడచించు బాధ్యతను అంగీకరించువారే గురవీతము నలంకరింపవలెను. కాని జీవితమును నేదొరీతిగ గడపుటకు అనగా "బ్రతుకులేకపోకే బడవంతులు" అను నా మెకను ఆచరణలోనికి లేకుండుటకు తప్పక ప్రయత్నింపవలెను గ్రామపాఠశాలలలోని గురువులు ప్రస్తుతము వారిబాధ్యతను సరిగా గుర్తించుటలేదని చెప్పుచున్నందులకు తుమింపును. సాధారణంగా నీ ఉపాధ్యాయులు గ్రామములోని రాజకీయ తగవులలో నిమగ్నులగుట కలదు. లోకల్ బోర్డు మెంబర్లనుగూడ అశ్రేయించుచు వారి మెప్పు బడయుటకే కొన్నికొన్ని పనులను చేయుటగూడ కలదు. విద్యాకాఖి పరీక్షాధికారుల మెప్పులకుగూడ పాలుబడుచుండురు. యారీతి మెప్పులకు పాలుబడుటగో వారి గురువీతముయొక్క ఉన్నతస్థితిని వరచుచున్నారను కుండునూ. ఈరీతి పనులనుమాని విద్యాభివృద్ధికై పాలుబడునుండవలెను. అలా పాలుబడుటలో పాఠశాలకు చేర్చి నోక లైబ్రరీని నెలకొల్పటం గ్రామబాలకు నెలకొల్పటంపై కొన్నికొన్ని ఉపన్యాసము లిచ్చుటయు విద్యార్థుల ఆహ్వాగ్యముకొరకు కేరీరవ్యాయానుపరిశ్రమ చేయించుచు అంగులనుగూర్చిన బోధనలకుగూడ చేయునుండవలెను. తెలుదినాలులో దగ్గరవోట్లకే ఎక్కుకర్న నునకు తీసుకు వెళ్ళుచు ప్రాపంచిక జ్ఞానాభివృద్ధిని వృద్ధి చేయవలసియ్యున్నది. ఉపాధ్యాయులు బాలరకే కాక గ్రామములోని పెద్దలకుగూడ విద్యాభివృద్ధిని గలిగింపవచ్చును. అట్టిది ఉపన్యాసముల మూలమునకు పకననుండిగముల మూలమునను నెలకొల్పవచ్చును. ఉపాధ్యాయులకుగూడ దేశములో నూతనముగ ఎప్పుడు కనిపెట్టబడు నూతనాంశములను తెలిసికొనుచు విద్యార్థులకు తెలుపుచుండవలెను. అట్టివి తెలిసికొనుటకు బిచ్చాధికారుల ప్రతి సెంటరుక్లాసునకు ఆహ్వానించి వారిచే నూతన అంశములను తెలిసికొనుచుండవలెను. ప్రస్తుతమున్న ఉపాధ్యాయులలో చాలమందికి ప్రాపంచానుభవ సంగతులు అంతగా తెలియవని చెప్పినందులకు తుమింకురుగాక!

ఉపాధ్యాయుల వేతనములు

ఉపాధ్యాయుల వేతనములనుగూర్చి ఆందోళన యుండుట కలదు. బోర్డుయొక్క ఆరికపరిస్థితులనుబట్టి నోకస్కేలును నిర్ణయించుటకు బోర్డువారు త్వరలో ఏర్పాటుచేయుదురని చెప్పగలము.

జిల్లా ఎడ్యుకేషనుకౌన్సిలు

యీ కౌన్సిలువల్ల ఏమియు లాభములేదు. కొంతవరకు అడ్డుగా నుండున్నది. యీ కౌన్సిలుండగూడదని చాలమంది పెద్దలు ఆందోళనచేసిరి. స్టాఫం రిపోర్టులోగూడ తీసివేయవలెననియే యున్నది. యిందువల్ల ఫలిత మున్నని తేనిది ఉపాధ్యాయులగూడ వారి అభిప్రాయమును తెలుపుచుండుట మంచిదే.

ఈసభలో గావించబడిన తీర్మానములలో నీదిగువవి ముఖ్యమైనవి.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులందరును కుదర్చుదరు వస్త్రములను ధరించుటకును ఖద్దరు అభివృద్ధిని ఆదరించుటకును ఈసభవారు సోదరోపాధ్యాయులను కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు ప్రతిటీవరుకు రెండురూపాయల చొప్పున ఇచ్చుటకు ప్రావిజను కల్పించినచో గవర్న మెంటు వారుగూడా రెండురూపాయలు ఇచ్చెదరను ఒక జీ.ఓ. కలదు. కావున అట్టి జీ. ఓ. ను అమలులోనికి తెప్పించి ప్రతిటీవరుకు నాలుగు రూపాయలను అదనముగా ముట్టెను అవకాశము కల్పించగలందులకు ఈ సభవారు తాలూకా బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

స్థానికపరిపాలనసంఘములలో తాలూకా లేక రేంజీ ప్రాథమిక విద్యాసంఘములకు ప్రాతినిధ్యముండుట అత్యంత వశ్యకమని ఈసభవారు గవర్న మెంటు వారికి సూచించుచున్నారు.

స్థానిక సంఘములలో విద్యాసంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము దొరతనమువారివలన మంజూరు చేయబడువరకును తమతాలూకా బోర్డులో స్పెషల్ గా తాలూకాఒక్కంటికే ఇద్దరు టీచర్లు ప్రతితాలూకాబోర్డు మీటింగునకును హాజరై విద్యావిషయవర్తల్లో సహా ఇచ్చుట కంగీకరించి తక్కువతాలూకాబోర్డులకు మార్గదర్శకులుగా నుండవలసినదని తణుకుతాలూకాబోర్డు వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

శ్రీతణుకు తాలూకాబోర్డువారు ఇటీవల కాంక్ష నుచేసిన ట్రైనుస్కేలును ఆచరణలో పెట్టుటలో కలిగిన నష్టములను త్వరలో సవరించుటకు ఈసభవారు తాలూకాబోర్డు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో ప్రధానోపాధ్యాయుల లీటును విద్యాకాఖాధికారులతో సంప్రదించి యేర్పరచి అమలులోనికి తెచ్చినయెడల పాఠశాలలు అభివృద్ధిలోనికి వచ్చునని శ్రీ తాలూకాబోర్డువారికి యీసభవారు సూచించుచున్నారు.

1-4-27 తేదీనుంచి బోర్డుస్కూల్ యుపాధ్యాయులకు జీతములస్కేలు నిరవరముకాలములో గత ప్రతిసాలుగుసంవత్సరములకు రూ 1 చొప్పున ప్రమానుషియచ్చును సదరు నాలుగు సంవత్సరములకాలములో ఏమాత్రమురోజులు తక్కువయినను ఆశేషమునకు రూ 1 తగ్గించినారు గాన రెండుసంవత్సరములు దాటినవారికి సదరు రూపాయిప్రమానుషు చేయించగలందులకు శ్రీతణుకు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు యిటీవల యేర్పరచిన ట్రైనుస్కేలు బహుతక్కువగా నున్నదిగావున హెచ్చుస్కేలును ప్రవేశపెట్టగలందులకు ఈసభవారు తాలూకాబోర్డు వారిని ప్రార్థించుచు అధమము ఈదిగువ స్కేలునయినను అమలులో పెట్ట గోరుచున్నారు.

లోయరుగ్రేడు	18— $\frac{1}{2}$ —30
మైయరుగ్రేడు	20—1—35
నెకండరీగ్రేడు	30—2—50

యేర్పాటు కాబడిన కాలమునకు బోర్డుబాలర పాఠశాలలలో బాలురు రానందున పిలుచుకొని వచ్చుటకు బోర్డుగరల్ స్కూలువలె ఒకకండెక్టరు నిప్పించుటకు శ్రీతాలూకాబోర్డు వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రతిప్రధానోపాధ్యాయునికి నెల 1 కి రూ 21 రూపాయలకు తక్కువగాని డ్యూటీయేలవెన్నును ఇచ్చుట అవసరమని ఈ సభవారు తాలూకాబోర్డువారికి సూచించుచున్నారు.

ఇదివరలో టీచరులకు 55 సంవత్సరముల వయస్సువచ్చినప్పటికి 60 సంవత్సరములకు ప్రతిసంవత్సరము ఎక్స్ పెన్

షన్ పొంది పనిచేయవలసినదిగా రూలు అయియున్నది. ఆ ప్రకారము ఎక్స్ పెన్షనును అక్కరలేకుండా 60 సంవత్సరముల వరకు అర్హత గలగతేయుటకు ఈ సభవారు గవర్న మెంటు వారికి సూచించుచున్నారు.

ట్రయినింగుఅయి పరీక్ష పాస్ అయినతరువాత పెద్ద విద్యావిషయకృపరీక్షలు పాస్ అయిన యుపాధ్యాయులయొక్క ట్రయినింగు సర్టిఫికేటును సదరు ప్రెగ్రెడుకుమార్పించి ప్రెగ్రెడు యోగ్యతలను కలిగించవలసినదని ఈ సభవారు గవర్న మెంటు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

హిందూస్కూల్లో మహమ్మదీయ టీచర్లు ఉన్నచోట్ల మహమ్మదీయ పండగలకు ప్రశ్నోక్తము క్యాజుయల్ నెలవు పెట్టుకొన నవసరము లేకుండా పరిమిషన్ ఇప్పించవలసినదిగా ఈసభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

బోర్డుస్కూలును ఎయిడెడ్ పాఠశాలయినను రెండును గల ఒకగ్రామముందు ఎయిడెడ్ పాఠశాలకు హానీకరముగా నుండు ప్రదేశమువారు మున్నగు వివిధమైన హానిని బోర్డువారు జేయకయుండునట్లు సంగతులమును ఏర్పరచుట అవసరమని యీసభవారు సూచించుచున్నారు.

వివిధమైనస్కూలులను లేని గ్రామములలో దగ్గరమున్న ఎయిడెడ్ పాఠశాలా మేనేజరులకు కనీసము ఒకసంవత్సరము కాలము గడునిచ్చి వారు మరొక ఎయిడెడ్ స్కూలును అచ్చట స్థాపించుటకు అవకాశము లేదని నపుడేకాని ముందుగ బోర్డు స్కూలును స్థాపించుట కవకాశములు కలిగించకుండగలండులకు తాలూకాబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల ఆరికస్థితి బహుతక్కువగా నుండుటచే వారిపిల్లల కున్నతపాఠశాలలయందు ఉన్నతవిద్య నుచితముగా నిప్పించుట అవసర మని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతము టీచింగు గ్రాంటుస్కేలు నిరుత్సాహకరము గానున్నందున సదరు స్కేలును ఎడ్యుకేషనులోరూల్స్లో టీచరు జీతమువిషయమై ఉదాహరించిన స్కేలుప్రకారమైనను సవరించుట అత్యంతవశ్యక మని ఈసభవారు సూచించుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయబడులకుగాను యి వ్యవధు టీచింగు గ్రాంటునందలి కొంతభాగమును తగ్గించుట యన్యాయమనియు లోగడ తగ్గించిన గ్రాంటు మొత్తమును సస్టి మెంటరిగా వాచి కిచ్చివేయవలయు ననియు, గ్రాంటు తగ్గించినచో ఇట్టి పాఠశాలలు వృద్ధికాజాలవనియు, ఈ సభవారు అభికాక్షలకు సూచించుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయపాఠశాలా మేనేజరుకు ఇతరసంస్థలతోపాటు జిల్లావిద్యాసంఘములో, బోర్డు మునిసిపాలిటీలతరపున వచ్చినంతమందికిగాని రేంజీకోకరికిగాని ప్రాతినిధ్యమును గవర్న మెంటువారిని జిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా కోరుట అవశ్యకమని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

నెం 871 రు ది 25-8-22 సం॥ తేదీగల జి. బి. సంఘధమున డిస్కూల్ టీచరు రాత్రిపాఠశాలలో పనిచేయుచున్నచో పూర్తిగా గ్రాంటు "నివ్వవచ్చును" అనుమాటకు బదులు "ఇవ్వవలెను" అని మార్పుల అవసరమని ఈసభవారు సూచించుచున్నారు.

బోర్డుస్కూల్లైబ్రరీకి బోర్డువారు పుస్తకములు వగైరా సప్లయ చేయించుచున్నట్లుగా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్లకుగూడా పుస్తకములవగయిరా గవర్న మెంటుసప్లయ చేయించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయబడులకు యిచ్చుగ్రాంటును స్వల్పమొత్తములైనచో మనియార్డరుద్వారా పంపుటయును, వాటిఖర్చులను గ్రాంటునుండి తగ్గించక గవర్న మెంటువారి కేరించుటయును అవశ్యకమని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ప్రతి ఎలిమెంటరీస్కూలునకును ఫర్ సెవర్ గ్రాంటు ఒకే పర్యాయము పూర్తిగా ముందు యిప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఎడ్యుకేషనులో రూల్స్లో ఉన్న స్కేలుల ప్రకారములో 3/4 వంతునైనను టీచర్లకు గ్రాంటును యిప్పించుటకును ప్రతిస్కూలులోను విద్యాభివృద్ధినిబట్టి హెచ్చు వెర్ నెంబేజి గ్రాంటుకుగూడ ఇప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇండియన్ బ్యాంకులో నూత్న బెంగళూరు సీటీ

వీటివల్ల భారతదేశంలోని బహుభుక్తుల పాఠశాలలకు, రాజ్యాంగపరమైన పాఠశాలలకు, పాఠశాలలకు యింకా గలవి.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్నం

(ఒక విశేషం)

గవర్నరు గారి రాక

నవంబరు 23:—మాపట్నమున గవర్నరుగారు డిశంబరు 5 వ తేదీన రానున్నారు.

కృష్ణా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు

ఇటీవల, బ్యాంకు పాటాదార్లయిన, కె. సమద్రాలనాయుడుగారు, ఉదయగిరి జగన్మోహన్ రావుగారు బ్యాంకుపైసల ప్రశంస రంగవ్యూహం మీదను కొనసాగడం తెచ్చినదానా, జనవరి 10 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ప్రజాసంఘం

గత 17 వ తేదీన, కార్యనిర్వాహకసభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు, ఇతరాంశములను ఆలోచించుటకును ప్రజాసంఘసభ్యుల సాధారణభయోకటి మహమ్మద్ ఇమామోహిద్దీనుసాహెబుగారి యజమాన్యముక్రింద జరిగెను.

వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం, తురగా లక్ష్మీనరసింహారావు, పుచ్చా లక్ష్మీనరసింహారావు, మద్దె మునిస్వామినాయుడు, రాజేపల్లి శ్రీరాములు, వెలుమూరి సూర్యనారాయణ, దినవరీ వెంటటూనుమతారావు, పిల్లారి పెట్టి పార్థసారథినాయుడు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిశేషం)

కలరా వైద్యసహాయము

నవంబరు 23:—నెల్లూరు మండలమున తుపాకుతర్వాత కలరావ్యాధి తీవ్రముగ వ్యాపించి యుండెను. గ్రామాదులలో యురుగుడు అధికమయెను ప్రజలకుకలిగిన ప్రవృత్తమునకుతోడు ఆరోగ్యముకూడ దర్లభయెను.

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు కొందరు బెజవాడ వారింట్ల నుల్లవిచ్చార్చుచుండ కలసిపనిచేయుచున్నారు.

తెలిఫోను నెం 3035.

నెం. 4066

సుబ్రహ్మణ్యం అండు కంవెనీ.

ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,

19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దాలకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోలైడు వెల రూ 3-4-0

2454-1323

రెడ్డి పోడగులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఆయుర్వేదచార్య ఎన్. మాధవమేనకాగారి

అమోఘమైన వేగు అవుషధములు

నెంటనే వ్రాయుడు:—సెప్ 1 కి ధర రూ 1-12-0

తంజివిలాసము:—

విలాసము:—మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ ప్లొర్సు,

“Healthome” Madras.

నె 107 రు, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

నీరు తోడుకొనుటకు ఉపయోగించు పాత పద్ధతులను విసర్జింపుడు.

మేయర్లు వంపులు

సర్వవిధముల ఉపయోగపడును.

ఎంత లోతునుండి ఎంత ఎత్తునైనను, సుఖముగా నీటిని సాంధుటకు శ్రేష్టమైనవి.

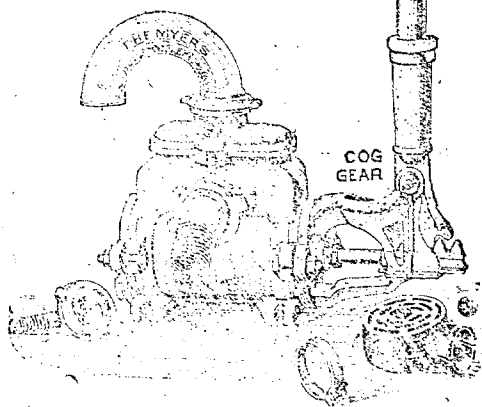
అనేక తరహాలలో ప్రత్యేకపనుల సౌకర్యము నిమిత్తము ఏర్పాటుచేయబడినవి.

ఆలస్యము ఆశాభంగము

Sole Agents for India:— THE LIMAYE BROS. Ltd., Dealers in Machinery and Agricultural Implements.

AGENTS FOR GUNTUR, KISTNA & GODAVARI:

FRIENDS & Co., BEZWADA.

యువోబిభోజనసదుపాయములుగూడ ఏర్పాటుచేయుచున్నాడు. చలిబాధ నోర్యజాలని కొందఱు నిస్సాయులకు వస్త్రధారణను చేయబడుచున్నది. ఒకానొకచోట ఒకటిదవాడు చలితో బాధ పడుచుండుటచూచి, దేశభక్తవేంకటప్పయ్యగారు తమపైనున్న వస్త్రములను వానికి అర్పించిరి. శ్రీ రాళ్లపల్లి రామమృణ్మయ్య పోలా వెంకటప్పయ్యగార్లు 17 వ తేది మొదలు 22 తేదీల వరకు నరుకూరు, తోటపల్లి అల్లిపురం పాపిరెడ్డిపాలెం తోట పల్లి, గూడూరు, మాచర్ల వారిపాలెం పేడూరు తట్టుగొల పాలెం, చినచెరుకూరు పెదచెరుకూరు గ్రామములకు పల్లి ఆచటి గ్రామములకు వీలకు మూడుమూడు (250 శేష్ల) బియ్యము ఉప్పు మిరపకాయ, చింతపండు వగైరాలు ప్రతి ఒక్కరికి రెండు మూడు రోజులకు సరిపోవునట్లు పంచివెట్టిరి. మరియు కలరామందులు జ్వరమందులు ప్రతిగ్రామంలో పంచివెట్టిరి. దుంపూరుగ్రామంలో కలరా విశేషముగా నడుచుచున్నది ఆ గ్రామములకు కాలరా మాత్రలతో వెళ్లుచున్నారు.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాకలెక్టరు

నవంబరు 22.—మా జిల్లాకలెక్టరుగారు రంగు ట్యాంక్ దొరగారు మా సబుకలెక్టరు కచేరీ తిరిగి నిమిత్తము మాగ్రామము వచ్చి రెండురోజులుండిరి. ట్యాంక్ దొరసాని కూడా దొరగారి జంటవచ్చిరి.

శిశుపోషణ-పురిటిగదిసౌకర్యము

దొరసానిగారు మా గ్రామములో శిశుపోషణ పురిటిగది సౌకర్యముకొర కేర్పడిన కమిటీవారి కోరికపైన పైగృహమును బహిరంగపరచిరి. ఆరోజున గొప్పసభ మా పైలకోన్నత పాఠశాలలో జరిగినది. స్త్రీలుకూడా చాలమంది హాజరైరి. శ్రీమతి కనకమ్మ నుబ్రాహ్మణాస్త్రి ఎమ్.ఏ. గారు మొదట కమిటీవారి తీరుదనకచేసిన కార్యనిరూపకము జరిపిరి. ఈగృహపాషణనిమిత్తము గ్రామములోని చందాలుగాక మా తాలూకాబోర్డుగారు రూ 400 లున్న మా జిల్లాబోర్డువారు ఏటేట రూ 600 లున్న ఇచ్చుటకు కాంగ్రనుచేసిరి.

పాలకొల్లు

శ్రీమతి ట్యాంక్ దొరసానిగారు నిన్నటి ఉపయమన పాలకొల్లులో కూడా శిశుపోషణ పురిటిపాఠశాలను నిమిత్తమేర్పడిన గృహమును బహిరంగపరచిరి. గొప్ప ఉత్సాహము సభయు జరిగినది. శ్రీయుత మంచూరి పానకాలరావుగారు తమచే నిర్మింపబడిన బొమ్మలు బిడ్డలకు పైమిత్తము ఉపయోగపరచుకొనుటకు ఇచ్చెద మని వాగ్దాసము చేసిరి. మాసబుకలెక్టరుగారి ఆధిపత్యమున కమిటీ ఒకటి ఎన్నుకొనబడెను. మ్యునిసిపాలిటీవారు నెలకు రూ 120 లు ఇచ్చెద మని వాగ్దాసముచేసిరి. ఏడెనమందుగురు వర్తకులు పరిశీక్షింపబడుదురు 116 ల చొప్పున నిద్రుటకును వాగ్దాసముచేసిరి.

శతావధానము

మాపైలకోన్నతపాఠశాలలో శ్రీయుత కాకర్ల కొండల్రావుగారు శతావధానమును రఘుముగా గావించి పురజనులను ఆనందపరచిరి. ఆ సభకు శ్రీయుత చెన్నాప్రగడ భానుమూర్తిగా రెవ్యుత్తతను వహించిరి. శ్రీయుత యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తిగారు రూ 116 ల కిమ్మతుగల బంగారపు పోతాను కొంతలావుగారికి బాసకగా సమర్పించెద మని వాగ్దాసము గావించిరి.

కన్యకామోక్షము

జిల్లారుజిల్లాలో శ్రీరంగ నాయకమ్మ యను నొక కన్యకు 6 సంవత్సరములు 2 మాసములు వాటి న ఒకరాత్రి నారాయణమూర్తి తనను పెండ్లియాడినట్లు కలవచ్చెను. ఈ దైనమును తెల్లవారినపిమ్మట తల్లితో మచ్చటించుచుండ యింటిలోనివారందరు వినిరి. ఈబిడ్డబాతకములో బాలార్చిష్టము లేమియు గానరావు. అయితే తీవ్రరాజయోగములు అనగా మహారాజయోగములు గానవచ్చుచున్నవి. ఈయోగములు సామాన్యులయింట్ల జనించిన, వృశ్చయోగమును చేయుచు సర్వార్థచిన్తాపణి మున్నగు బాతకశాస్త్రములు గలదు. ఈ విషయమును కని కావలసినవారు భయపడగ, ఇతరజ్యోతిష్కులు ఆడబిడ్డగదా దోషము తగలదు. పుట్టింటి దిక్కర్చుముతో పీకక్కరలేదు. అని సమాధానపరచి ధైర్యము చెప్పుమందిరి. ఈ స్వప్నమును విని ప్రాశస్త్యము మరల భావకము కలిగెను. ఈ శ్వశ్రవ్య కెవరు ఏమిచేయగలరని యుండిరి. అదిమొదలు ఆక్కన్యకకూడ ఆడుకునే బాతకలతో నేను పరమపదమునకు వాయెదన్న ఆక్కడ హాయిగవుంటుంది. మీరు నాతో రావద్దు అనిన్ని తన మిద్దరికి వాలినవేపచెట్టుక్రింద కూర్చుండి ఈవేపచెట్టు ఫలము. మండలు నోళ్లు మిట్టచుట్ట నేను నైకుంఠవాగుడను. మీరందరు నన్ను నేనించుడి అని ఈలాటి ఆటలతోను కాలము గడుపుచుండెను. ముకుందమాలా స్తోత్రార్చనం, కాస్తాస్తోత్రము, కృష్ణాష్టోత్రము, లక్ష్మ్యష్టోత్రము, ఇది నోటికి గట్టిగ ప్రవృత్తు. చాలా తేజస్సుతోగూడ సంతోషముగ నుండెను. ఆ

“వారులకు బాకీ వీనిళ్లు యివ్వండి”
అని డాక్టరు చెప్పుచున్నారు.

వ్యాధిలకున్న, బలహీనమైన బిడ్డలకున్న బాకీగంజి యివ్వలసిన డాక్టరు అందుచున్నారు. ఒక అడవియొక్క పెనిమిటి నొప్పిగా వుండుటదానివల్లగాని, లేక, కానిడ్డ బలహీనముచేత వుండుటదానివల్లగాని, మఱుకు కష్టముగా వుండుటవల్ల, ఆ పురుషుడుకుగాని, లేక అడవికుగాని, బాకీ గంజిగాని, లేక బాకీ వీనిళ్లుగాని యివ్వలసిన డాక్టరు కోరుచున్నారు. ఒకరికిన్న జ్వరముగాని లేక వేరే ఏ నొప్పిగాని ఏర్పడుటవల్ల వారికి రాబింసన్ బాకీ వీనిళ్లు గంజిగాని, లేక అతికనీళ్లుగాని కాచియిచ్చితే ఆధిక అనుకూలమవును. శీగ్రములో బలము కలుగును; శీగ్రములో జీర్ణము అవును; పాంటిపచ్చినట్లయితే బాకీ గంజి బయటరాకుండ లోగడే నిలిచియుండును; కాకని, నివర్తియును. కడుపులోవుండు పేగులు అన్నియు సరిగాయుండును. మీరు బాకీ వీనిళ్లునున్నప్పుడు రాబింసన్ బాకీ వీనిళ్లుండి చెత్తలుకలిసివుండి సాదారణ బాకీ వీని, చూచుటకు కంటికి పగులుగావుండుటకు చాకపాడి కలిపిన బాకీ వీని తీయవద్దండి. చేతితోతాకి ఆధిక సుద్దుముగా చేయబడిన రాబింసన్ బాకీ వీని తీయండి.

ROBINSON'S PATENT BARLEY

రా బింసన్ బాకీ వీని తీయండి.

వివాహస్వర్గు దినమునకు గల 6 సం॥ 2 నెలలలో గర్భమందలి 10 నెలలకూడగ 7 యేళ్లు నిండును. గర్భాష్టమము ఆరంభించును. ఆ వివాహకాలపారంభము ఈ స్వర్గుము వచ్చిన 24 దినములకు తల్లిస్వర్గుములో పెక్కుసిద్ధిందితో కూడిన స్వర్గరథము చాకిలవచ్చినిల్పినది. లోపల పీకమమీద నెవ్వరులేదు. దీన్నిచూచి ప్రార్థనదలంచి మనస్సున యెవరికేమోయని భయపడిరి. అదినము ఈకన్యకకు జ్వరముకలిగి మర్నాటికి విడచెను పిదప 24 దినములకు వంగోలలో పగలు 2½ గంటకు పరమపదమును చేరెను.

ఈ బిడ్డయొక్క భయభక్తులు మధుమాటలు రూపవిశేషము అవయవసౌష్ఠవము కలక్షణములు చెప్పననిగాక నుండెను ఈ కన్యకురాలు కావలసినవారికే గాక యెరిగినవారల కందరికి చాలామనస్సుల క్షేతకంమైరి. మరలసమయమున ఉచ్చిచాలాలోతుకు పోయెను. ఇది చాలామందిమాచిరి. దగ్గర నన్నవారలు ఇదియేకదా తయార్థమయ న్న మృతత్వమేకయను ప్రత్యర్థము.

ఈబిడ్డ తనవారితోగాని ఆటలాడుకునుజేత బాలరతోగాని బంధువుల యిల్లలోగాని గౌరవమును కాపాడుకును పెద్దమనుష్యులు కోటివలగు పొరుగువారిల్ల నుండునపు డెటుల వినయవిధేయనమైతలతో మెలంగుచుకో ఆటలునండెను.

మరిన్ని తనపనికైవచ్చినవా రెటుల కలాలకిటకచందంబున నుండురో అటుల చూచువారికి కనుపించుచుండెను.

తనయింటిలో తనదియనిగాని తనకుకావలసినగాని అని యుండదు. ఇది యన్నియు ముముక్షువులగుణములగు నున్నయిది.

లోకులారా! యుక్తాయుక్తవేదనకీలులారా! చూడండి. గమనించండి. హిందూదేశమందెక్కువమందిచే వాడబడుచుండెడి హిందువులలో కొన్ని మతములు మనుష్యునకే మోక్షమనియు అందులోను బ్రాహ్మణబాతికే ముక్తియనియు అందలో మొగవానికే మోక్ష మనియు, అందులో విద్వాంసునకే ముక్తి యనియు, అందులో సన్యాస ఆశ్రమమును పొందినవారికే మోక్షమును విసుగొలు వరత్తులు గల మతము ఈశ్వరునికే యిష్టమైనచో వివాహముగాని ఈ చిన్నబిడ్డకు నుభుమ్మనాడి యనగా కపాలభేదము చేసి జీవుడుచెడలువా? కొబట్టి సర్వస్వతంత్రుడగు నారాయణుండు “యమేవైషవృణుతే తేనభ్యస్తస్యై ఆత్మ వివృణుతే తేనాగ్న్యామ్” అను శ్రుతియే అమలు. పెట్టుకుని యున్నట్లు యేర్పడుచున్నది. ఎన్నిని నారాయణమూర్తి పరించునో వానికి ఆయన పొందదగినవాడు. అది యర్థము. ముక్తుని యెరుంగుటకుగర్భ కేతంపైకాచ మృదయస్యనాడ్యస్తాసాంయూర్ధానమభినిస్సృతైకాతయార్థస్యనాయన్నమృతత్వమేతి వివృణుత్యా ఉత్క్రమణేభవన్తి” యను ఉపనిషత్తు తెల్పినది.

(ఒకవిలేఖరి)

చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసుకమిటీ

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ వారు 14-11-27 తేదీ ఆనంతపురములో సమావేశమై చిత్తూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీల తగాదాలను విచారించి పరిష్కరించిన ప్రకారము, చిత్తూరులోనుండు శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారును, తిరుపతిలోనుండు మాడభూషి శ్రీనివాసాచార్యులును, బాయింటు సెక్రటరీలుగాను, మండలకాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగు, బాయింటు సెక్రటరీలు సమావేశపరచి, డెలిగేట్లను ఎన్నుకొనవలసినదిగా తీర్మానించినారు. ఈ తీర్మానముప్రకారం సేను ఆనంతపురమునుండి, చిత్తూరిజిల్లా శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారితో కలసి మాట్లాడి నంనులో, వారు చిత్తూరులో మీటింగు సమావేశపరచవలెనని చెప్పిరి. వారివద్ద ఎందరు (డెలిగేటు) దరఖాస్తు ఫారములు ఇచ్చియున్నారని అడుగగా నావద్ద ఒక్కటికూడ లేదు అన్నయును, మరియొక కృష్ణస్వామయ్యగారివద్ద వుంటున్నది వారిని అడిగి తెలుసుకొని చెప్పలాగు చెప్పిరి. చిత్తూరు టౌన్ కాంగ్రెసు కమిటీలో ఎందరు సభ్యులున్నారో తెలుసునా, తీర్పు మాపెదరా అని అడుగగా నావద్ద లేదని చెప్పిరి. తిరుపతిలో కార్యస్థాన ముంటున్నది. అచ్చట సభ్యులు అధికముగా యుంటున్నారట. కాన, తిరుపతిలో సమావేశపరచుట యుక్తమని చెప్పితిని. అందులకు ఆయ్యరుగారు సమ్మతించక పోయిరి. శ్రీయుత జయరామయ్యగారు రింటికి వచ్చియుండిన శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులు వారు, చంద్రగిరిలో ఏర్పాటుచేయుట మంచిదనిరి. ఆయ్యరుగారు, పసపాకం లోగాని, పాకాలలోగాని, ఏర్పాటుచేసిన చిత్తూరు తిరుపతి వారలకు, మధ్యగనుండునని చెప్పిరి. సేను చిత్తూరుగాని, తిరుపతిగాని, అక్కడలేదు. మదనపల్లెలో ఏర్పాటుచేసిన బాగుండునని చెప్పితిని. సి. జి. జయరామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానమునకు కాపీవచ్చినచెట్టనే అధ్యక్షులకు శ్రీయుత యం. వెంకటకృష్ణమాచార్యువారికి, సభ అచ్చట సమావేశపరచవలెనో యను విషయమునుగురించి వ్రాయలాగు చెప్పిరి. నాకును ఆయ్యరుగారికిని చర్చజరుగు సమయములో ఆయ్యరుగారు విదేశీదస్తులను ధరించియుండిరిగాన, సేను వారినిమాది, గౌహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, కాంగ్రెసు సభ్యులుగారనియు, బాయింటు సెక్రటరీగనూడ యుండగూడదని చెప్పితిని. ఆయ్యరుగారు, అధ్యక్షులకు వెంకటకృష్ణమాచార్యువారికి వ్రాయలాటచెప్పిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసభమువారి తీర్మానము 19-11-27 తేదీన తిరుపతికి అంకితమి.

శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారు అధ్యక్షులవారికిగాని, నాకుగాని, ఏమియును తెలుపక చిత్తూరులో మండల కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగు 27-11-27 తేదీన జరుగునని ఫత్తికల్లో ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నది.

సేటి దినమువరకు ఏలాటి ఉత్తరములును ఆయ్యరుగారి వద్దనుంచి నాకుగాని, అధ్యక్షులకుగాని రానందున, సేను తిరుపతిలో 27-11-27 న వుదయం 8 1/2 గంటలకు మండల కాంగ్రెసు కమిటీమీటింగు తిరుపతిలో సమావేశపరచదలచినామని అధ్యక్షులతో చెప్పగా వారును సమ్మతించి తిరుపతిలో సమావేశపరచవలసినదని చెప్పిరి.

తిరుపతిలో జరుపుటకు ముఖ్యమైన కారణములేవనగా చిత్తూరు మండలములో ఒక చిత్తూరుపట్టణమువారు తప్ప అన్ని గ్రామసంఘములవారును, డెలిగేటు దరఖాస్తులను తిరుపతి యందుండు కార్యదర్శి ఆయన నాకు 50 గురు పంపియుండుటవలనను చిత్తూరు పట్టణమునుంచి జప్తి కుపక. నాయకులకు శ్రీయుత బి. మనసామి నాయుడుగారును డెలిగేటు దరఖాస్తు నాకుపంపియున్నాడు. చిత్తూరులో జయరామయ్యగారివద్ద 10, 12 గురు కూడ దరఖాస్తులు ఇచ్చియుండవలెనని ఏర్పాటు వలనను, తిరుపతిలో సమావేశపరచుట యుక్తమని చెప్పి అంగీకరించినాము. శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభమువారి తీర్మానమును అనుసరించి జరుపుటకు ఉత్తరము పోయినందున తిరుపతిలో సభ ఏర్పాటు చేయవలెనని గాన ఈసభకు సభ్యులందరూ రావలసినదిగా కోరుచున్నాను.

పై కనుపరచిన కారణముల ననుసరించి చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసుకమిటీ మీటింగు తిరుపతి ఖడ్గపల్లిలోని కార్యాలయమున 27-11-27 తేదీ ఉదయం 8 1/2 గంటలకు తిరుపతిలో జరుగును. దినపత్ర కనిగవియములు చర్చింపబడును. సభ్యులందరు తప్పక భయపడకుమనవి ప్రార్థన.

విషయములు

- (1) మదరాసు కాంగ్రెసుకు డెలిగేట్లను ఎన్నుకొనటం.
- (2) గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములవారు రాష్ట్రసంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనిపంపిన వార్తను ఆమోదించుచూ రాష్ట్ర సంఘసభ్యుల ఖాళీలను భర్తీచేయుట.
- (3) ఇతరవిషయములు.

తిరుపతి, మా. శ్రీనివాసాచార్యు, బాయింటు సెక్రటరీ, 28-11-27. చిత్తూరుమండల, కాంగ్రెసుకమిటీ.

మాన ఫోటో సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) వెలుగులభద్రులు! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గురమధికము! కిరీటములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వెళ్ళకాక! మాత్రలు దివ్యామృతము. ఆశీర్వాదము, ఆరుచి, ఆపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిహామము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, విక్రములు, పార్వత్యములు, కిరీటము, శ్రద్ధ, అశ్వులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను జోగ్జాట్టి జేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాన్యున ఇందు అనేక షిక్షణలు చేరినవి. అనుభవముగల డౌక్టరుగురుచేతను వరముపొందక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగ చేర్చు కొనటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును. ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాల్గోదెండును భారతకథలును, ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్టోనుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహుముఖముగ తెలియునట్లులు ముద్రించివారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు వేలకొలదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన జ్ఞానమును ఇంటియందుండియే సంపాదించవచ్చును ఉపాధ్యాయుల నెడక పనిలేదు. గ్రామవ్యోమలు, కరణములు, దొంగలతో సంబంధముగల బుట్ట, వంటవారలు, మరి యితర సిబ్బందిలు వీరలకును, ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకును, మా ఆనంద ఆంగ్లభాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతిమటుంబమునకును ఇది ముఖ్యావశ్యకము. 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. (1421)

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు హాస్టరు శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి కావ్యగారిచే సమస్తాయుర్వేదోపధ్యములు తయారుచేయబడుచున్నవి. ఆతి భాగ. కోరినవో పి. పి. గ. పంపబడును. తే 10 రూ 10 ఉంచెడు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరునెల 28 తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు			
లియ్యముబస్తాలు			
కుకుకు తెనాలివి	,, 42 కలవి రు	15 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి	,, డిబ్బో	,, 16 4 0	16 8 0
ధిల్లి	,, డిబ్బో	,, 16 8 0	17 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 8 0	12 0 0
నవ్వులు	,,	,, 20 0 0	22 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర	205	,, 16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,, డిబ్బో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు	,, డిబ్బో	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు	,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉఅనలు	,, ర 195	,, 15 0 0	15 8 0
3. నూనెపప్పులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి		,, 155 0 0	160 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేరుసెనపపు బా 1-కి		,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర	118 మి.కా నూనె	110 0 0	
ఆముదము బా 1-కి		101 0 0	108 0 0
4. చిల్లరపప్పులు			
చాయపసుపు బా 1-కి		74 0 0	75 0 0
కూరపసుపు	,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0	
దరియాల	,, బా 1-కి ర	140 మొదలు	147 వరకు
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి	ర	40,45	
కాశవాస్త్రపాయకట్టు	,,	,, 50,55	
శెల్లుము బా 1-కి	ర	28 0 0	57 0 0
అస్కా చక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 14 0	29 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0	
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	,, 28 8 0	80 0 0	
చదరం	,, 24 0 0	80 0 0	
రవుండు	,, 24 0 0	81 0 0	
6. నూలు			
నెం 20 టెన్ని సింహం యాటి	ర	7 10 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	4 14 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 2 0	
నెం 60 ,, కారం టెన్ని	,,	10 6 0	
నెం 20 1/2 శాఫరజీ	,,	7 2 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెస్ట్రీలు	,,	7 6 0	
నెం 40 జామ్యరు 10 పా	,,	10 4 0	
నెం 44 సాంజా	,,	5 8 0	
నెం 4 టెన్ని మసీదు	,,	4 0 0	
7. దూది			
బోండానెట్టు బాదం 1-కి	ర	890 0 0	
8. లోహములు			
పొడి 100 కులం 1-కి	ర	61 8 0	61 12 0
బంగారు తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0	
పవరము 1-కి		18 7 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 230 0 0	235 0 0	
రాగి బా 1-కి	,, 255 0 0	258 0 0	

రంగులు అలిమేలు స్పెల్టరులాండు అలిజరయిన్ సింహం

	20 డిగ్రీలు పీహా 1-కి ర	62 0 0
,,	నీలిరవి 1 రవి	1 14 0
,,	14 రతులు	1 13 6
,,	28 రతులు	1 13 0
,,	56 రతులు	1 12 8
,,	1 అందరు	1 12 6
కేక్కిలు పాడు స్కాల్తోలెజ్ అనగా (టర్కి-కెడు)	ర	8 0
కాంగో 8 రి		1 0 0
గురుగు 8 రి		1 2 0

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము, స్థాపితము 28-8-1925.

మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు బోకా ఆహోబిలరావుగారు.

23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు

ఇంతవరకు పబ్లిక్ ఓడరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా

ఇంతవరకు యజ్ఞదీప భూమిపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా

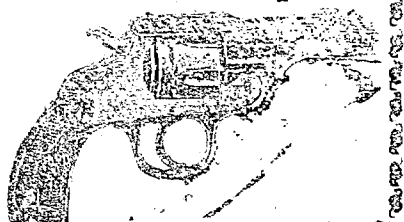
భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రసోదరలారా, దూరపుర్రొండల నునుపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందఱును యీ ఆంధ్ర సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక, వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. పలుకబడిన మునియ్యజంట్లు కావలెను.

ప్ర. 4150.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

ఒంటగాళ్ళముల్లోటా తుపాకి నుప్రసేదముగుర్తే కంపెనీవారిచే చేయబడింది.

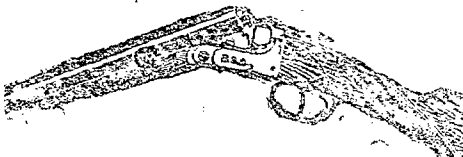

ధ ర లు

వరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

శాశాన్గముల రివల్యూషన్ 5000

ఆంధ్ర లోక విద్యుత్ బొమ్మలను.

[ప్రావీణము గొలకె 3 వ సం.]

నాళము 32, 33, 34 అంగుళములలో వొరకును. చిన్నవి కేబుల్ పెట్టకో గలగినవికూడ వొరకును. (2065)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తైలీములను రుద్ది

మీ ఉడుపులను: ఏల పాడుచేసు కొనెదరు?

“కు రె యి న్”

జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది

తా మ ర ను

అద్భుతముగా తత్క్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతబొంబముల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల

నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారు?

మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు

“కే గే న్”

వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులకు ఆమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలహా నిత్రుము. మా అత్యద్భుతబొంబముల జాబితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము లను వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

సరస్వతీపవర్రెడ్డి, రాజమండ్రి

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-గ్రంథములు!! మొదల నవి ముద్రించబడును.

తెలుగు పాఠము

కవితలు

కావ్యములు

రసీదు బొమ్మలు

కుశలేశులు

అభిలాషియులు

పలురంగులవారో పేపర్లు

చక్కగా

ముద్రింపబడును

గ్రంథములలోని కువయుక్తము లగుబామ్మలు అనగా ఎన్ గ్రేవింగువములు చక్కగా తయారు చేయబడును

Printed and Published by K. Nagaswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thammab Chetty Street, Madras.

Charm Relief

AMRUTANDAN
BEST INDIAN PAIN BALM

వ్రతాప కస్తూరి మాత్రలు 4

మిక్కిలి ఖాటును సువాసనగలది 3357

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట

యేగాక అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుఱుము, కలరా, క్షేగు పెండులగు అనేకమగు వ్యాధులను వారించుటయేగాక బలమును, బేర్లకత్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండవలసినది. 15

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

ఇ. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా 0 6 0

పి. టి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసహజం, పెరికేషి - నెల్లూరు జిల్లా

పాఫ్ కుటుంబములు 3788

బహుళలో వాని కన్నిటికంటెను వృధమైనది. రోఖజేము మాత్రమే. ప్రసిద్ధమైన వర్తకలప మాత్రము బాదుగకు యవ్వబడును. అన్ని విధి కరములను, విడిభాగములను కూడ అమ్మబడును. జిల్లా ఏబంట్లకూడ కావలెను

బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)

1/188 మాంటూరోడ్లు, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము 1

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాసము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రితాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తమాసాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని చూచుచుండేరూట, మానిడిచెట్టును పుట్టించుట, తనముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని కలచెలి మాట్లాడుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లన్నిటి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4. Mesmerised Talisman సుదీని దీనిగరించిన విశ్వవ్యము; ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తోచి, అన్యధము నిమ్మను. పని చేయవచ్చును. వ్యాపారమున లాభమునయ్యును. ఆ నేటి మందిచే మెచ్చు పాడినది. 1-3 రూ 1-8, 12-3 రూ 8. పి. ఎల్. బహద్రసంహారము, 20000. (గుంటూరుజిల్లా.